

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Sesijas dokuments

A6-0240/2009

3.4.2009

*****I** **ZIŅOJUMS**

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par zinātnes vajadzībām izmantojamo dzīvnieku aizsardzību
(COM(2008)0543 – C6-0391/2008 – 2008/0211(COD))

Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja

Referents: *Neil Parish*

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

- * Apspriežu procedūra
nodoto balsu vairākums
- **I Sadarbības procedūra (pirmais lasījums)
nodoto balsu vairākums
- **II Sadarbības procedūra (otrais lasījums)
nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju
Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo
nostāju
- *** Piekrišanas procedūra
Parlamenta deputātu vairākums, izņemot gadījumus, kas minēti
EK līguma 105.,107.,161.un 300. pantā un ES līguma 7. pantā
- ***I Koplēmuma procedūra (pirmais lasījums)
nodoto balsu vairākums
- ***II Koplēmuma procedūra (otrais lasījums)
nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju
Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo
nostāju
- ***III Koplēmuma procedūra (trešais lasījums)
nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopīgo projektu

(Norādīto procedūru izvēlas atkarībā no Komisijas ierosinātā juridiskā pamata)

Grozījumi normatīvā tekstā

Parlamenta grozījumos izmaiņas ir ***treknrakstā un slīprakstā***. Attiecībā uz normatīviem grozījumu aktiem tās daļas, kuras tiek pārņemtas no jau esoša teksta, ko Parlaments vēlas grozīt, lai gan Komisija to nav grozījusi, ir izceltas ***treknrakstā***. Iespējamie teksta fragmentu svītrojumi tiek apzīmēti šādi: [...]. Teksts *parastā slīprakstā* tehniskajiem dienestiem norāda tās normatīvā teksta daļas, kurās ir ierosināti labojumi galīgajam teksta variantam (piemēram, nepārprotami kļūdainas teksta daļas vai to izlaidumi kādā no valodām). Šie labojumu ierosinājumi jāapstiprina attiecīgajiem tehniskajiem dienestiem.

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS	3
PASKAIDROJUMS	3
VIDES, SABIEDRĪBAS VESELĪBAS UN PĀRTIKAS NEKAITĪGUMA KOMITEJAS ATZINUMS	3
RŪPNIECĪBAS, PĒTNIECĪBAS UN ENERĢĒTIKAS KOMITEJAS ATZINUMS.....	3
PROCEDŪRA	3

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par zinātnes vajadzībām izmantojamo dzīvnieku aizsardzību
(COM(2008)0543 – C6-0391/2008 – 2008/0211(COD))

(Koplēmuma procedūra, pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2008)0543),
 - ņemot vērā EK līguma 251. panta 2. punktu un 95. pantu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C6-0391/2008),
 - ņemot vērā Reglamenta 51. pantu,
 - ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas ziņojumu un Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas un Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas atzinumus (A6–0240/2009),
1. apstiprina grozīto Komisijas priekšlikumu;
 2. prasa Komisijai vēlreiz iesniegt savu priekšlikumu, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;
 3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai.

Grozījums Nr. 1

Direktīvas priekšlikums
6. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(6) Šīs direktīvas darbības jomā ir **jāiekļauj** konkrētas bezmugurkaulnieku sugas, **jo** ir zinātnes liecības par šādu sugu dzīvnieku varbūtēju spēju piedzīvot sāpes, ciešanas, *diskomfortu* un ilgstošu kaitējumu.

Grozījums

(6) Šīs direktīvas darbības jomā ir **vēlams iekļaut** konkrētas bezmugurkaulnieku sugas, **ja** ir zinātnes liecības par šādu sugu dzīvnieku varbūtēju spēju piedzīvot sāpes, ciešanas, *stresu* un ilgstošu kaitējumu.

Pamatojums

Formulējums ir pārāk vispārīgs un līdz ar to attiektos uz ļoti lielu skaitu dzīvnieku, kuri labturības nozīmē no šādas regulas nebūtu ieguvēji.

Grozījums Nr. 2

Direktīvas priekšlikums 7. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(7) Šai direktīvai ir jāaptver arī mugurkaulnieku embriji un augļi, **jo** ir zinātniskas liecības par to, ka šīm formām to attīstības pēdējā trešdaļā ir paaugstināts risks izjust sāpes, ciešanas un diskomfortu, kas var arī negatīvi ietekmēt to turpmāko attīstību. Zinātnes pierādījumi arī liecina, ka procedūras ar **dzīvnieku** embrijiem un augļiem agrīnā attīstības stadijā var izraisīt sāpes, ciešanas, *diskomfortu* un ilgstošu kaitējumu, ja šīm attīstības formām ļauj nodzīvot ilgāk par to attīstības divām trešdaļām.

Grozījums

(7) Šai direktīvai ir jāaptver arī mugurkaulnieku embriji un augļi, **ja** ir zinātniskas liecības par to, ka šīm formām to attīstības pēdējā trešdaļā ir paaugstināts risks izjust sāpes, ciešanas un stresu, kas var arī negatīvi ietekmēt to turpmāko attīstību. Zinātnes pierādījumi arī liecina, ka procedūras ar **zīdītāju** embrijiem un augļiem agrīnā attīstības stadijā var izraisīt sāpes, ciešanas, *stresu* un ilgstošu kaitējumu, ja šīm attīstības formām ļauj nodzīvot ilgāk par to attīstības divām trešdaļām.

Pamatojums

Visu embriju un augļu formu iekļaušana ir obligāta, jo trūkst pārlicinošu zinātnisku datu par jušanas spēju.

Grozījums Nr. 3

Direktīvas priekšlikums 8. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(8) **Lai gan ir vēlams dzīvus dzīvniekus procedūrās aizstāt ar citām metodēm, kas neprasa dzīvu dzīvnieku izmantošanu, dzīvu dzīvnieku izmantošana joprojām ir nepieciešama, lai aizsargātu cilvēku un dzīvnieku veselību un vidi.**

Grozījums

(8) Dzīvu dzīvnieku izmantošana joprojām ir nepieciešama, lai **pašreizējo zinātnisko iespēju robežās** aizsargātu cilvēku un dzīvnieku veselību un vidi. **Šī direktīva tomēr ir svarīgs pavērsiens, lai zinātnisko iespēju robežās panāktu mērķi, ka pilnībā tiek nomainītas procedūras, kur zinātniskiem nolūkiem izmanto dzīvus dzīvniekus. Lai to panāktu, šīs direktīvas mērķis ir atvieglot un veicināt alternatīvu metožu izstrādi un nodrošināt augstu aizsardzības līmeni procedūrās**

izmantotajiem dzīvniekiem. Šī direktīva ir regulāri jāpārskata, ņemot vērā zinātnes un dzīvnieku aizsardzības pasākumu attīstību.

Grozījums Nr. 4

Direktīvas priekšlikums 8.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(8a) Attiecībā uz zinātnes attīstību eksperimenti ar dzīvniekiem joprojām ir svarīgs veids, kā nodrošināt ļoti augstu kvalitātes līmeni pētījumiem sabiedrības veselības jomā.

Pamatojums

Daudzos gadījumos dzīvniekus izmanto zinātnes vajadzībām, lai izpildītu ES kvalitātes, efektivitātes un drošuma kritērijus, papildus izmēģinājumiem, kuros netiek izmantoti dzīvnieki.

Grozījums Nr. 5

Direktīvas priekšlikums 9. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(9) Dzīvnieku kopšanu un izmantošanu zinātnes vajadzībām regulē starptautiski atzīti aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides principi. Lai nodrošinātu, ka dzīvnieku audzēšana, kopšana un izmantošana procedūrās Kopienā notiek saskaņā ar citiem starptautiskiem un valstu standartiem ārpus Kopienas, aizstāšana, samazināšana un pilnveide šīs direktīvas īstenošanā ir jāaplūko sistemātiski.

(9) Dzīvnieku kopšanu un izmantošanu zinātnes vajadzībām regulē starptautiski atzīti aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides principi. Lai nodrošinātu, ka dzīvnieku audzēšana, kopšana un izmantošana procedūrās Kopienā notiek saskaņā ar citiem starptautiskiem un valstu standartiem ārpus Kopienas, aizstāšana, samazināšana un pilnveide šīs direktīvas īstenošanā ir jāaplūko sistemātiski.

Komisija nodrošina augstu pārredzamības līmeni attiecībā uz dzīvnieku izmantošanu un ziņošanu sabiedrībai par dzīvnieku aizsardzības pasākumu īstenošanu un progresu, kas panākts, nomainot metodes,

kurās tiek izmantoti dzīvnieki.

Grozījums Nr. 6

Direktīvas priekšlikums 10. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(10) Dzīvniekiem piemīt vērtība, kas ir jārespektē. Ir arī ētiski sabiedrības apsvērumi attiecībā uz dzīvnieku izmantošanu procedūrās. Tādēļ dzīvnieki vienmēr ir uzlūkojami par jūtīgām būtnēm un to izmantošanai zinātniskās procedūrās jāaprobežojas ar jomām, kuras virza zinātņi un *galu galā dod labumu* cilvēku vai dzīvnieku veselībai vai videi. Dzīvnieku izmantošana zinātniskās procedūrās citās Kopienas kompetencē esošās jomās ir aizliegama.

Grozījums

(10) Dzīvniekiem piemīt vērtība, kas ir jārespektē. Ir arī ētiski sabiedrības apsvērumi attiecībā uz dzīvnieku izmantošanu procedūrās. Tādēļ dzīvnieki vienmēr ir uzlūkojami par jūtīgām būtnēm un to izmantošanai zinātniskās procedūrās jāaprobežojas ar jomām, kuras virza zinātņi un ***fundamentālo zināšanu uzkrāšanu, ko vēlāk var izmantot par labu, piemēram,*** cilvēku vai dzīvnieku veselībai vai videi. ***Tāpēc iespēja izmantot dzīvniekus zinātniskās procedūrās būtu jāizskata vien gadījumos, kad izmēģinājumi bez dzīvnieku izmantošanas nav iespējami.*** Dzīvnieku izmantošana zinātniskās procedūrās citās Kopienas kompetencē esošās jomās ir aizliegama.

Pamatojums

Medicīnas vēsturē ir pietiekami daudz piemēru, kad centieni iegūt fundamentālas zināšanas vēlāk izrādījušies ļoti noderīgi, kaut pētījumu laikā to lietderība nav tikusi atzīta.

Grozījums Nr. 7

Direktīvas priekšlikums 11.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(11.a) Saskaņā ar mērķiem, kas noteikti Kopienas rīcības plānā dzīvnieku aizsardzībai un labturībai 2006.–2010. gadā (COM(2006)0013)¹, Komisijai ir jācenšas starpvalstu līmenī uzlabot zinātnes vajadzībām izmantojamo dzīvnieku labturību un jo īpaši veicināt

dzīvnieku eksperimentu aizstāšanu, ierobežošanu un pilnveidošanu, izmantojot Pasaules Dzīvnieku veselības organizāciju (OIE), un jācenšas papildināt kritērijus, kurus vērtē, lai noteiktu atbilstību labai laboratorijas praksei (LLP), ar dzīvnieku labturības normām.

¹ OV C 49, 28.02.2006.

Pamatojums

Komisijas paziņojumā par Kopienas rīcības plānu dzīvnieku aizsardzībai un labturībai 2006.–2010. gadā ir minēts, ka viens no galvenajiem mērķiem ir ieviest augstus dzīvnieku labturības standartus Eiropas Savienībā un starptautiskā mērogā. Dzīvnieku eksperimentu aizstāšana, ierobežošana un pilnveidošana, izmantojot Pasaules Dzīvnieku veselības organizāciju, ne tikai palīdzēs tuvoties šim mērķim, bet arī aizsargās ES ražotājus, uzlabojot dzīvnieku labturības normas trešās valstīs.

Grozījums Nr. 8

Direktīvas priekšlikums

12. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(12) Paņēmienu un izmantojamo sugu izvēle tieši ietekmē gan izmantoto dzīvnieku skaitu, gan to labturību. Paņēmienu izvēlei līdz ar to ir jānodrošina, ka tiek izraudzīts tāds paņēmiens, kas spēj dot visadekvātākos rezultātus un izraisa vismazāk sāpju, ciešanu vai baiļu. Šādiem izraudzītajiem paņēmiem ir jāizmanto minimālais dzīvnieku skaits, kas sniegtu **statistiski** drošus rezultātus, un jāizvēlas sugas ar viszemāko neirofizioloģisko jutību, kuras ir optimālas ekstrapolācijai uz mērķa sugu.

Grozījums

(12) Paņēmienu un izmantojamo sugu izvēle tieši ietekmē gan izmantoto dzīvnieku skaitu, gan to labturību. Paņēmienu izvēlei līdz ar to ir jānodrošina, ka tiek izraudzīts tāds paņēmiens, kas spēj dot visadekvātākos rezultātus un izraisa vismazāk sāpju, ciešanu vai baiļu. Šādiem izraudzītajiem paņēmiem ir jāizmanto minimālais dzīvnieku skaits, kas sniegtu drošus rezultātus, un jāizvēlas sugas ar viszemāko neirofizioloģisko jutību, kuras ir optimālas ekstrapolācijai uz mērķa sugu.

Pamatojums

Ne vienmēr vajadzīgi statistiskie dati, zinātnisko datu iegūšanai reizēm pietiek ar nelielu dzīvnieku skaitu.

Grozījums Nr. 9

Direktīvas priekšlikums

14. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(14) Nepiemērotu paņēmienu izmantošana dzīvnieka nogalināšanai var dzīvniekam radīt sāpes, diskomfortu un ciešanas. Vienlīdz svarīgs ir operācijas veicēja kompetences līmenis. Tādēļ dzīvnieki ir jānogalina tikai pilnvarotai personai ar humānu paņēmienu, kas tiek uzskatīts par sugai piemērotu.

Grozījums

(14) Nepiemērotu paņēmienu izmantošana dzīvnieka nogalināšanai var dzīvniekam radīt sāpes, diskomfortu un ciešanas. Vienlīdz svarīgs ir operācijas veicēja kompetences līmenis. Tādēļ dzīvnieki ir jānogalina tikai **apmācītai un** pilnvarotai personai ar saudzīgu paņēmienu, kas tiek uzskatīts par sugai piemērotu.

Grozījums Nr. 10

Direktīvas priekšlikums

16. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(16) Pašreizējā zinātnes attīstības līmenī biomedicīnas pētījumos joprojām ir nepieciešams izmantot primātus (izņemot cilvēku ģints primātus). Tā kā primātiem (izņemot cilvēku ģints primātus) ir liela ģenētiskā līdzība cilvēkiem un augsti attīstītas sociālās prasmes, to izmantošana zinātniskās procedūrās rada specifiskas ētiskas un praktiskas problēmas, kā apmierināt to uzvedības, vides un sociālās vajadzības laboratorijas vidē. Turklāt šādu primātu izmantošana ļoti uztrauc sabiedrību. Tādēļ šādu primātu izmantošana ir pieļaujama tikai tādās būtiskās biomedicīnas jomās cilvēku labā, kur pagaidām nav pieejamas alternatīvas metodes, **un tikai tādās gadījumos, kad procedūras veic saistībā ar tādām dzīvību apdraudošām vai novājinošām cilvēka saslimšanām, kas būtiski ietekmē pacienta funkcionēšanu ikdienā,** , vai lai saglabātu attiecīgo primātu sugu. Fundamentālie pētījumi dažās biomedicīnas zinātņu jomās

Grozījums

(16) Pašreizējā zinātnes attīstības līmenī biomedicīnas pētījumos joprojām ir nepieciešams izmantot primātus (izņemot cilvēku ģints primātus). Tā kā primātiem (izņemot cilvēku ģints primātus) ir liela ģenētiskā līdzība cilvēkiem un augsti attīstītas sociālās prasmes, to izmantošana zinātniskās procedūrās rada specifiskas ētiskas un praktiskas problēmas, kā apmierināt to uzvedības, vides un sociālās vajadzības laboratorijas vidē. Turklāt šādu primātu izmantošana ļoti uztrauc sabiedrību. Tādēļ šādu primātu izmantošana ir pieļaujama tikai tādās būtiskās biomedicīnas jomās cilvēku labā, kur pagaidām nav pieejamas alternatīvas metodes, vai lai **saglabātu** attiecīgo primātu sugu. Fundamentālie pētījumi dažās biomedicīnas zinātņu jomās var sniegt būtisku jaunu informāciju, **kas var būt noderīga nākotnē,** par dzīvību apdraudošām vai novārdzinošām cilvēka slimībām.

var sniegt būtisku jaunu informāciju par dzīvību apdraudošām vai novājinošām cilvēka saslimšanām. **Atsauce uz dzīvību apdraudošām vai novājinošām saslimšanām ir jau nostabilizējusies terminoloģija EK tiesību aktos, piemēram, Regulā (EK) Nr. 141/2000, Direktīvā 2001/20/EK, Regulā (EK) Nr. 726/2004 un Komisijas Regulā (EK) Nr. 507/2006.**

Pamatojums

Uzsverot nozīmību procedūrām attiecībā uz cilvēku smagu klīnisko stāvokli, nebūtu iespējami daudzi fundamentāli pētījumi, kuru veikšana nenozīmē tiešu saistību ar smagu klīnisko stāvokļu atvieglošanu, bet kuri var būt izšķiroši klīnisko pētījumu attīstībai.

Grozījums Nr. 11

Direktīvas priekšlikums 18. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(18) **Primātu (izņemot cilvēku ģints primātus) gūstīšana savvaļā dzīvniekiem rada lielu stresu un palielina savainojuma un ciešanu risku sagūstīšanas un transportēšanas laikā.** Lai pakāpeniski izbeigtu dzīvnieku gūstīšanu savvaļā audzēšanas vajadzībām, pēc iespējas **drīzāk izmantošanai zinātniskās procedūrās jāatvēr tikai dzīvnieki, kas ir nebrīvē audzētu dzīvnieku pēcteči.** Tādēļ iestādēm, kuras audzē un piegādā primātus (izņemot cilvēku ģints primātus), ir vajadzīga stratēģija, lai sekmētu un veicinātu pakāpenisku virzību uz šo mērķi.

Grozījums

(18) Lai pakāpeniski izbeigtu dzīvnieku gūstīšanu savvaļā audzēšanas vajadzībām, pēc iespējas drīz jāveic rūpīgs zinātnisks novērtējums par iespējām ierobežot šim mērķim izmantotos dzīvniekus un to vietā ņemt dzīvniekus no pašuzturošām kolonijām. Tādēļ iestādēm, kuras audzē un piegādā primātus (izņemot cilvēku ģints primātus), ir vajadzīga stratēģija, lai sekmētu un veicinātu pakāpenisku virzību uz šo mērķi.

Pamatojums

Pirms juridisku prasību izvirzīšanas jāveic attiecīga zinātniska analīze.

Grozījums Nr. 12

Direktīvas priekšlikums 21. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(21) Lai palielinātu pārredzamību, atvieglinātu projektu atļaušanu un radītu līdzekļus atbilstības uzraudzībai, ir jāievieš procedūru smaguma klasifikācija, balstoties uz dzīvniekiem sagādāto sāpju, ciešanu, diskomforta un ilgstoša kaitējuma paredzamo līmeni. ***Lai sniegtu precīzas norādes par smaguma pakāpes noteikšanu, Komisijai sadarbībā ar ieinteresētajām aprindām jāizstrādā kritēriji, balstoties uz smaguma pakāpes klasifikācijas sistēmām, ko jau izmanto dalībvalstīs vai ko iesaka starptautiskās organizācijas.***

Grozījums Nr. 13

Direktīvas priekšlikums 22. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(22) No ētikas viedokļa ir jābūt sāpju, ciešanu un diskomforta augstākajai robežai, ko zinātniskās procedūrās ar dzīvniekiem ***nekad nedrīkst*** pārsniegt. Tādēļ ***ir jāaizliedz*** tādu procedūru ***izpilde***, kas izraisa stipras sāpes, ciešanas vai diskomfortu un kas var ieilgt. Izstrādājot vienotu formu ziņošanas vajadzībām, ir jāņem vērā nevis ētiskās novērtēšanas laikā prognozētais, bet gan faktiskais procedūru smagums, ko izjūt dzīvnieks.

Grozījums

(21) Lai palielinātu pārredzamību, atvieglinātu projektu atļaušanu un radītu līdzekļus atbilstības uzraudzībai, ir jāievieš procedūru smaguma klasifikācija, balstoties uz dzīvniekiem sagādāto sāpju, ciešanu, diskomforta un ilgstoša kaitējuma paredzamo līmeni.

Grozījums

(22) No ētikas viedokļa ir jābūt sāpju, ciešanu un stresa augstākajai robežai, ko zinātniskās procedūrās ar dzīvniekiem ***nedrīkstētu*** pārsniegt. Tādēļ ***pie normāliem apstākļiem nevajadzētu atļaut*** tādu procedūru ***izpildi***, kas izraisa stipras sāpes, ciešanas vai stresu un kas var ieilgt. Izstrādājot vienotu formu ziņošanas vajadzībām, ir jāņem vērā nevis ētiskās novērtēšanas laikā prognozētais, bet gan faktiskais procedūru smagums, ko izjūt dzīvnieks.

Grozījums Nr. 14

Direktīvas priekšlikums 23. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(23) Procedūrās izmantojamo dzīvnieku skaitu varētu samazināt, procedūras ar dzīvnieku veicot vairākas reizes, ja vien tas netraucē zinātniskā mērķa sasniegšanai vai nepasliktina dzīvnieku labturību. Tomēr par dzīvnieku atkārtotu izmantošanu ir jālemj, ņemot vērā jebkādu nevēlamu ietekmi uz to labturību un ņemot vērā katra dzīvnieka mūžā pieredzēto. Šīs varbūtējās pretrunas dēļ par dzīvnieku atkārtotu izmantošanu jālemj katrā gadījumā atsevišķi un tā jāveic tikai tad, ja **sāpes, diskomforts un ciešanas tiek ievērojami mazinātas**.

Grozījums

(23) Procedūrās izmantojamo dzīvnieku skaitu varētu samazināt, procedūras ar dzīvnieku veicot vairākas reizes, ja vien tas netraucē zinātniskā mērķa sasniegšanai vai nepasliktina dzīvnieku labturību. Tomēr par dzīvnieku atkārtotu izmantošanu ir jālemj, ņemot vērā jebkādu nevēlamu ietekmi uz to labturību un ņemot vērā katra dzīvnieka mūžā pieredzēto. Šīs varbūtējās pretrunas dēļ par dzīvnieku atkārtotu izmantošanu jālemj katrā gadījumā atsevišķi un tā jāveic tikai tad, ja **kumulatīvām sāpēm, stresam un ciešanām ir ētisks attaisnojums**.

Grozījums Nr. 15

Direktīvas priekšlikums 24. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(24) **Procedūras** beigās ir jāpieņem vispiemērotākais lēmums par dzīvnieka nākotni, ņemot vērā dzīvnieku labturības apsvērumus un iespējamo vides apdraudējumu. Dzīvnieki, kuru labturība būtu apdraudēta, ir nogalināmi ar humānu paņēmienu. Dažos gadījumos dzīvnieki ir jāpalaiž brīvībā vai tādiem dzīvniekiem kā suņi un kaži jāatrod jauna mājvieta, jo sabiedrība ir ļoti norūpējusies par šo dzīvnieku likteni. Ja iestādes atļauj dzīvnieku nodošanu jaunā mājvietā, ir būtiski, lai būtu izveidota programma, kas nodrošina **šiem dzīvniekiem** piemērotu socializāciju, lai **nodošana** jaunā mājvietā **būtu sekmīga** un lai izvairītos no nevajadzīga **diskomforta** dzīvniekiem un garantētu sabiedrības drošību.

Grozījums

(24) **Atļautas procedūras** beigās ir jāpieņem vispiemērotākais lēmums par dzīvnieka nākotni, ņemot vērā dzīvnieku labturības apsvērumus un iespējamo vides apdraudējumu. Dzīvnieki, kuru labturība būtu apdraudēta, ir nogalināmi ar humānu paņēmienu. Dažos gadījumos dzīvnieki ir jāpalaiž brīvībā vai tādiem dzīvniekiem kā suņi un kaži jāatrod jauna mājvieta, jo sabiedrība ir ļoti norūpējusies par šo dzīvnieku likteni. Ja iestādes atļauj dzīvnieku nodošanu jaunā mājvietā, ir būtiski, lai būtu izveidota programma, kas nodrošina **šo dzīvnieku** piemērotu socializāciju, lai **veicinātu sekmīgu nodošanu** jaunā mājvietā un lai izvairītos no nevajadzīga **stresa** dzīvniekiem un garantētu sabiedrības drošību.

Grozījums Nr. 16

Direktīvas priekšlikums 25. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(25) Dzīvnieku audus un orgānus izmanto in vitro metožu pilnveidošanai. Lai īstenotu samazināšanas principu, dalībvalstīm ir **jāizveido** ar humāniem paņēmieniem nogalinātu dzīvnieku orgānu un audu apmaiņas programmas.

Grozījums

(25) Dzīvnieku audus un orgānus izmanto in vitro metožu pilnveidošanai. Lai īstenotu samazināšanas principu, dalībvalstīm ir **vēlams izveidot** ar humāniem paņēmieniem nogalinātu dzīvnieku orgānu un audu apmaiņas programmas.

Pamatojums

Nevar prasīt dzīvnieku orgānu un audu apmaiņas programmu obligātu izveidi, ņemot vērā, cik sarežģīti būtu šādu noteikumu īstenot. Tomēr šajā sakarībā var izmantot ieteikumu.

Grozījums Nr. 17

Direktīvas priekšlikums 26. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(26) Procedūrās izmantojamo dzīvnieku labturība lielā mērā ir atkarīga no tā, cik kvalificēti un lietpratīgi ir darbinieki, kas uzrauga procedūru īstenošanu, izpilda procedūras vai pārrauga dzīvnieku kopējus. Lai nodrošinātu to personu pietiekamu kompetenci, kas strādā ar dzīvniekiem un veic procedūras, kurās iesaistīti dzīvnieki, šīs darbības ir jāveic tikai personām ar kompetento iestāžu izsniegtu atļauju. Galvenā uzmanība jāveltī tam, lai tiktu sasniegts un saglabāts adekvāts kompetences līmenis, kas jāpierāda, pirms šīm personām izsniedz vai pagarina atļaujas.

Grozījums

(26) Procedūrās izmantojamo dzīvnieku labturība lielā mērā ir atkarīga no tā, cik kvalificēti un lietpratīgi ir darbinieki, kas uzrauga procedūru īstenošanu, izpilda procedūras vai pārrauga dzīvnieku kopējus. Lai nodrošinātu to personu pietiekamu kompetenci, kas strādā ar dzīvniekiem un veic procedūras, kurās iesaistīti dzīvnieki, šīs darbības ir jāveic tikai personām ar kompetento iestāžu izsniegtu atļauju **un tikai iestādēs, kas šādu atļauju saņēmušas**. Galvenā uzmanība jāveltī tam, lai tiktu sasniegts un saglabāts adekvāts kompetences līmenis, kas jāpierāda, pirms šīm personām izsniedz vai pagarina atļaujas. **Visām dalībvalstīm savstarpēji jāatzīst kompetentās iestādes atļauja un pierādījums par attiecīgu apmācības kursu veiksmīgu pabeigšanu.**

Grozījums Nr. 18

Direktīvas priekšlikums 27. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(27) Iestādēs ir jābūt adekvātām iekārtām un aprīkojumam, lai varētu izpildīt attiecīgās dzīvnieku sugas izmitināšanas prasības un lai procedūras varētu veikt efektīvi, sagādājot pēc iespējas mazāk *diskomforta* dzīvniekiem. Iestādes drīkst darboties tikai tad, ja tās saņēmušas kompetento iestāžu atļauju.

Grozījums

(27) Iestādēs ir jābūt adekvātām iekārtām un aprīkojumam, lai varētu izpildīt attiecīgās dzīvnieku sugas izmitināšanas prasības un lai procedūras varētu veikt efektīvi, sagādājot pēc iespējas mazāk ***stresa gan procedūrās tieši iesaistītajiem, gan līdzās esošiem*** dzīvniekiem. Iestādes drīkst darboties tikai tad, ja tās saņēmušas kompetento iestāžu atļauju.

Pamatojums

Jāizvairās no stresa un trauksmes, ko dzīvniekiem rada vērošana, kā citus dzīvniekus izmanto eksperimentiem.

Grozījums Nr. 19

Direktīvas priekšlikums 29. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(29) Dzīvnieku turēšanas, audzēšanas un izmantošanas kontekstā dzīvnieku labturības apsvērumi uzskatāmi par prioritāriem. Tādēļ katrā iestādē ir jābūt ***neatkarīgai*** pastāvīgai ētikas struktūrai, kuras primārais uzdevums ir iestādē veidot dialogu par ētiku, sekmēt rūpju pilnu atmosfēru un sagādāt līdzekļus jaunāko tehniskas un zinātnes sasniegumu praktiskai piemērošanai un savlaicīgai īstenošanai atbilstīgi aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides principiem, lai uzlabotu dzīvnieku stāvokli visā mūža garumā. Pastāvīgās ētikas struktūras lēmumiem ir jābūt pareizi dokumentētiem

Grozījums

(29) Dzīvnieku turēšanas, audzēšanas un izmantošanas kontekstā dzīvnieku labturības apsvērumi uzskatāmi par prioritāriem. Tādēļ katrā iestādē ir jābūt pastāvīgai ētikas struktūrai, kuras primārais uzdevums ir iestādē veidot dialogu par ētiku, sekmēt rūpju pilnu atmosfēru un sagādāt līdzekļus jaunāko tehniskas un zinātnes sasniegumu praktiskai piemērošanai un savlaicīgai īstenošanai atbilstīgi aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides principiem, lai uzlabotu dzīvnieku stāvokli visā mūža garumā. Pastāvīgās ētikas struktūras lēmumiem ir jābūt pareizi dokumentētiem un

un pieejamiem izpētei inspekciju laikā.

pieejamiem izpētei inspekciju laikā.

Grozījums Nr. 20

Direktīvas priekšlikums

30. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(30) Lai kompetentās iestādes varētu uzraudzīt direktīvas ievērošanu, katrā iestādē jāveic rūpīga uzskaitē par dzīvnieku skaitu, izcelsmi un likteni.

Grozījums

(30) Lai kompetentās iestādes varētu uzraudzīt direktīvas ievērošanu, katrā iestādē **iespēju robežās** jāveic rūpīga uzskaitē par dzīvnieku skaitu, izcelsmi un likteni.

Grozījums Nr. 21

Direktīvas priekšlikums

31. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(31) *Primātiem (izņemot cilvēku ģints primātus)* ar augsti attīstītām sociālajām iemaņām ir jābūt biogrāfiskās uzskaites kartītei no dzimšanas brīža līdz mūža galam, lai varētu nodrošināt tādu kopšanu, izmitināšanu un apiešanos, kas atbilst viņu individuālajām vajadzībām un īpašībām.

Grozījums

(31) *Cilvēku ģintij nepiederošajiem primātiem* ar augsti attīstītām sociālajām iemaņām, **kā arī suņiem un kaķiem** ir jābūt biogrāfiskās uzskaites kartītei no dzimšanas brīža līdz mūža galam, lai varētu nodrošināt tādu kopšanu, izmitināšanu un apiešanos, kas atbilst viņu individuālajām vajadzībām un īpašībām.

Grozījums Nr. 22

Direktīvas priekšlikums

34. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(34) Dalībvalstu noteiktās izmitināšanas un kopšanas prasības atšķiras, un tas veicina iekšējā tirgus traucējumus. Turklāt dažas prasības vairs neatspoguļo jaunākās atziņas par izmitināšanas un kopšanas apstākļu ietekmi uz dzīvnieku labturību un procedūru zinātniskajiem rezultātiem.

Grozījums

(34) Dalībvalstu noteiktās izmitināšanas un kopšanas prasības atšķiras, un tas veicina iekšējā tirgus traucējumus. Turklāt dažas prasības vairs neatspoguļo jaunākās atziņas par izmitināšanas un kopšanas apstākļu ietekmi uz dzīvnieku labturību un procedūru zinātniskajiem rezultātiem.

Tādēļ ar šo direktīvu ir jānosaka prasību minimums izmitināšanai un kopšanai.

Tādēļ ar šo direktīvu ir jānosaka prasību minimums izmitināšanai un kopšanai, ***kura pamatā būtu jaunākie zinātniskie dati.***

Grozījums Nr. 23

Direktīvas priekšlikums 38. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(38) Tāpat ētisku un zinātnisku iemeslu dēļ ir svarīgi nodrošināt, ka tiek rūpīgi izvērtēts, kāda ir katras dzīvnieku izmantošanas ***sagaidāmo rezultātu*** zinātniskā vērtība, lietderība un relevance. Projekta paredzamajam ieguvumam ir jāatsver sagaidāmais kaitējums dzīvniekiem. Tādēļ tādu projektu, kas saistīti ar dzīvu dzīvnieku izmantošanu, atļauju izsniegšanas procesā ir jāveic ***neatkarīga ētiskā izvērtēšana***. Pareizai ētikas aspektu izvērtēšanai jābūt tādai, lai varētu pietiekami labi novērtēt jaunu zinātnisko izmēģinājumu metožu izmantošanu, tiklīdz tās parādās.

Grozījums

(38) Tāpat ētisku un zinātnisku iemeslu dēļ ir svarīgi nodrošināt, ka tiek rūpīgi izvērtēts, kāda ir katras dzīvnieku izmantošanas zinātniskā vērtība, lietderība un relevance. Projekta paredzamajam ieguvumam ir jāatsver sagaidāmais kaitējums dzīvniekiem. Tādēļ tādu projektu, kas saistīti ar dzīvu dzīvnieku izmantošanu, atļauju izsniegšanas procesā ***ētiskā izvērtēšana*** ir jāveic ***neatkarīgi no pētījuma veicējiem***. Pareizai ētikas aspektu izvērtēšanai jābūt tādai, lai varētu pietiekami labi novērtēt jaunu zinātnisko izmēģinājumu metožu izmantošanu, tiklīdz tās parādās.

Grozījums Nr. 24

Direktīvas priekšlikums 39. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(39) Atsevišķos gadījumos projekta īpatnību, izmantojamās sugas tipa un vēlamo projekta rezultātu sasniedzamības dēļ ***ir*** nepieciešama retrospektīva novērtēšana. Tā kā projekti var ievērojami atšķirties sarežģītības, ilguma un rezultātu iegūšanas termiņu ziņā, lēmumā par to, vai veicama retrospektīva novērtēšana, ir pilnīgi jāņem vērā minētie aspekti.

Grozījums

(39) Atsevišķos gadījumos projekta īpatnību, izmantojamās sugas tipa un vēlamo projekta rezultātu sasniedzamības dēļ ***varētu būt*** nepieciešama retrospektīva novērtēšana. Tā kā projekti var ievērojami atšķirties sarežģītības, ilguma un rezultātu iegūšanas termiņu ziņā, lēmumā par to, vai veicama retrospektīva novērtēšana, ir pilnīgi jāņem vērā minētie aspekti.

Grozījums Nr. 25

Direktīvas priekšlikums 40. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(40) Lai nodrošinātu sabiedrības informētību, ir svarīgi nodot atklātībai objektīvu informāciju par projektiem, kuros izmanto dzīvus dzīvniekus. Informācija sniedzama tā, lai nepārkāptu īpašuma tiesības un neizpaustu konfidencialas ziņas. Tādēļ izmantošanas iestādēm ir jāsniedz **anonīmi netehniski kopsavilkumi par minētajiem projektiem, ieskaitot retrospektīvo novērtējumu rezultātus**, un **kopsavilkumi** jānodod atklātībai.

Grozījums

(40) Lai nodrošinātu sabiedrības informētību, ir svarīgi nodot atklātībai objektīvu informāciju par projektiem, kuros izmanto dzīvus dzīvniekus. Informācija sniedzama tā, lai nepārkāptu īpašuma tiesības un neizpaustu konfidencialas ziņas. Tādēļ izmantošanas iestādēm ir jāsniedz **kompetentajām iestādēm tādi dati par dzīvu dzīvnieku izmantošanu, kuri var būt kvalitatīvi un/vai kvantitatīvi**, un **šie dati** jānodod atklātībai.

Pamatojums

Grozījums Nr. 26

Direktīvas priekšlikums 45. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(45) Komisijas Kopīgajā pētniecības centrā ir izveidots Eiropas Alternatīvo metožu validēšanas centrs, kas koordinē alternatīvu pieeju validāciju Kopienā. Taču arvien vairāk pieaug vajadzība izstrādāt un nodot validācijai jaunas metodes. Nepieciešamo mehānismu nodrošināšanai dalībvalstu līmenī katrai dalībvalstij ir jānorīko references laboratorija alternatīvo metožu validācijai. Lai nodrošinātu saskanīgu un salīdzināmu rezultātu kvalitāti, dalībvalstīm ir jānorīko references laboratorijas, kas ir akreditētas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 11. februāra Direktīvu Nr. 2004/10/EK par normatīvo un administratīvo aktu saskaņošanu attiecībā uz labas laboratoriju prakses principu

Grozījums

(45) Komisijas Kopīgajā pētniecības centrā ir izveidots Eiropas Alternatīvo metožu validēšanas centrs, kas koordinē alternatīvu pieeju validāciju Kopienā. Taču arvien vairāk pieaug vajadzība izstrādāt un nodot validācijai jaunas metodes. Nepieciešamo mehānismu nodrošināšanai dalībvalstu līmenī katrai dalībvalstij ir jānorīko references laboratorija alternatīvo metožu validācijai. Lai nodrošinātu saskanīgu un salīdzināmu rezultātu kvalitāti, dalībvalstīm ir jānorīko references laboratorijas, kas ir akreditētas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 11. februāra Direktīvu Nr. 2004/10/EK par normatīvo un administratīvo aktu saskaņošanu attiecībā uz labas laboratoriju prakses principu

piemērošanu un šo principu piemērošanas pārbaudi attiecībā uz ķīmisku vielu testēšanu.

piemērošanu un šo principu piemērošanas pārbaudi attiecībā uz ķīmisku vielu testēšanu. ***Turklāt Eiropas Alternatīvo metožu validēšanas centra uzdevumi ir jāpaplašina un tam būtu jānodarbojas arī ar dzīvnieku izmēģinājumiem alternatīvu metožu izstrādes un izmantošanas saskaņošanu un veicināšanu.***

Grozījums Nr. 27

Direktīvas priekšlikums 47. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(47) Strauja var būt gan tehnikas un zinātnes attīstība biomedicīniskajos pētījumos, gan zināšanu paplašināšanās jautājumos par faktoriem, kas ietekmē dzīvnieku labturību. Tādēļ ir jāparedz šīs direktīvas pārskatīšana. Tādā pārskatīšanā kā prioritāte ir jāizskata iespējama dzīvnieku izmantošanas aizstāšana, jo īpaši attiecībā uz primātiem (*izņemot cilvēku ģintis primātus*), ja tas ir iespējams, ņemot vērā zinātnes attīstību.

Grozījums

(47) Strauja var būt gan tehnikas un zinātnes attīstība biomedicīniskajos pētījumos, gan zināšanu paplašināšanās jautājumos par faktoriem, kas ietekmē dzīvnieku labturību. Tādēļ ir jāparedz šīs direktīvas pārskatīšana. Tādā pārskatīšanā, ***kas pamatojas uz ekspertu novērtētiem zinātnisko pētījumu rezultātiem***, kā prioritāte ir jāizskata iespējama dzīvnieku izmantošanas aizstāšana, jo īpaši attiecībā uz *cilvēku ģintij nepiederošajiem* primātiem, ja tas ir iespējams, ņemot vērā zinātnes attīstību.

Pamatojums

Šādas pārskatīšanas pamatā var būt tikai zinātniski pierādījumi.

Grozījums Nr. 28

Direktīvas priekšlikums 2. pants – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Šī direktīva attiecas uz ***gadījumiem, kad dzīvniekus*** izmanto vai grasās izmantot procedūrās, vai kad tos īpaši audzē, lai to

Grozījums

1. Šī direktīva attiecas uz ***tādu dzīvnieku izmitināšanu un novietošanu***, ko izmanto vai grasās izmantot procedūrās, vai kad tos

orgānus vai audus varētu izmantot zinātnes vajadzībām.

Īpaši audzē, lai to orgānus vai audus varētu izmantot zinātnes vajadzībām, **un attiecas uz visiem gadījumiem, kad dzīvniekus izmanto procedūrās, kas var tiem izraisīt sāpes, ciešanas, stresu vai ilgstošu kaitējumu.**

Pamatojums

Ekspērimētos izmantojamo dzīvnieku izmitināšana un novietošana ir jākontrolē. Tomēr parastās dzīvnieku audzēšanas, kā arī zinātniskiem mērķiem audzētu dzīvnieku iekļaušana prasībās par licencēšanu un ziņošanu palielinātu atļauju skaitu un uzskaites apmērus, no kā izmaksu izteiksmē nebūtu nekāda labuma dzīvnieku labturībai.

Grozījums Nr. 29

Direktīvas priekšlikums

2. pants – 1. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Sāpju, ciešanu, diskomforta vai ilgstoša kaitējuma likvidēšana, sekmīgi izmantojot anestēziju, atsāpināšanu vai citus paņēmienus, nenozīmē, ka uz dzīvnieku izmantošanu procedūrās neattiecas šīs direktīvas darbības joma.

Grozījums

Ja ir sāpes, ciešanas, stress vai ilgstošs kaitējums, to likvidēšana, sekmīgi izmantojot anestēziju, atsāpināšanu vai citus paņēmienus, nenozīmē, ka uz dzīvnieku izmantošanu procedūrās neattiecas šīs direktīvas darbības joma.

Grozījums Nr. 30

Direktīvas priekšlikums

2. pants – 2. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(a) dzīvi mugurkaulnieki, kas nav cilvēki, ieskaitot kāpuru formas, kas barojas patstāvīgi, un embrija vai augļa formas to normālas attīstības pēdējā trešdaļā;

Grozījums

(a) dzīvi mugurkaulnieki, kas nav cilvēki, ieskaitot kāpuru formas, kas barojas patstāvīgi, un **zīdītāju sugu** embrija vai augļa formas to normālas attīstības pēdējā trešdaļā;

Pamatojums

Dažas zivju un abinieku sugas producē milzīgu skaitu kāpuru vai embriju formu (vairāk par 10 000 uz vienu sieviešu kārtas īpatni). Šāda daudzuma skaitīšanai un reģistrēšanai būtu

jāiegulda milzīgs darbs, un līdz ar to statistikai par šo sugu dzīvnieku izmantoto skaitu nebūtu jēgas.

Grozījums Nr. 31

Direktīvas priekšlikums

2. pants – 2. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) I pielikumā ***uzskaitītajām*** sugām piederīgi dzīvi bezmugurkaulnieki, ***ieskaitot kāpuru formas, kas barojas patstāvīgi.***

Grozījums

(b) I pielikumā ***uzskaitīto kārtu*** sugām piederīgi dzīvi bezmugurkaulnieki.

Grozījums Nr. 32

Direktīvas priekšlikums

2. pants – 4. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

4. Šī direktīva neattiecas uz:

Grozījums

4. Šī direktīva neattiecas uz ***vispārējām pārbaudēm dzīvnieku audzēšanas uzņēmumos, kā arī.***

Grozījums Nr. 33

Direktīvas priekšlikums

2 pants – 4. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(d) ***neinvazīvu*** praksi.

Grozījums

(d) praksi, ***kura neizraisa sāpes, ciešanas, stresu vai ilgstošu kaitējumu.***

Pamatojums

Pašreizējais formulējums ir neskaidrs un var radīt pārpratumus. Ar šo grozījumu pantu pieskaņo pārējam tekstam.

Grozījums Nr. 34

Direktīvas priekšlikums
3. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

(1) „procedūra” ir dzīvnieka izmantošana jebkādam eksperimentam vai citam zinātniskam mērķim ar zināmu vai nezināmu iznākumu, kas var dzīvniekam izraisīt sāpes, ciešanas, *diskomfortu* vai ilgstošu kaitējumu, **ieskaitot** jebkādas darbības, kuras izraisa vai var izraisīt dzīvnieka piedzimšanu šādā stāvoklī vai jaunas ģenētiski modificētas dzīvnieku līnijas rašanos;

Grozījums

(1) „procedūra” ir dzīvnieka izmantošana jebkādam eksperimentam vai citam zinātniskam mērķim ar zināmu vai nezināmu iznākumu, kas var **vai nevar** dzīvniekam izraisīt sāpes, ciešanas, *stresu* vai ilgstošu kaitējumu **un ietver** jebkādas darbības, kuras izraisa vai var izraisīt dzīvnieka piedzimšanu šādā stāvoklī vai jaunas ģenētiski modificētas dzīvnieku līnijas rašanos;

Pamatojums

Grozījums Nr. 35

Direktīvas priekšlikums
3. pants – 6.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6.a „kompetentā iestāde” ir iestāde vai iestādes, kurām katrā dalībvalstī ir uzdots uzraudzīt šīs direktīvas piemērošanu.

Pamatojums

Grozījums Nr. 36

Direktīvas priekšlikums
3. pants - 6.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6.b „ētiska pieeja” ir pieeja, kurā ētisko pusi izvērtē pirms izmēģinājumiem un kura ietver dzīvnieku izmantošanas zinātniskās un sociālās pamatotības novērtējumu, ņemot vērā cilvēces pienākumu cienīt dzīvniekus kā dzīvus,

just spējīgas būtnes;

Pamatojums

Šīs definīcijas ir jāiekļauj, jo tās attiecas uz jēdzieniem, kuri ir pamatā atļauju piešķiršanai projektiem.

Grozījums Nr. 37

Direktīvas priekšlikums
3. pants – 6.c punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6.c "kompetenta persona" nozīmē jebkuru personu, kuru dalībvalsts atzīst kā kompetentu veikt attiecīgās funkcijas, kas aprakstītas šajā direktīvā;

Grozījums Nr. 38

Direktīvas priekšlikums
3. pants – 6.d punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6.d „turēšana” nozīmē visus pasākumus, kas nepieciešami fenotipiski normālu dzīvnieku audzēšanai un turēšanai zinātniskiem vai citiem mērķiem, bet ar šo terminu nesaprot eksperimentus;

Grozījums Nr. 39

Direktīvas priekšlikums
3. pants – 6.e punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6.e „prakse” nozīmē jebkuru neeksperimentālu vai zinātnisku darbību,

bet ne eksperimentu;

Grozījums Nr. 40

**Direktīvas priekšlikums
3. pants – -6.f punkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6.f "pienācīgi anestezēts" nozīmē, ka sajūtas ir nomāktas ar vietējās vai vispārējās anestēzijas metodēm, kuru efektivitāte ir līdzvērtīga metodēm, ko izmanto labā veterinārajā praksē;

Grozījums Nr. 41

**Direktīvas priekšlikums
3. pants – 6.g punkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6.g „protokols” nozīmē procedūru sēriju, kas veido eksperimentu, kuram ir noteikts mērķis;

Grozījums Nr. 42

**Direktīvas priekšlikums
3. pants – 6.h punkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6.h „reglamentēta procedūra” nozīmē jebkuru eksperimentālu vai zinātnisku procedūru, ar kuru aizsargātam dzīvniekam var tikt izraisītas sāpes, ciešanas, stress vai ilgstošs kaitējums;

Grozījums Nr. 43

Direktīvas priekšlikums

3. pants – -6.i punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6.i „atkārtota izmantošana” nozīmē procedūrā jau izmantota dzīvnieka izmantošanu, kad varētu izmantot arī citu dzīvnieku, ar kuru iepriekš procedūras nav veiktas;

Grozījums Nr. 44

Direktīvas priekšlikums

3. pants – 6.j punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6.j „konfidenciāla informācija” ir informācija, kuras neatļauta publicēšana var radīt kaitējumu tās īpašnieka vai trešās personas likumīgajām komerciālajām vai citām interesēm.

Grozījums Nr. 45

Direktīvas priekšlikums

4. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Ja pastāv izmēģinājuma paņēmiens, kas nav **saisīts** ar dzīvnieku izmantošanu, un **to** var izmantot procedūras vietā, dalībvalstis nodrošina, ka tiek izmantots alternatīvais paņēmiens.

1. Ja pastāv izmēģinājuma paņēmiens, **eksperiments vai cita zinātniska darbība**, kas nav **saisīta** ar dzīvnieku izmantošanu, **bet kas no zinātnes viedokļa ir apmierinoša metode vai testēšanas stratēģija meklēto rezultātu iegūšanai** un **kuru** var izmantot procedūras vietā, dalībvalstis nodrošina, ka **attiecīgi** tiek

izmantots alternatīvais paņēmiens, ja attiecīgajā dalībvalstī šis alternatīvais paņēmiens nav aizliegts. Saskaņā ar šo direktīvu izmēģinājumu paņēmienus, kuri ietver cilvēka embriju un augļu šūnu izmantošanu, neuzskata par alternatīvām.

Pamatojums

Termins "testēšana" ir nenoteikts un atšķiras no termina „eksperimentāls pētījums”, kādu parasti lieto zinātnē. Šajā terminā nav arī iekļauta apmācība, izglītība un tiesu medicīniskā izmeklēšana. Vadoties pēc šā teikuma, vajadzētu izmantot alternatīvas metodes, kurās netiek izmantoti dzīvnieki, pat ja šīs metodes nebūtu zinātniski derīgas. Dalībvalstis var brīvi izlemt, vai un cik lielā mērā cilvēka embriju un augļu šūnu izmantošanu atļaut un vai šādus izmēģinājumu paņēmienus var uzskatīt par ētiski pamatotām alternatīvām izmēģinājumiem ar dzīvniekiem.

Grozījums Nr. 46

Direktīvas priekšlikums

4. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Dalībvalstis nodrošina līdzekļu piešķiršanu tādu zinātniski pieņemamu paņēmienu un izmēģinājumu stratēģiju apguvei, pētniecībai, izstrādei un īstenošanai, kuros neizmanto dzīvniekus.

Pamatojums

Lai atzītu direktīvas galveno mērķi, 4. panta grozījumi ir ierosināti, lai skaidri norādītu dalībvalstu pienākumu īstenot 4. panta mērķi ar kompetentās iestādes darba palīdzību. Pienākums sniegt finansējumu alternatīvu paņēmienu apguvei un veicināšanai ir uzlikts, lai nodrošinātu, ka direktīvas mērķi tiek sasniegti cik drīz iespējams.

Grozījums Nr. 47

Direktīvas priekšlikums

4. pants – 3.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.b Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentā iestāde, apsverot atļauju piešķiršanu

projektiem, īsteno 1. punktā noteikto mērķi.

Pamatojums

Grozījums Nr. 48

Direktīvas priekšlikums

4. pants – 3.c punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.c Dalībvalstis nodrošina attiecīgām personām un struktūrām mācības par tādu zinātniski pieņemamu paņēmienu un izmēģinājumu stratēģiju izmantošanu, kuros neizmanto dzīvniekus, kā arī veicina šādus paņēmienus un izmēģinājumu stratēģijas.

Pamatojums

Grozījums Nr. 49

Direktīvas priekšlikums

5. pants – 2. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ba) uzlabot lauksaimniecības vajadzībām turēto dzīvnieku audzēšanas un labturības apstākļus;

Pamatojums

Ir būtiski uzsvērt lauksaimniecības vajadzību nozīmi, ņemot vērā lauksaimniecisko, pārtikas un vides aspektu.

Grozījums Nr. 50

Direktīvas priekšlikums
5. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a cilvēku veselības aizsardzība saistībā ar darbinieku vai patērētāju pakļaušanu ķīmisku produktu iedarbībai;

Pamatojums

Līdzšinējā procedūru sarakstā nav skaidri norādīti pasākumi, kas ir nepieciešami, lai aizsargātu cilvēku veselību saistībā ar darbinieku vai patērētāju pakļaušanu ķīmisku produktu iedarbībai.

Grozījums Nr. 51

Direktīvas priekšlikums
5. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(5) pētījumi ar mērķi saglabāt sugu;

(5) pētījumi ar mērķi saglabāt sugu, **ka arī šīs sugas veselību un labturību;**

Grozījums Nr. 52

Direktīvas priekšlikums
6. pants – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka dzīvniekus nogalina atļauju saņēmusi persona iestādē, kam izsniegta atļauja, sagādājot pēc iespējas mazākas sāpes, ciešanas un **diskomfortu un** — attiecībā uz V pielikumā iekļautajām sugām — ar piemērotu un **humānu** nogalināšanas paņēmienu, kā izklāstīts minētajā pielikumā.

1. Dalībvalstis nodrošina, ka dzīvniekus nogalina atļauju saņēmusi persona iestādē, kam izsniegta atļauja, sagādājot pēc iespējas mazākas sāpes, ciešanas un **stresu un** — attiecībā uz V pielikumā iekļautajām sugām — ar piemērotu un **saudzīgu** nogalināšanas paņēmienu, kā izklāstīts minētajā pielikumā, **vai ar citām metodēm, par kurām zinātniski parādīts, ka tās vismaz ir saudzīgas. Ja ir iespējama un jau pieejama saudzīgāka nogalināšanas metode, to var pielietot, pat ja tā nav minēta V pielikumā.**

Pamatojums

Ja ir izstrādātas saudzīgākas nogalināšanas metodes, tās ir atļauts tūlīt pielietot un nav jāgaida vairāki gadi, kamēr notiek V pielikuma atjaunināšana.

Grozījums Nr. 53

Direktīvas priekšlikums 6. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Kompetentās iestādes var **piešķirt** izņēmumus no 1. punkta, ja ir zinātnisks pamatojums, ka procedūras mērķi nav iespējams sasniegt, izmantojot humānu nogalināšanas paņēmieni.

Grozījums

2. Kompetentās iestādes var **noteikt** izņēmumus no 1. punkta, ja ir zinātnisks pamatojums, ka procedūras mērķi nav iespējams sasniegt, izmantojot saudzīgu nogalināšanas paņēmieni, **vai ir izstrādāti citi paņēmieni, kas dzīvniekiem nodrošina labāku aizsardzību. Neatkarīgi no izņēmumiem, dzīvnieki jānogalina, nodarot tiem minimālas sāpes, ciešanas un stresu.**

Grozījums Nr. 54

Direktīvas priekšlikums 6.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6.a pants

Valstu pasākumi

Šī direktīva nedrīkst radīt šķēršļus, dalībvalstīm piemērojot vai pieņemot stingrākus valsts pasākumus ar mērķi uzlabot zinātniskiem mērķiem izmantojamo dzīvnieku labturību vai aizsardzību.

Grozījums Nr. 55

Direktīvas priekšlikums

7. pants – 1. punkts – bb apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

bb) cik vien iespējams, jāizmanto tādi dzīvnieki, ko audzē īpaši izmēģinājumu nolūkam;

Pamatojums

Lai aizsargātu Vašingtonas Nolīgumā par sugu aizsardzību iekļautās sugas, cik vien iespējams ir jāatļauj īpaši audzētu dzīvnieku izmantošana.

Grozījums Nr. 56

Direktīvas priekšlikums

8. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Primātus (**izņemot cilvēku ģints primātus**) neizmanto procedūrās, izņemot procedūras, kas atbilst šādiem nosacījumiem:

1. **Cilvēku ģintij nepiederošos primātus to augstā neurofizioloģiskās jutības un kognitīvās attīstības līmeņa dēļ** neizmanto procedūrās, izņemot procedūras, kas atbilst šādiem nosacījumiem:

Pamatojums

Nosakot, vai eksperimentos iesaistītajām sugām ir nepieciešama īpaša aizsardzība, par izšķirošo kritēriju jāuzskata nevis klasifikācija, bet gan dzīvnieku augstais neurofizioloģiskās jutības un kognitīvās attīstības līmenis.

Grozījums Nr. 57

Direktīvas priekšlikums

8. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(a) procedūrai ir viens no 5. **panta 1. punktā, 2. punkta a) apakšpunktā un 3. punktā minētajiem mērķiem un to veic dzīvību apdraudošu vai novājinošu cilvēka saslimšanu novēršanai, profilaksei, diagnosticēšanai vai**

(a) procedūrai ir viens no 5. **panta 1. punktā, 2. punkta a) apakšpunktā, 3. punktā vai 5. punktā minētajiem mērķiem;**

ārstēšanai vai 5. panta 5. punktā minētā mērķa sasniegšanai;

Pamatojums

Nav zinātniska pamatojuma īpaša statusa piešķiršanai cilvēku ģintij nepiederošajiem primātiem, tāpēc ir jāatļauj arī tādi pamatpētījumi, kuri neattiecas tikai uz konkrētu medicīniskās pētniecības mērķu sasniegšanu. Pienācīgi jāņem vērā arī tas, ka Eiropas un starptautiskā līmenī apstiprinātas pamatnostādnes par biotehnoloģiski aktīvām vielām paredz, ka, iekams veic izmēģinājumus uz cilvēkiem, ir jāveic pētījumi uz cilvēku ģintij nepiederošiem primātiem. Līdzšinējais formulējums radītu problēmas visai Eiropas biotehnoloģijas nozarei saistībā ar jaunu aktīvo vielu izstrādi, kā arī spiestu šo nozari pārcelt izstrādi citur.

Grozījums Nr. 58

Direktīvas priekšlikums

8. pants – 1. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) ir zinātnisks pamatojums tam, ka procedūras mērķi nav iespējams sasniegt, izmantojot citas sugas, nevis primātus (izņemot cilvēku ģints primātus).

Grozījums

(b) pieteikuma iesniedzējs uzrāda zinātnisku un ētisku pamatojumu tam, ka procedūras mērķi nav iespējams sasniegt, izmantojot citas sugas, nevis cilvēku ģintij nepiederošus primātus.

Grozījums Nr. 59

Direktīvas priekšlikums

8. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Ik pēc diviem gadiem un pirmoreiz divus gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā Komisija, apspriežoties ar dalībvalstīm, veic pārskatīšanu attiecībā uz cilvēku ģintij nepiederošo primātu izmantošanu procedūrās un publicē šīs pārskatīšanas rezultātus. Pārskatīšanā izvērtē tehnoloģiskās, zinātniskās un dzīvnieku labturības jomas zināšanu

**attīstības ietekmi un nosaka mērķus
apstiprinātu aizvietošanas metožu
ieviešanai.**

Pamatojums

Ieviests jauns punkts, lai noteiktu, ka Komisija ik pa diviem gadiem veic pārskatīšanu attiecībā uz cilvēku ģintij nepiederošo primātu izmantošanu procedūrās. Pārskatīšanu veic regulāri, lai nodrošinātu, ka direktīvas īstenošana notiek saskaņā ar tehnoloģiju un zinātnes attīstību.

Grozījums Nr. 60

Direktīvas priekšlikums

10. pants – 1. punkts – -1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(-1) Komisija veic dzīvnieku labturības novērtējumu, kā arī novērtējumu iespējām īstenot 5. punkta noteiktās prasības piecus gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā.

Pamatojums

Tādēļ bija jāveic priekšizpēte, kas vēl nebija veikta. Labāka alternatīva būtu meklēt iespējas izveidot pašuzturošas kolonijas, lai nodrošinātu pietiekamas kvalitātes dzīvnieku piegādi ES pētījumu vajadzībām.

Grozījums Nr. 61

Direktīvas priekšlikums

10. pants – 1. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Tomēr, sākot ar dienu, kas noteikta III pielikumā, dalībvalstis nodrošina, ka minētajā pielikumā minētos primātus (izņemot cilvēku ģints primātus) var izmantot procedūrās tikai tad, ja tie ir pēcteči nebrīvē audzētiem primātiem.

Ja ir veikta priekšizpēte, sākot ar dienu, kas noteikta III pielikumā saistībā ar 1. punktā minēto novērtējumu, dalībvalstis nodrošina, ka minētajā pielikumā minētos cilvēku ģintij nepiederošos primātus var izmantot procedūrās tikai tad, ja tie nāk no pašuzturošām kolonijām.

Grozījums Nr. 62

Direktīvas priekšlikums 10. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Kompetentās iestādes var *piešķirt* izņēmumus no 1. *punkta, ja tam ir zinātnisks pamatojums.*

Grozījums

2. Kompetentās iestādes var *noteikt* izņēmumus no 1. *punkta, ja tam ir veterinārs pamatojums saistībā ar dzīvnieku labturību vai zinātnisku pamatojumu.*

Pamatojums

Ir būtiski iekļaut veterināro pamatojumu, jo speciālisti šajā jomā ar izvērtēt visus ar dzīvnieku labturību saistītos kritērijus.

Grozījums Nr. 63

Direktīvas priekšlikums 11.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

11.a pants

Apmācība

Augstākās izglītības apgūvē un kvalifikācijas celšanasursos dzīvnieku līķus, audus un orgānus var izmantot tikai tad, ja attiecīgie dzīvnieki ir nokauti saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr./2009 [par dzīvnieku aizsardzību nonāvēšanas laikā]¹ noteikumiem.

¹ OV L [COM(2008)0553].

Grozījums Nr. 64

Direktīvas priekšlikums 12. pants – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina, ka procedūras vienmēr tiek veiktas *izmantošanas* iestādēs.

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka procedūras vienmēr tiek veiktas iestādēs, **kā noteikts 3. pantā.**

Grozījums Nr. 65

Direktīvas priekšlikums 14. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina, ka visas procedūras tiek veiktas ar vispārējo vai vietējo anestēziju.

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka **nepieciešamības gadījumā** visas procedūras tiek veiktas ar vispārējo vai vietējo anestēziju **vai ar citām metodēm, ar kurām var atvieglot sāpes vai mazināt ciešanas.**

Pamatojums

Anestēzija ir vajadzīga tikai nelielam procedūru skaitam, tādēļ to nav saprātīgi noteikt par standartprasību. „Nepieciešamības gadījumā” ir jāmin, jo šī frāze precizē, ka ne visām procedūrām derēs kāda no sāpju atvieglošanas stratēģijām (t.i., lielumam skaitam procedūru, kurās sāpes vispār netiek radītas).

Grozījums Nr. 66

Direktīvas priekšlikums 14. pants – 2. punkts – c a apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ca) ja potenciāli smagu sāpju novēršanai vai mazināšanai lieto pretsāpju līdzekļus;

Pamatojums

Pastāv daudzas situācijas, kad sāpes attiecīgi mazina ar pretsāpju, nevis anestēzijas līdzekļiem.

Grozījums Nr. 67

Direktīvas priekšlikums

14. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Ja procedūru veic bez anestēzijas, ir jāizmanto pretsāpju līdzekļi vai citi piemēroti paņēmieni, nodrošinot, ka nenovēršamās sāpes, ciešanas un *diskomforts* tiek samazināti līdz minimumam.

Grozījums

3. Ja procedūru veic bez anestēzijas, ir jāizmanto pretsāpju līdzekļi vai citi piemēroti paņēmieni, **ja dzīvniekam no tā ir labums**, nodrošinot, ka nenovēršamās sāpes, ciešanas un *stress* tiek samazināti līdz minimumam.

Grozījums Nr. 68

Direktīvas priekšlikums

14. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

5. Dzīvniekam, kurš var ciest **ievērojamas** sāpes pēc anestēzijas izbeigšanās, lieto profilaktisku vai pēcoperācijas atsāpināšanu vai izmanto citu piemērotu sāpju mazināšanas paņēmieni, ja vien tas ir savienojams ar procedūras mērķi. Ja pretsāpju līdzekļu lietošana nav iespējama, dzīvnieks nekavējoties nogalināms ar humānu paņēmieni.

Grozījums

5. Dzīvniekam, kurš var ciest sāpes pēc anestēzijas izbeigšanās, lieto profilaktisku vai pēcoperācijas atsāpināšanu vai izmanto citu piemērotu sāpju mazināšanas paņēmieni, ja vien tas ir savienojams ar procedūras mērķi. Ja pretsāpju līdzekļu lietošana nav iespējama, dzīvnieks nekavējoties nogalināms ar humānu paņēmieni.

Pamatojums

Nav vajadzības iekļaut vārdu „ievērojamas”, tai ir jābūt par standarta praksi pēc ķirurģiskas iejaukšanās, un izņēmumi jau ir paredzēti. Parastu pirmsoperāciju un pēcoperāciju procedūru piemēro, ja nepastāv sāpju risks.

Grozījums Nr. 69

Direktīvas priekšlikums 15. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina visu procedūru **klasificēšanu — „līdz vieglai”, „mērena”, „smaga” vai „neatgriezeniska” —, balstoties uz sāpju, ciešanu, diskomforta un ilgstoša kaitējuma potenciālo ilgumu un intensitāti, manipulāciju biežumu, nespēju apmierināt etoloģiskās vajadzības un anestēzijas un/vai atsāpinātāju lietojumu.**

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina visu procedūru **klasificēšanu kā „viegla”, „mērena” vai „smaga” atbilstoši VII.a pielikumam.**

Pamatojums

Ir jāievieš kritēriji procedūru klasificēšanai. Smaguma pakāpju definīciju trūkums šajā direktīvas projektā neļauj interpretēt citu direktīvas pantu ietekmi. Svarīgi nekavējoties saskaņot šīs definīcijas, lai varētu attiecīgi interpretēt paralēlus terminus direktīvā.

Grozījums Nr. 70

Direktīvas priekšlikums 15. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Dalībvalstis nodrošina, ka procedūras, kas klasificētas kā „smagas”, **netiek veiktas**, ja paredzamas ilgstošas sāpes, ciešanas vai *diskomforts*.

Grozījums

2. Dalībvalstis nodrošina, ka procedūras, kas klasificētas kā „smagas”, **tiek zinātniski pamatotas un uzraudzītas attiecībā uz ētikas prasību ievērošanu**, ja paredzamas ilgstošas sāpes, ciešanas vai stress. **Šādas procedūras veicamas tikai ārkārtas gadījumos un attiecībā uz tām kompetentās iestādes veic īpašu nodarītā kaitējuma/ieguvumu analīzi un rūpīgu pārbaudi.**

Pamatojums

Aizliegums veikt „ilgstošas”, „smagas” procedūras, šķiet, izslēdz jebkuras „smagas” kategorijas procedūras un varētu būt ļoti ierobežojošs.

Grozījums Nr. 71

Direktīvas priekšlikums

15. pants – 4. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

4. Komisija **nosaka** procedūru klasifikācijas kritērijus.

Grozījums

4. Komisija **12 mēnešu laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēka pilnīgo** procedūru klasifikācijas kritērijus, **kā minēts VII.a pielikumā, un to veic, pamatojoties uz starptautiskām klasifikācijām un saskaņā ar Eiropas Savienībā izstrādāto paraugpraksi.**

Pamatojums

VIIa pielikums ir vispārējs pamats. Ir jāizstrādā precīzākas pamatnostādnes procedūru klasificēšanai.

Grozījums Nr. 72

Direktīvas priekšlikums

16. pants – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad procedūrā varētu izmantot citu dzīvnieku, kam iepriekš nav veiktas procedūras, **procedūrā jau izmantotu dzīvnieku** var atkārtoti izmantot **jaunā procedūrā** tikai tad, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:

Grozījums

Dalībvalstis nodrošina, ka **dzīvnieku, kuram jau izdarīta procedūra**, gadījumos, kad procedūrā **tā vietā** varētu izmantot citu dzīvnieku, kam iepriekš nav veiktas **sagatavošanas vai citas** procedūras, var atkārtoti izmantot **jaunās nesaistītās procedūrās** tikai tad, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:

Pamatojums

Formulējums attiecīgi nepaskaidro būtisko atšķirību starp „ilgstošu izmantošanu” iepriekš sagatavotiem dzīvniekiem, kurus var un (3R principa interesēs) vajag izmantot vairākas reizes, un „atkārtotu izmantošanu” pilnīgi jaunā procedūrā. Šis punkts ir pietiekami svarīgs, lai nodrošinātu absolūtu skaidrību.

Grozījums Nr. 73

Direktīvas priekšlikums

16. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(a) iepriekšējā procedūra bijusi klasificēta kā „līdz **vielai**”;

Grozījums

(a) iepriekšējā procedūra bijusi klasificēta kā „līdz **mērenai**”;

Grozījums Nr. 74

Direktīvas priekšlikums

16. pants – 1. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(c) nākamā procedūra ir klasificēta kā „līdz **vielai**” vai „neatgriezeniska”.

Grozījums

(c) nākamā procedūra ir klasificēta kā „līdz **mērenai**” vai „neatgriezeniska”. **Atkārtoti izmantojot dzīvniekus, tiem veic veterinārās pārbaudes.**

Pamatojums

Grozījums Nr. 75

Direktīvas priekšlikums

16. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Atkāpjoties no 1. panta, ja tam ir zinātnisks pamatojums, kompetentā iestāde var atļaut atkārtoti izmantot dzīvnieku, **ar nosacījumu, ka dzīvnieku pēc tam, kad tam ir veikta procedūra, kas rada ievērojamas sāpes, stresu vai līdzīgas ciešanas, neizmanto vairāk kā vienu reizi nākamā procedūra ir klasificēta kā „līdz vielai” vai „neatgriezeniska”.**

Grozījums

2. Atkāpjoties no 1. panta, ja tam ir zinātnisks pamatojums, kompetentā iestāde var atļaut atkārtoti izmantot dzīvnieku, **ja ar to veiktā iepriekšējā procedūra klasificēta kā „līdz mērenai” un nākamā procedūra ir klasificēta kā „līdz mērenai” vai „neatgriezeniska”.**

Pamatojums

Pašlaik paredzētie ierobežojumi būtiski palielinās eksperimentiem izmantoto dzīvnieku skaitu.

Grozījums Nr. 76

Direktīvas priekšlikums 17. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Dzīvnieku nogalina ar *humānu* paņēmieni, ja tam varētu saglabāties ilgstošas sāpes vai *diskomforts*.

Grozījums

3. ***Atļautas procedūras beigās*** dzīvnieku nogalina ar *saudzīgu* paņēmieni, ja tam varētu saglabāties ilgstošas sāpes vai *stress*.

Pamatojums

Nav skaidrs, vai kontrole attiecas tikai uz atļautas procedūras beigām, vai arī jebkurš hronisku sāpju līmenis ir cēlonis šīs procedūras izbeigšanai.

Grozījums Nr. 77

Direktīvas priekšlikums 18. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstis ***izveido*** ar *humāniem* paņēmieniem nogalinātu dzīvnieku orgānu un audu apmaiņas ***programmas***.

Grozījums

Dalībvalstis ***veicina*** ar *saudzīgiem* paņēmieniem nogalinātu dzīvnieku orgānu un audu apmaiņas ***programmu izveidi***.

Grozījums Nr. 78

Direktīvas priekšlikums 19. pants – ievadvārdi

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstis var atļaut procedūrās izmantojamos vai izmantošanai paredzētos dzīvniekus palaist brīvībā vai atdot jaunā mājvietā, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

Grozījums

Dalībvalstis var atļaut procedūrās izmantojamos vai izmantošanai paredzētos dzīvniekus palaist brīvībā ***to izcelsmes biotopā, atdot atpakaļ sugai atbilstošā audzēšanas sistēmā*** vai atdot jaunā mājvietā, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

Pamatojums

Var būt nepieciešams palaist brīvībā savvaļas un citus dzīvniekus (piemēram, sikspārņus vai briežus), kurus izmanto šo sugu uzvedības, saglabāšanas vai ekoloģiskiem pētījumiem, par kuriem veic ētisku izvērtējumu. Lauksaimniecības dzīvniekus (piemēram, piena govīs, cūkas) ir jāatdod atpakaļ standarta audzēšanas sistēmā.

Grozījums Nr. 79

Direktīvas priekšlikums 19. pants – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(c) ir ievērota maksimālā iespējamā piesardzība, lai nosargātu dzīvnieka labsajūtu.

Grozījums

(c) ir ievērota maksimālā iespējamā piesardzība, lai nosargātu dzīvnieka labsajūtu, **ieskaitot dzīvnieka uzvedības novērtējumu un tā spēju pielāgoties augstākā mērā dažādiem vides apstākļiem.**

Grozījums Nr. 80

Direktīvas priekšlikums 19. pants – c a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ca) attiecīgie dzīvnieki nav ģenētiski modificēti izmēģinājuma dzīvnieki vai cilvēku ģintij nepiederoši primāti.

Pamatojums

Izmēģinājuma dzīvnieku laišana brīvā dabā vai mājdzīvnieku populācijā ir nepieņemama kā vispārēja prasība. Turklāt šāda pieeja neliecina par atbildības izjūtu attiecībā pret izmēģinājuma dzīvniekiem. Vēl jo vairāk šī prasība neatbilst pamatnostādņem, kas ietvertas Vācijas likumā par dzīvniekiem un dabas saglabāšanu.

Grozījums Nr. 81

Direktīvas priekšlikums
20. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentā iestāde piešķir atļauju personām pirms šādu funkciju veikšanas:

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentā **vai pilnvarotā** iestāde piešķir atļauju personām pirms šādu funkciju veikšanas:

Pamatojums

Kompetentajai iestādei ir jābūt tiesīgai deleģēt savas atļaujas piešķiršanas pilnvaras. Tas tā jau notiek vairākās dalībvalstīs. Direktīvā ir jāņem vērā dalībvalstu atļauju piešķiršanas sistēmas organizācija.

Grozījums Nr. 82

Direktīvas priekšlikums
20. pants – 2. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

2. Dalībvalstis nodrošina, ka atļauju 1. punktā minētajām personām piešķir, ja tās ir attiecīgi izglītotas un apmācītas **un pierādījušas** vajadzīgo kompetenci.

Grozījums

2. Dalībvalstis nodrošina, ka atļauju 1. punktā minētajām personām piešķir, ja tās ir attiecīgi izglītotas un apmācītas **veterinārijas vai zinātnes jomā un tām ir pierādījumi par** vajadzīgo kompetenci.

Pamatojums

Precizējums; mums ir jāizvairās pieprasīt procedūru, kuru veic tikai, lai pierādītu kompetenci.

Grozījums Nr. 83

Direktīvas priekšlikums
20. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Visas atļaujas personām piešķiramas uz ierobežotu **laiku**, nepārsniedzot piecus gadus. Dalībvalstis nodrošina, ka personām piešķirtās atļaujas pagarina tikai tad, ja personas **pierāda** vajadzīgo kompetenci.

Grozījums

3. Visas atļaujas personām piešķiramas uz ierobežotu **periodu**, nepārsniedzot piecus gadus. Dalībvalstis nodrošina, ka personām piešķirtās atļaujas pagarina tikai tad, ja personas **sniedz pierādījumu par** vajadzīgo

kompetenci. **Dalībvalstis nodrošina savstarpēju atzīšanu izglītības un apmācības kvalifikācijai, kā arī atļaujām veikt paredzētās procedūras.**

Pamatojums

Formulējumam „pierāda” ir zinātniska ietekme uz praktisko testēšanu. Tā kā pirmreizējiem iesniedzējiem ir pilnībā „jāpierāda” kompetence, prasībai visiem iesniedzējiem pie licences atjaunošanas „pierādīt” savu kompetenci nebūtu praktiskas jēgas. Savstarpēja profesionālās kvalifikācijas atzīšana ir ļoti svarīga, lai atbalstītu kvalificētu laboratoriju zinātnieku brīvu apriti. Šāda atzīšana veicina arī sadarbības projektu iespējas dalībvalstīs.

Grozījums Nr. 84

Direktīvas priekšlikums 22. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Ja iestāde vairs neatbilst šīs direktīvas prasībām, kompetentā iestāde **aptur vai atceļ** tai piešķirto atļauju.

Grozījums

1. Ja iestāde vairs neatbilst šīs direktīvas prasībām, kompetentā iestāde **ir pilnvarota apturēt vai atcelt** tai piešķirto atļauju **vai veikt attiecīgus koriģējošus pasākumus, vai pieprasīt šādu pasākumu veikšanu. Licences saņēmējiem ir jābūt pieejamām attiecīgām procedūrām, lai apstrīdētu šādus lēmumus.**

Pamatojums

Visas iestādes neizbēgami var neizpildīt kādu no prasību aspektiem, parasti mazāk svarīgas un tehniskas prasības. Tāpēc kompetentajai iestādei ir jābūt iespējai izraudzīties vispiemērotāko pasākumu attiecīgo dzīvnieku labturības interesēs, kā arī tiesībām izlemt par soda uzlikšanu. Licences saņēmējam ir jābūt tiesībām apstrīdēt jebkuru kompetentās iestādes lēmumu.

Grozījums Nr. 85

Direktīvas priekšlikums 23. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Šā panta 1. punktā minēto iekārtu un

Grozījums

2. Šā panta 1. punktā minēto iekārtu un

aprīkojuma konstrukcija, uzbūve un darbības metode nodrošina pēc iespējas efektīvāku procedūru veikšanu, ***lai konsekvēntus rezultātus varētu iegūt ar minimālu dzīvnieku skaitu un minimālām sāpēm, ciešanām, diskomfortu vai ilgstošu kaitējumu.***

aprīkojuma konstrukcija, uzbūve un darbības metode nodrošina pēc iespējas efektīvāku procedūru veikšanu ***ar minimālu dzīvnieku skaitu un minimālām sāpēm, ciešanām, stresu vai ilgstošu kaitējumu.***

Grozījums Nr. 86

Direktīvas priekšlikums 24. pants – 2. punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a neierobežojot 1. punktu kopumā, katra dzīvnieku audzēšanas, piegādes un izmantošanas iestāde nodrošina, ka vismaz viena apmācīta persona allaž ir uz vietas, lai rūpētos par dzīvnieku labturību.

Pamatojums

Ir saprotams, ka dzīvniekiem, kuri tiek pakļauti invazīvām procedūrām, jebkurā diennakts laikā var būt vajadzīga (veterinārā vai cita veida) aprūpe. Nav iespējams paredzēt, kad dzīvnieku būs nepieciešams aprūpēt vai arī to veikt tikai noteiktajā darba laikā. Profesionālas veterinārijas pamatnostādnes nosaka, ka veterinārārsti ir pieejami, lai jebkurā diennakts laikā sniegtu ārkārtas palīdzību saviem klientiem. Laboratorijas gadījumā, kā arī citos gadījumos ir nepieciešams, ka ir kāds darbinieks, kurš var izsaukt veterinārārstu.

Grozījums Nr. 87

Direktīvas priekšlikums 25. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Pastāvīgajā ētiskās pārraudzības struktūrā ietilpst norīkotais veterinārārsts, persona (-as), kas iestādē atbild par dzīvnieku labturību un kopšanu, un —

2. Pastāvīgajā ētiskās pārraudzības struktūrā ietilpst ***vismaz*** norīkotais veterinārārsts, persona (-as), kas iestādē atbild par dzīvnieku labturību un kopšanu,

izmantošanas iestādē — zinātniskā personāla pārstāvis.

un — izmantošanas iestādē — zinātniskā personāla pārstāvis, **kā arī eksperts aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides principu piemērošanā.**

Grozījums Nr. 88

Direktīvas priekšlikums

26. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Pastāvīgā ētiskās pārraudzības struktūra pilda šādus uzdevumus:

Grozījums

1. **Ņemot vērā šīs direktīvas mērķus un jo īpaši 4. pantu,** pastāvīgā ētiskās pārraudzības struktūra pilda šādus uzdevumus:

Pamatojums

Jānodrošina pastāvīgās ētiskās pārraudzības struktūras funkciju izpilde, ņemot vērā direktīvas galvenos mērķus.

Grozījums Nr. 89

Direktīvas priekšlikums

26. pants – 1. punkts – d apakšpunkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

(d) ik gadu pārskata visus projektus, kuru ilgums ir vairāk nekā **12 mēneši**, jo īpaši pievēršoties šādiem jautājumiem:

Grozījums

(d) ik gadu pārskata visus projektus, **kuri klasificēti kā „smagi” vai kurus veic ar cilvēku ģintij nepiederošiem primātiem, bet ik pēc trim gadiem visus citus projektus,** kuru ilgums ir vairāk nekā **12 mēneši**, jo īpaši pievēršoties šādiem jautājumiem:

Pamatojums

Lielajās augstskolās parasti vienlaikus īsteno vairāk nekā 300 dažādu projektu. Ja ikviens no tiem būtu jāpārskata reizi gadā, tad ētiskās pārraudzības struktūrai ar to vien būtu jānodarbojas un tās locekļiem nebūtu laika pamatdarba veikšanai, savukārt no tā ciestu gan dzīvnieku labturība, gan zinātne kopumā.

Grozījums Nr. 90

Direktīvas priekšlikums

26. pants – 1. punkts – d apakšpunkts – 2.a ievilkums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- projekta zinātnisko progresu

Grozījums Nr. 91

Direktīvas priekšlikums

26. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek saglabāti pieraksti par katru iestādei sniegto pastāvīgās ētiskās pārraudzības struktūras konsultāciju un lēmumiem saistībā ar šo konsultāciju. Pieraksti pēc pieprasījuma **iesniedzami** kompetentajai iestādei.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek saglabāti pieraksti par katru iestādei sniegto pastāvīgās ētiskās pārraudzības struktūras konsultāciju un lēmumiem saistībā ar šo konsultāciju. Pieraksti pēc pieprasījuma **jādara pieejami** kompetentajai iestādei. ***Dalībvalstis pievērš īpašu uzmanību to pierakstu apkopošanai, apstrādei un publicēšanai, kas attiecas uz projektiem, kuri klasificēti kā „smagi” vai kurus veic ar primātiem, kuri nav cilvēku ģints primāti, lai sniegtu informāciju, ar kuru iespējams uzlabot dzīvnieku labturību un veicināt aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides principu īstenošanu.***

Grozījums Nr. 92

Direktīvas priekšlikums

27. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka **primātu (izņemot cilvēku ģints primātus)** audzēšanas un piegādes iestādēs ir ieviesta stratēģija, lai palielinātu to dzīvnieku proporciju, kas ir nebrīvē audzētu **primātu (izņemot cilvēku ģints primātus)** pēcteči.

1. Dalībvalstis nodrošina, ka **ES cilvēku ģintij nepiederošo primātu** audzēšanas un piegādes iestādēs ir ieviesta stratēģija, lai palielinātu to dzīvnieku proporciju, kas ir nebrīvē audzētu cilvēku **ģintij nepiederošo primātu** pēcteči. ***Kamēr atļauts izmantot cilvēku ģintij nepiederošos primātus,***

Komisija un dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu pienācīgus pārvadāšanas nosacījumus.

Pamatojums

ES judikatūrā neietilpst kontroles piegādātājiem ne no Eiropas Savienības. turklāt bažas var izraisīt cilvēku ģintij nepiederošo primātu pārvadāšana; tādēļ Eiropas Savienībai vajadzētu atbalstīt attiecīgo sugu pārvadāšanu optimālos apstākļos. Turklāt kopēja stratēģija, lai nodrošinātu cilvēku ģintij nepiederošo primātu obligātu audzēšanu ES teritorijā, palielinātu šīs direktīvas efektivitāti.

Grozījums Nr. 93

Direktīvas priekšlikums

27. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Iestādes, kas iegādājas *primātus* (izņemot cilvēku ģints primātus), pēc kompetentās iestādes pieprasījuma sagādā pierādījumus, ka iestādē, no kuras dzīvnieki iegūti, ir ieviesta audzēšanas stratēģija.

Grozījums

2. **ES** iestādes, kas iegādājas *cilvēku ģintij nepiederošos primātus*, pēc kompetentās iestādes pieprasījuma sagādā pierādījumus, ka iestādē, no kuras dzīvnieki iegūti, ir ieviesta audzēšanas stratēģija.

Grozījums Nr. 94

Direktīvas priekšlikums

29. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina, ka visās audzēšanas, piegādes un izmantošanas iestādēs veic šādu datu uzskaiti:

Grozījums

1. Dalībvalstis **pēc iespējas** nodrošina, ka visās audzēšanas, piegādes un izmantošanas iestādēs veic šādu datu uzskaiti:

Pamatojums

Prasību grūti īstenot attiecībā uz visiem dzīvniekiem, piemēram, grauzējiem.

Grozījums Nr. 95

Direktīvas priekšlikums

29. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(a) audzēto, iegūto, piegādāto, brīvībā palaisto vai jaunā mājvietā izmitināto dzīvnieku skaits un sugas;

Grozījums

(a) audzēto, iegūto, piegādāto, brīvībā palaisto vai jaunā mājvietā izmitināto **mugurkaulnieku** dzīvnieku skaits un sugas;

Pamatojums

Būtu vienkārši neiespējami iekļaut visus izaudzētos un vēl audzējamus attiecīgo kārtu bezmugurkaulniekus.

Grozījums Nr. 96

Direktīvas priekšlikums

29. pants – 1. punkts – e apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(e) *dzīvnieku saņēmēja* vārds/nosaukums un adrese;

Grozījums

(e) *iestādes, ka saņem dzīvniekus*, vārds/nosaukums un adrese;

Grozījums Nr. 97

Direktīvas priekšlikums

30. pants – 2. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

2. Katram *primātam (izņemot cilvēku ģints primātus)* izveido individuālu biogrāfiskās uzskaites kartīti, kuru kārtu visu dzīvnieka mūžu.

Grozījums

2. Katram *cilvēku ģintij nepiederošajam primātam, kaķim un sunim* izveido individuālu biogrāfiskās uzskaites kartīti, kuru kārtu visu dzīvnieka mūžu.
Dalībvalstīm ir jānodrošina atbilstība un piemērotība šai direktīvai.

Grozījums Nr. 98

Direktīvas priekšlikums

30. pants – 2. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Kartīti izveido dzimšanas brīdī un tajā iekļauj **sīkas** ziņas par vairošanos, slimībām un socializāciju.

Grozījums

Kartīti izveido dzimšanas brīdī, un tajā iekļauj **būtiskas** ziņas par vairošanos, slimībām un socializāciju.

Grozījums Nr. 99

Direktīvas priekšlikums

32. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(a) visiem dzīvniekiem ir nodrošināts mitekļis, vide, **vismaz zināma** kustības brīvība, barība, ūdens un kopšana, kas ir piemērota to veselībai un labsajūtai;

Grozījums

(a) visiem dzīvniekiem ir nodrošināts mitekļis, vide, kustības brīvība, barība, ūdens un kopšana, kas ir piemērota to veselībai un labsajūtai **un kas tiem ļauj apmierināt etoloģiskās un fizioloģiskās vajadzības**;

Pamatojums

Grozījums Nr. 100

Direktīvas priekšlikums

32. pants – 1. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(d) dzīvnieku labsajūtu un veselības stāvokli novēro kompetenta persona, lai novērstu sāpes vai ciešanas, *diskomfortu* vai ilgstošu kaitējumu, no kā var izvairīties;

Grozījums

(d) dzīvnieku labsajūtu un veselības stāvokli **vismaz reizi dienā** novēro kompetenta persona, lai novērstu sāpes vai ciešanas, *stresu* vai ilgstošu kaitējumu, no kā var izvairīties;

Pamatojums

Grozījums Nr. 101

Direktīvas priekšlikums

32. pants – 1. punkts – e apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(e) tiek veikti pasākumi, kas nodrošina konstatēto trūkumu vai ciešanu iespējami drīzu novēršanu.

Grozījums

(e) tiek veikti pasākumi, kas nodrošina konstatēto trūkumu vai ciešanu, **no kā var izvairīties**, iespējami drīzu novēršanu.

Grozījums Nr. 102

Direktīvas priekšlikums

32. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Dalībvalstis var pieļaut izņēmumus no 2. **punkta dzīvnieku labturības iemeslu dēļ.**

Grozījums

3. Dalībvalstis var pieļaut izņēmumus no 2. **punkta zinātniski pamatotu iemeslu, veterināru vai dzīvnieku labturības iemeslu dēļ.**

Pamatojums

Izņēmumi no 2. punkta ir jāizvērtē, ņemot vērā dzīvnieku labturību, kā arī zinātnes un/vai veterinārijas prasības.

Grozījums Nr. 103

Direktīvas priekšlikums

33. pants – 2. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

2. **Valsts inspekcijas** kompetentā iestāde veic **vismaz divreiz** gadā.

Grozījums

2. Kompetentā iestāde veic **valsts inspekcijas vidēji vienreiz** gadā, **kompetentajai iestādei pielāgojot pārbaužu biežumu, pamatojoties uz katras iestādes riska analīzi.**

Pamatojums

Komisija nav atradusi sājā jomā nekādas kļūmes. Tādēļ šādam pasākumam nav pamata. Pienākums veikt iestāžu pārbaudes divreiz gadā, no kurām viena pārbaude notiktu bez brīdinājuma, nav īstenojams, kā arī nav vēlams. Līdzīgi kā citās pārbažu jomās, būtu saprātīgāk prasīt kompetentajai iestādei pielāgot pārbažu biežumu, pamatojoties uz riska analīzi.

Grozījums Nr. 104

Direktīvas priekšlikums

33. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Dalībvalstis nodrošina, ka inspekciju biežums un mērogs ir adekvāts izmitināto dzīvnieku skaitam un sugai, līdzšinējai iestādes atbilstībai šai direktīvai un — attiecībā uz izmantošanas iestādēm — iestādēs realizēto projektu skaitam un veidam.

Grozījums

3. Dalībvalstis nodrošina, ka inspekciju biežums un mērogs ir adekvāts izmitināto dzīvnieku skaitam un sugai, līdzšinējai iestādes atbilstībai šai direktīvai un — attiecībā uz izmantošanas iestādēm — iestādēs realizēto projektu skaitam un veidam. ***Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka šīs pārbaudes neapdraud zinātnisko projektu kvalitāti un dzīvnieku labturību, kā arī netiek veiktas apstākļos, kuri neatbilst citiem spēkā esošajiem tiesību aktiem.***

Grozījums Nr. 105

Direktīvas priekšlikums

33. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Visu inspekciju pierakstus glabā vismaz piecus gadus.

Grozījums

4. Visu inspekciju pierakstus glabā vismaz piecus gadus. ***Turklāt inspekciju pierakstus glabā katras dalībvalsts kompetenta iestāde, ieskaitot pierakstus, kuros detalizēti reģistrēta jebkura neatbilstība šīs direktīvas prasībām.***

Grozījums Nr. 106

Direktīvas priekšlikums 34. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Komisija var veikt valsts inspekciju infrastruktūras un darbības kontroli dalībvalstīs.

Grozījums

1. Komisija var veikt valsts inspekciju infrastruktūras un darbības kontroli dalībvalstīs ***un nodrošināt smaguma pakāpju klasifikācijas pareizu un vienvēidīgu piemērošanu visā ES teritorijā.***

Pamatojums

Pārskatītajā direktīvā jāiekļauj pārredzamības un pārskatatbildības principi.

Grozījums Nr. 107

Direktīvas priekšlikums 35. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina, ka projekti netiek realizēti bez kompetentās iestādes iepriekšējas atļaujas.

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka projekti, ***kas klasificēti kā „smagi” vai kuros iesaistīti cilvēku ģintij nepiederošie primāti,*** netiek realizēti bez kompetentās iestādes iepriekšējas atļaujas. ***Par visiem projektiem iepriekš jāziņo kompetentajai iestādei pēc tam, kad iestādes pastāvīgā ētiskās pārraudzības struktūra veikusi ētikas pārbaudi.***

Pamatojums

Iepriekšējas atļaujas ir jāierobežo attiecībā uz projektiem, kuri saistīti ar augstākas smaguma pakāpes klasifikāciju vai kuros iesaistīti cilvēku ģintij nepiederošie primāti.

Grozījums Nr. 108

Direktīvas priekšlikums
35. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Atļaujas piešķiršanai vajadzīgs labvēlīgs kompetentās iestādes ētiskais izvērtējums.

Grozījums

2. Atļaujas piešķiršanai vajadzīgs labvēlīgs kompetentās iestādes **neatkarīgs** ētiskais **un zinātniskais** izvērtējums.

Pamatojums

Zinātniskais pamatojuma ir cieši saistīts ar ētisko pamatojumu, un pārraudzības struktūra nevarētu pareizi izvērtēt ētiskos apsvērumus, neņemot vērā zinātniskos apsvērumus. Tādēļ svarīgi, ka pārraudzības struktūra ir ar pieredzi abās jomās un izskata abas jomas kopā.

Grozījums Nr. 109

Direktīvas priekšlikums
36. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Izmantošanas iestāde iesniedz projekta atļaujas pieteikumu, kurā ir:

Grozījums

1. Izmantošanas iestāde **vai persona, kura zinātniski atbildīga par projektu, pēc pieprasījuma** iesniedz projekta atļaujas pieteikumu, kurā ir:

Pamatojums

Komisijas priekšlikums neatbilst akadēmiskās pētniecības īpatnībām, kad projektus kopīgās iestādēs lielākoties izpilda zinātnieki, kuri pārstāv dažādu iestāžu intereses. Pretstatā rūpniecībai, iestāde ne vienmēr ir pakļauta tai pašai vadībai. Turklāt tehnisku apsvērumu dēļ daudzus projektus īsteno dažādās iestādēs.

Grozījums Nr. 110

Direktīvas priekšlikums
36. pants – 1. punkts – c a apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ca) zinātnisks pamatojums, ka projekts ir nepieciešams un ētiski attaisnojams, kā arī projekta mērķis nav sasniedzams,

izmantojot citas metodes vai procedūras.

Pamatojums

Šī informācija ir svarīga, lai izskatītu atļaujas pieprasījumu.

Grozījums Nr. 111

Direktīvas priekšlikums

37. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(a) projekts ir zinātniski pamatots **vai jāsteno saskaņā ar tiesību aktiem;**

Grozījums

(a) projekts ir zinātniski pamatots, **obligāti nepieciešams un ētiski attaisnojams;**

Pamatojums

Lai nodrošinātu, ka eksperimenti ar dzīvniekiem notiek tikai tad, ja tie ir obligāti nepieciešami, ētiski attaisnojami un nav citu alternatīvu, pirms projekta atļaujas izsniegšanas jābūt ētiskam izvērtējumam. Dalībvalstīm jābūt atbildīgām par procesuālu detaļu sagatavošanu.

Grozījums Nr. 112

Direktīvas priekšlikums

37. pants – 1. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) projekta mērķi attaisno dzīvnieku izmantošanu;

Grozījums

(b) projekta mērķi attaisno dzīvnieku izmantošanu **un nav īstenojami, izmantojot citas metodes vai procedūras;**

Grozījums Nr. 113

Direktīvas priekšlikums

37. pants – 1. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(g) projekts plānots tā, lai procedūras būtu iespējams veikt **vishumānākajā veidā** un

Grozījums

(c) projekts plānots tā, lai procedūras būtu iespējams veikt, **maksimāli respektējot**

pēc iespējas nekaitīgāk videi.

dzīvnieku labturību, un videi
visnekaitīgākajā veidā.

Pamatojums

Grozījums Nr. 114

Direktīvas priekšlikums

37. pants – 2. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(d) projekta kaitējuma un ieguvumu analīze, lai novērtētu, vai kaitējumu dzīvniekiem ciešanu, sāpju un *diskomforta* ziņā un attiecīgā gadījumā kaitējumu videi *atsver* paredzamais devums zinātnei, kas galu galā *dotu* labumu cilvēkiem, dzīvniekiem vai videi;

Grozījums

(d) projekta kaitējuma un ieguvumu analīze, lai novērtētu, vai kaitējumu dzīvniekiem ciešanu, sāpju un *stresa* ziņā un attiecīgā gadījumā kaitējumu videi *no ētikas viedokļa attaisno* paredzamais devums zinātnei, kas galu galā *var dot* labumu cilvēkiem, dzīvniekiem vai videi;

Pamatojums

Kaitējuma un ieguvumu analīzi nav iespējams veikt, pamatojoties uz objektīviem, zinātniski atzītiem kritērijiem. Šāda prasība ir pretrunā ar zinātnes būtību. To, kādas atziņas tiks gūtas zinātniska eksperimenta gaitā, nav iespējams prognozēt iepriekš, un vēsture liecina, ka bieži vien konkrētu rezultātu lietderība cilvēkiem, dzīvniekiem vai videi nozīmīgu specifisku procedūru izstrādē tiek konstatēta tikai pēc vairākiem gadiem. Tādēļ ētiskajā izvērtējumā ir jāpārbauda, vai projekts ir ētiski attaisnojams.

Grozījums Nr. 115

Direktīvas priekšlikums

37. pants – 3. punkts – ievadteikums

Komisijas ierosinātais teksts

3. *Kompetentajā iestādē*, kas veic ētisko izvērtēšanu, *jāapsver speciālistu izmantošana* konkrēti šādās jomās:

Grozījums

3. *Kompetentā iestāde*, kas veic ētisko izvērtēšanu, *pamatojas uz atbilstošu pieredzi* konkrēti šādās jomās:

Pamatojums

Veicot ētisko izvērtējumu, vajadzētu pamatoties uz neatkarīgu pieredzi. Komisijas priekšlikumā nav ņemts vērā tas, ka šādas zināšanas varētu būt pieejamas arī pašā ētikas komitejā un ka ir jāgarantē atbilstošās informācijas konfidencialitāte.

Grozījums Nr. 116

Direktīvas priekšlikums 37. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Ētisko izvērtēšanu veic pārredzami, ņemot vērā neatkarīgu *personu atzinumus*.

Grozījums

4. Ētisko izvērtēšanu veic pārredzami, ņemot vērā neatkarīgu *ekspertu viedokli, tomēr saglabājot intelektuālo īpašumu un konfidenciālu informāciju, kā arī produktu un personu drošību*.

Grozījums Nr. 117

Direktīvas priekšlikums 38. pants – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. *Ētiskajā novērtēšanā, balstoties uz 37. panta 2. punkta d) apakšpunktā minēto kaitējuma un ieguvumu analīzi, nosaka, vai projekts pēc tā pabeigšanas ir retrospektīvi jāizvērtē kompetentajai iestādei.*

Grozījums

1. *Kompetentā iestāde, kas veic ētisko novērtēšanu, pamatojoties uz 37. panta 2. punkta d) apakšpunktā minēto kaitējuma un ieguvumu analīzi, nosaka, vai projekts pēc tā pabeigšanas ir jāizvērtē retrospektīvi.*

Pamatojums

Attiecīgā ētikas komiteja atkarībā no objektīviem kritērijiem un izmantotās sugas lemj, vai retrospektīvs izvērtējums ir vajadzīgs.

Grozījums Nr. 118

Direktīvas priekšlikums 38. pants – 2. punkts – ievadteikums

Komisijas ierosinātais teksts

2. *Retrospektīvajā novērtēšanā izvērtē:*

Grozījums

2. *Izvērtēšanā nosaka:*

Pamatojums

Izvērtējot tiek apkopota svarīga informācija par pabeigtajiem projektiem, un tādēļ pastāvīgajai ētiskās izvērtēšanas struktūrvienībai jāveic izvērtēšana katram projektam. Iestāde katrā atsevišķā gadījumā pieņem lēmumu, vai projekta izvērtēšana jāveic arī iestādei. Šī procedūra ir optimāla un efektīva, kā arī nav pārāk birokrātiska.

Grozījums Nr. 119

Direktīvas priekšlikums

38. pants – 2. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(c) *elementus*, kas var veicināt aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides prasības turpmāku īstenošanu.

Grozījums

(c) *vai ir elementi*, kas var veicināt aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides prasības turpmāku īstenošanu.

Pamatojums

Grozījums Nr. 120

Direktīvas priekšlikums

38. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. *Neskarot 3. punktu*, visi projekti, kuros izmanto tikai tādas procedūras, kas klasificētas kā „*līdz vieglai*”, ir atbrīvoti no prasības par retrospektīvo novērtēšanu.

Grozījums

4. Visi projekti, kuros izmanto tikai tādas procedūras, kas klasificētas kā „*mērenas*”, ir atbrīvoti no prasības par retrospektīvo novērtēšanu.

Pamatojums

Grozījums Nr. 121

Direktīvas priekšlikums

40. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Neskarot noteikumus par konfidencialas informācijas aizsardzību, netehniskajā projekta kopsavilkumā sniedzamas šādas

Grozījums

Neskarot noteikumus par konfidencialas informācijas, *iestādes un personāla datu* aizsardzību, netehniskajā projekta

ziņas:

kopsavilkumā sniedzamas šādas ziņas:

Pamatojums

Iestādes un personāla dati ir jāaizsargā.

Grozījums Nr. 122

Direktīvas priekšlikums

40. pants – 1. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) pierādījums par aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides **prasības ievērošanu**.

Grozījums

(b) pierādījums par aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides **principu praktisku piemērošanu**.

Pamatojums

Nav iespējams vienveidīgi piemērot visus trīs R. Ja aizstāšana būtu „prasība”, nebūtu iespējams veikt procedūras. Tomēr šis 3R princips ir jāveicina un jāpieņem, kad vien tas ir iespējams.

Grozījums Nr. 123

Direktīvas priekšlikums

40. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Dalībvalstis publisko atļauto projektu **netehniskos kopsavilkumus** un to atjauninājumus.

Grozījums

4. Dalībvalstis publisko atļauto projektu **netehnisko kopsavilkumu anonīmās versijas** un to atjauninājumus.

Grozījums Nr. 124

Direktīvas priekšlikums

41. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Projekta atļauju piešķir uz laiku, kas

Grozījums

3. Projekta atļauju piešķir uz laiku, kas

nepārsniedz **četrus** gadus.

nepārsniedz **piecus** gadus.

Pamatojums

Daudzi projekti un to finansējums (ieskaitot ES pamatprogrammas) ilgst 5 gadus un, prasot projekta vidū atļaujas atjaunošanu, rastos nevajadzīgi projektu pārtraukumi. Turklāt ir ļoti apgrūtinoši un neefektīvi veikt retrospektīvu pārskatīšanu pēc četrus gadu projekta, ja pēc trim gadiem jādod projekta vidusposma izvērtējums.

Grozījums Nr. 125

Direktīvas priekšlikums

41. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Dalībvalstis var pieļaut vairākkārtēju projektu atļaušanu, ja šo projektu īstenošanu paredz tiesību akti.

Grozījums

4. Dalībvalstis var pieļaut vairākkārtēju projektu atļaušanu, ja šo projektu īstenošanu paredz tiesību akti **vai ir pielietotas standartizētas procedūras, kuru ētiskā izvērtēšana jau ir bijusi pozitīva.**

Pamatojums

Ar 41. panta 3. punktu ir noteikts projekta maksimālais ilgums — 4 gadi. Vienkāršota atjaunošana pēc tam vairs nav iespējama. Kā paredz 41. panta 4. punkts — vienkāršota atļaujas procedūra ir iespējama tikai obligātās testēšanas gadījumā, kādu paredz tiesību akti. Tas rada nevienlīdzīgu attieksmi pret pamatpētījumu.

Grozījums Nr. 126

Direktīvas priekšlikums

42. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Kompetentā iestāde var grozīt vai atjaunot projekta atļauju pēc izmantošanas iestādes lūguma.

Grozījums

1. Kompetentā iestāde var grozīt vai atjaunot projekta atļauju pēc izmantošanas iestādes **vai par projektu atbildīgās personas** lūguma.

Grozījums Nr. 127

Direktīvas priekšlikums

42. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Projekta atļaujas grozīšanai vai atjaunošanai vajadzīgs jauns **labvēlīgs** ētiskais izvērtējums.

Grozījums

2. Projekta atļaujas grozīšanai vai atjaunošanai vajadzīgs jauns ētiskais izvērtējums.

Pamatojums

Ētiskā izvērtēšana ir process, kas nevar būt labvēlīgs vai nelabvēlīgs. Tas ir ētiskais atzinums, t. i., rezultāts, kas ir labvēlīgs vai nelabvēlīgs.

Grozījums Nr. 128

Direktīvas priekšlikums

42. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Pastāvīgā ētiskās pārraudzības struktūra var izdarīt grozījumus maigās vai mērenās procedūrās, ar kuriem netiek palielināts procedūras smagums, bet par šādiem grozījumiem vienas nedēļas laikā jāziņo kompetentajai iestādei.

Grozījums Nr. 129

Direktīvas priekšlikums

42. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Kompetentā iestāde var atsaukt projekta atļauju, ja projekta realizācija neatbilst projekta atļaujai.

Grozījums

3. Kompetentā iestāde var atsaukt projekta atļauju, ja projekta realizācija neatbilst projekta atļaujai ***un var izraisīt dzīvnieku labturības standartu pasliktināšanos.***

Grozījums Nr. 130

Direktīvas priekšlikums
43. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina, ka lēmumu par atļaujas piešķiršanu pieņem un par to paziņo izmantošanas iestādei ne vēlāk kā **30 dienu** laikā pēc pieteikuma iesniegšanas. Ja dalībvalsts nepieņem lēmumu minētajā laikā, uzskata, ka atļauja ir piešķirta, **ar nosacījumu, ka attiecīgajā projektā izmanto tikai tādas procedūras, kas klasificētas kā „līdz vieglai”, un neizmanto primātus (izņemot cilvēka ģints primātus). Visos citos gadījumos šādu pieņēmumu nepiemēro.**

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka lēmumu par atļaujas piešķiršanu pieņem un par to paziņo izmantošanas iestādei ne vēlāk kā **60 dienu** laikā pēc pieteikuma iesniegšanas. Ja dalībvalsts nepieņem lēmumu minētajā laikā, uzskata, ka atļauja ir piešķirta.

Pamatojums

Termiņš, lai kompetentās iestādes piešķirtu atļaujas, ir neskaidrs. Ir noteikts maksimālais termiņš, kad jāsaņem lēmums.

Aizkavēti lēmumi tikai izņēmumu gadījumos nozīmētu konstruktīvu atļauju. Citos gadījumos izmēģinājumi nevar sākties un sākas nenoteikta kavēšanās. Neizskatīts iesniegums, lai veiktu eksperimentus ar dzīvniekiem, nedrīkst sodīt iesniedzēju, bet šaubu gadījumā tam jāveicina izmēģinājumu procedūras atļaušana.

Grozījums Nr. 131

Direktīvas priekšlikums
43. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Neatkarīgi no 1. punkta ārkārtas apstākļos un tad, ja projekts oriģināls, daudzdisciplinārs un novatorisks, lēmumu par atļaujas piešķiršanu pieņem un par to paziņo izmantošanas iestādei 60 dienu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas.

Grozījums

svītrots

Pamatojums

Visiem dzīvnieku eksperimentu pieteikumiem jāpiemēro maksimālais termiņš, lai nodrošinātu, ka procedūra ir ātra, pārredzama un taisnīga. Termiņš jāpalielina līdz 60 dienām, lai nodrošinātu laika pietiekamību lēmumu pieņemšanai pat tad, ja iesniegti kompleksi

pieteikumi.

Grozījums Nr. 132

Direktīvas priekšlikums 44. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Katra dalībvalsts atzīst citas dalībvalsts sniegtos datus, kas **vajadzīgi saskaņā ar tiesību aktiem un** iegūti, veicot Kopienas tiesību aktos atzītas procedūras, **izņemot gadījumus, ja jāveic papildu procedūras attiecībā uz datiem, kas skar sabiedrības veselības aizsardzību, drošību vai vidi.**

Grozījums

1. Katra dalībvalsts atzīst citas dalībvalsts sniegtos datus, kas iegūti, veicot Kopienas tiesību aktos atzītas procedūras vai **saskaņā ar tiem.**

Grozījums Nr. 133

Direktīvas priekšlikums 44. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Ja vajadzība pēc testēšanas nav noteikta tiesību aktos, tad dalībvalstis nodrošina procedūrās iegūto datu kopīgu izmantošanu, ievērojot noteikumus par konfidenciālas informācijas aizsardzību.

Grozījums

svītrots

Grozījums Nr. 134

Direktīvas priekšlikums 44. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Ievērojot noteikumus par konfidenciālas informācijas aizsardzību, dalībvalstis nodrošina kopīgu izmantošanu datiem, kas iegūti procedūrās, arī tajās, kas veiktas Eiropas

*Savienībā pirms direktīvas stāšanās spēkā.
Persona, kura vēlas izmantot datus, kas ir
citas personas rīcībā, vajadzības gadījumā
maksā par šiem datiem to faktisko cenu.*

Grozījums Nr. 135

**Direktīvas priekšlikums
44. pants – 2.b punkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

*2.b Pirms projekta iesniegšanas atļaujas
saņemšanai, persona, kas ir paredzējusi
veikt procedūru, veic pienācīgus soļus, lai
pārliecinātos, vai dati saistībā ar
piedāvāto projektu jau ir pieejami, un
tiem piekļūtu, ja šādi dati ir (ieskaitot
dalību izmaksās), un dalībvalstis pirms
atļaujas izsniegšanas līdzīgi pārbauda, vai
šādi dati jau pastāv.*

Grozījums Nr. 136

**Direktīvas priekšlikums
44. pants – 2.c punkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

*2.c Dalībvalstis neapstiprina procedūru,
ja persona nav veikusi attiecīgos soļus, lai
izpildītu 2.b punkta prasības.*

Grozījums Nr. 137

**Direktīvas priekšlikums
44. pants – 2.d punkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

*2.d Ja attiecīgie dati ir pienācīgi pieejami,
dalībvalstis tikai tad apstiprina projektu,*

ja tas ir nepieciešams sabiedrības aizsardzībai.

Grozījums Nr. 138

Direktīvas priekšlikums 45. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Komisija un dalībvalstis veicina tādu alternatīvu pieeju izstrādi un validāciju, kuras **varētu sniegt tādu pašu vai vēl plašāku** informāciju kā tā, kas iegūta procedūrās ar dzīvniekiem, bet kuras nav saistītas ar dzīvnieku izmantošanu vai kurās izmanto mazāk dzīvnieku, vai kuras saistītas ar mazāk sāpīgām procedūrām, un veic citus pasākumus, ko tās uzskata par vajadzīgiem pētniecības veicināšanai šajā jomā.

Grozījums

Komisija un dalībvalstis **finansāli un citā veidā** veicina tādu alternatīvu pieeju izstrādi un **attiecīgā gadījumā zinātnisku** validāciju, kuras **paredzētas, lai sniegtu salīdzināma daudzuma** informāciju kā tā, kas iegūta procedūrās ar dzīvniekiem, bet kuras nav saistītas ar dzīvnieku izmantošanu vai kurās izmanto mazāk dzīvnieku, vai kuras saistītas ar mazāk sāpīgām procedūrām, un veic citus pasākumus, ko tās uzskata par vajadzīgiem pētniecības veicināšanai šajā jomā. **Attiecīgi jāizveido liela mēroga biobankas, lai atbalsētu aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides principus attiecībā uz klīnisko procedūru laikā ņemto lieko audu izmantošanu.**

Grozījums Nr. 139

Direktīvas priekšlikums 45.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

45.a pants

Eiropas Alternatīvo metožu validēšanas centrs

1. Eiropas Alternatīvo metožu validēšanas centra kompetences joma ir jāpaplašina, iekļaujot tajā dzīvnieku procedūru alternatīvu izstrādes un izmantošanas koordinēšanu un veicināšanu, ieskaitot

lietišķos un pamatpētījumus biomedicīnā un veterinārijā, kā arī obligāto testēšanu, paredzot šādas funkcijas:

a) koordinēt uzsāktos pētījumus, lai veicinātu 46. pantā aprakstīto valsts alternatīvo metožu validācijas centru veikto alternatīvu izstrādi dzīvnieku procedūrām;

b) veic pētījumus, kas veicina tādu alternatīvu metožu izstrādi, kurās neizmanto dzīvniekus;

c) uzdod veikt pētījumus jomās, kur iespējams gūt informāciju, kas veicinās dzīvnieku procedūru aizstāšanu, ierobežošanu un pilnveidošanu;

d) apspriežoties ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, izstrādā un īsteno stratēģiju, kā aizstāt, ierobežot un pilnveidot dzīvnieku procedūras;

e) sniedz informāciju par alternatīvām metodēm, kas neparedz dzīvnieku izmantošanu, regulāri ziņojot sabiedrībai, ieinteresētajām personām un dalībvalstu iestādēm;

f) nodrošināt datubāzes, lai veicinātu apmaiņu ar svarīgu informāciju, ieskaitot informāciju par pieejamām alternatīvām metodēm un informāciju, ko pētnieki snieguši brīvprātīgi un kura citādi netiktu publicēta, bet ar kuru varētu novērst neveiksmīgu dzīvnieku pētījumu dublēšanos;

(g) koordinēt atbilstoši šīs direktīvas 46. pantam valsts alternatīvo metožu validācijas centru veiktos validācijas priekšizpētes un validācijas pētījumus;

(h) vajadzības gadījumā veic pirmsvalidācijas un validācijas pētījumus;

(i) apspriežoties ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, izstrādā un īsteno stratēģiju, kā aizstāt, ierobežot un pilnveidot obligātos izmēģinājumus ar dzīvniekiem;

(j) veicina obligāti izmantojamo alternatīvo metožu, kas neparedz dzīvnieku izmantošanu, zinātnisku apstiprināšanu un tiesisku atzīšanu;

(k) informē attiecīgās regulatīvās iestādes par pirmsvalidācijas un validācijas pētījumu uzsākšanu un alternatīvo testu zinātnisku apstiprināšanu un tiesisku atzīšanu, kā arī dara šo informāciju pieejamu sabiedrībai un ieinteresētajām personām, izmantojot attiecīgās tīmekļa vietnes.

Grozījums Nr. 140

Direktīvas priekšlikums 46. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Katra dalībvalsts līdz [viena gada laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] norīko valsts references laboratoriju tādu alternatīvu metožu validācijai, ar kurām aizstāj, samazina un pilnveido dzīvnieku izmantošanu.

Grozījums

1. Katra dalībvalsts līdz [viena gada laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] norīko centru, kas atbildīgs par regulatīviem mērķiem izmantotu dzīvnieku testu alternatīvu izstrādes, validācijas un veicināšanas atbalstu, kā arī iestādes, kas izstrādātu un veicinātu alternatīvu izmantošanu procedūrām ar dzīvniekiem citiem nolūkiem, piemēram, fundamentāliem un pielietojamiem pētījumiem biomedicīnas un veterinārijas jomā.

Grozījums Nr. 141

Direktīvas priekšlikums 46. pants – 4. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(a) savas kompetences jomā sadarbojas ar Komisiju;

Grozījums

(a) savas kompetences jomā sadarbojas ar Komisiju **un pilda uzdevumus, lai attīstītu stratēģijas dzīvnieku procedūru aizstāšanai;**

Grozījums Nr. 142

Direktīvas priekšlikums

46. pants – 4. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) Komisijas pārraudzībā piedalās alternatīvu metožu validācijas priekšizpētē un validācijā;

Grozījums

(b) Komisijas pārraudzībā piedalās alternatīvu metožu validācijas priekšizpētē un validācijā, **ja tas ir nepieciešams**;

Grozījums Nr. 143

Direktīvas priekšlikums

46. pants – 4. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(d) sniedz zinātnisku un tehnisku palīdzību attiecīgajām dalībvalstu iestādēm alternatīvu metožu pieņemšanā un īstenošanā;

Grozījums

(d) sniedz zinātnisku un tehnisku palīdzību attiecīgajām dalībvalstu iestādēm **un izmantošanas iestādēm** alternatīvu metožu pieņemšanā un īstenošanā;

Grozījums Nr. 144

Direktīvas priekšlikums

46. pants – 4. punkts – e apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(e) nodrošina apmācību alternatīvo metožu izmantošanā 20. panta 1. punktā minētajām personām.

Grozījums

(e) nodrošina apmācību alternatīvo metožu izmantošanā 20. panta 1. punktā minētajām personām **un vajadzības gadījumā izmantošanas iestādēm**.

Grozījums Nr. 145

Direktīvas priekšlikums

46. pants – 4. punkts – ea apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ea) ziņo par alternatīvu metožu attīstību un informē sabiedrību par pozitīviem un negatīviem rezultātiem.

Grozījums Nr. 146

Direktīvas priekšlikums

49. pants – 2. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Dalībvalstis **apkopo un** katru gadu **publisko** statistisko informāciju par dzīvnieku izmantošanu procedūrās, ieskaitot informāciju par procedūru faktisko smagumu un procedūrās izmantoto *primātu (izņemot cilvēku ģints primātus)* izcelsmi un sugām.

2. Dalībvalstis katru gadu **apkopo** statistisko informāciju par dzīvnieku izmantošanu procedūrās, ieskaitot informāciju par procedūru faktisko smagumu un procedūrās izmantoto *cilvēku ģintij nepiederošo primātu* izcelsmi un sugām.

Grozījums Nr. 147

Direktīvas priekšlikums

49. pants – 2. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Dalībvalstis minēto statistisko informāciju iesniedz Komisijai *līdz [trīs gadu laikā pēc transponēšanas datuma]* un pēc tam **katru gadu**.

Dalībvalstis minēto statistisko informāciju **publisko un** iesniedz Komisijai *[triju gadu laikā pēc transponēšanas datuma]* un pēc tam **ne retāk kā ik pēc diviem gadiem**.

Grozījums Nr. 148

Direktīvas priekšlikums 53. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Komisija pārskata šo direktīvu līdz [10 gadu laikā pēc stāšanās spēkā], ņemot vērā, kā pilnveidojušās alternatīvās metodes, kas nav saistītas ar dzīvnieku, īpaši primātu (izņemot cilvēku ģints primātus), izmantošanu, un attiecīgos gadījumos ierosina grozījumus.

Grozījums

Komisija pārskata šo direktīvu līdz [5 gadu laikā pēc stāšanās spēkā], ņemot vērā, kā pilnveidojušās alternatīvās metodes, kas nav saistītas ar dzīvnieku, īpaši primātu (izņemot cilvēku ģints primātus), izmantošanu, un attiecīgos gadījumos ierosina grozījumus.

Pamatojums

Ņemot vērā zinātnes attīstības tempus un pieaugošo sapratni par dzīvnieku spēju ciest, direktīvu vajadzētu pārskatīt drīzāk.

Grozījums Nr. 149

Direktīvas priekšlikums 53.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

53.a pants

Tematiskā pārskatīšana

Komisija, konsultējoties ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām, veic tematisku izvērtēšanu par dzīvnieku izmantošanu procedūrās ik pēc diviem gadiem, sākot no brīža, kad aprit divi gadi kopš šīs direktīvas stāšanās spēkā. Izvērtēšanā izskata tehnoloģiju, zinātnes un dzīvnieku labturības jomā uzkrāto zināšanu ietekmi un nosaka mērķus validētu aizstāšanas metožu ieviešanai.

Pamatojums

Ja direktīvu pārskata tikai ik pēc desmit gadiem no brīža, kad tā stājusies spēkā, nebūtu iespējams nodrošināt atbilstību tehnoloģiju un zinātnes progresam. Tādēļ tiek ierosināts veikt tematiskas, regulāras pārskatīšanas, kas ļautu precīzāk risināt jautājumus par dzīvnieku izmantošanu īpašās pētniecības un izmēģinājumu jomās.

Grozījums Nr. 150

Direktīvas priekšlikums I pielikums – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. panta 2. punktā minētās
bezmugurkaulnieku *sugas*

2. panta 2. punktā minētās
bezmugurkaulnieku *kārtas*

Grozījums Nr. 151

Direktīvas priekšlikums I pielikums – 1 rindiņa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Apaļmutnieki

svītrots

Pamatojums

Apaļmutnieku iekļaušanai ir milzīga birokrātiska ietekme, kā arī ietekme uz ziņoto eksperimentālo dzīvnieku skaitu, no kā nebūtu nekāda labuma dzīvnieku labturībai.

Grozījums Nr. 152

Direktīvas priekšlikums I pielikums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Desmitkājvēži

*Jūras vēžu un upesvēžu apakškārtas
desmitkājvēži*

Pamatojums

Ja bezmugurkaulnieki tiešām jāiekļauj šīs direktīvas jomā, I pielikums ir jāatjauno, lai tas labāk paustu zinātnisko domu. Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes Dzīvnieku veselības un labturības zinātniskās padomes ziņojums attiecas tikai uz lieliem vai „staigājošiem” desmitkājvēžiem, piemēram, krabjiem un omāriem, kam raksturīga „kompleksa uzvedība”, „zināms sapratnes līmenis”, „sāpju sistēma” un „ievērojama spēja mācīties”. Tādēļ ir ierosināts skaidri nodalīt lielos vai „staigājošos” desmitkājvēžus, piemēram, krabjus (jūras vēžu apakškārta) un omārus (upesvēžu apakškārta).

Grozījums Nr. 153

Direktīvas priekšlikums II pielikums – 8. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Trusis (*Oryctolagus cuniculus*)

svītrots

Pamatojums

Trusi daudzās Dienvideiropas valstīs uzskata par lauksaimniecības dzīvnieku (mājlopu sugu, ko lauksaimnieki audzē lietošanai pārtikā). Svarīgi nodrošināt iespēju veikt izmēģinājumus ar šādiem dzīvniekiem, ko audzē lauksaimnieciskiem un ar izmēģinājumiem nesaistītiem mērķiem, jo būtu diskriminējoši pieprasīt vienu un to pašu sugu audzēšanu atsevišķās saimniecībās atkarībā no tā, vai tas tiek darīt zinātnes vai lauksaimniecības vārdā.

Grozījums Nr. 154

Direktīvas priekšlikums II pielikums – 11.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

11.a Zebras zivs (*Danio danio*)

Pamatojums

*Zebras zivs (*Danio danio*) ir laboratorijas suga ar ļoti daudzām ģenētiskām variācijām, kuras tagad būtiski atšķiras no sākotnējās savvaļas sugas.*

Grozījums Nr. 155

Direktīvas priekšlikums III pielikums – 3. rindiņa – 2. sleja

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

[7 **gadus** pēc direktīvas pārņemšanas]

[10 **gadus** pēc direktīvas pārņemšanas]

Pamatojums

Tā kā piegādes iespējas un kontinuitāte šobrīd joprojām nav noteiktas, ir ierosināts pagarināt pārņemšanas termiņu līdz 10 gadiem visām sugām (izņemot tamarīnus) un iekļaut vidēja termiņa īstenošanas iespēju pārskatīšanu.

Grozījums Nr. 156

**Direktīvas priekšlikums
III pielikums – 4. rindiņa – 2. sleja**

Komisijas ierosinātais teksts

[7 **gadus** pēc direktīvas pārņemšanas]

Grozījums

[**10 gadus** pēc direktīvas pārņemšanas]

Grozījums Nr. 157

**Direktīvas priekšlikums
IV pielikums – apakšvirsraksts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Kopšanas un izmitināšanas apstākļi ir jāpielāgo zinātniskajam mērķim.

Pamatojums

Izmēģinājumu dzīvnieku izmitināšanas nosacījumiem jāatbilst projekta zinātniskajiem mērķiem, kuru sasniegšanai reizēm vajadzīgi īpaši izmēģinājumu apstākļi. Piemēram, atsevišķos izmēģinājumos, ko veic ar sugām, kuras nozīmīgas no agronomijas viedokļa, svarīgi, lai dzīvnieks tiktu turēts normālos audzēšanas apstākļos.

Grozījums Nr. 158

**Direktīvas priekšlikums
IV pielikums – 1. punkts – ievaddaļa**

Komisijas ierosinātais teksts

1. TELPAS

Grozījums

1. TELPAS

Izmitināšanas apstākļus pielāgo

zinātniskajam mērķim.

Grozījums Nr. 159

**Direktīvas priekšlikums
IV pielikums – 3. punkts – ievaddaļa**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3. APRŪPE

3. APRŪPE

Aprūpi pielāgo zinātniskajam mērķim.

Grozījums Nr. 160

**Direktīvas priekšlikums
V pielikums – 5 tabula – sleja „Kopējais novērtējums” – Oglekļa oksīds**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1 — ja vienīgā viela

5

5 — ja dzīvnieks nesamaņā

Pamatojums

Šī metode nerada ciešanas grauzējiem, ja oglekļa dioksīdu ievada pakāpeniski. Šķiet, ka ir lieki klasificēt šo metodi kā neapmierinošu, ja to izmanto vienu pašu, turklāt ņemot vērā, ka daudzas laboratorijas tagad izmanto un ir apguvušas šo praksi, ko tās uzskata par apmierinošu.

Grozījums Nr. 161

**Direktīvas priekšlikums
VII a pielikums (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

VIIa PIELIKUMS

***Vispārējās definīcijas attiecībā uz
15. panta 1. punktā minētajām smaguma
pakāpēm***

Kopumā:

Ja nav zināms vai pierādīts pretējais, vajadzētu pieņemt, ka tās procedūras, kas rada sāpes cilvēkam, rada sāpes arī dzīvniekiem.

Sāpju nav vai vieglas sāpes —

1. smaguma pakāpe

Iejaukšanās un manipulācijas ar dzīvniekiem eksperimentālos nolūkos, kuru rezultātā dzīvnieki nejūt sāpes vai jūt īslaicīgas nelielas sāpes, ciešanas, ievainojumu vai nelielu stresu bez būtiska kaitējuma vispārējam stāvoklim.

Piemēri:

- *pētījumi ar barības sastāva maiņu vai fizioloģiski nepiemērotu barību, kuru rezultātā novēro niecīgas klīniskās pazīmes vai simptomus;*
- *asins paraugu ņemšana vai injekcija (zemādas, intramuskulāra, intraperitonāla, intravenoza);*
- *virsādas audu biopsija pie anestēzijas;*
- *neinvazīvas skenēšanas metodes ar vai bez dzīvnieku nomierināšanas vai anestēzijas;*
- *panesamības pētījumi, kuru rezultātā sagaidāmas īslaicīgas, niecīgas, lokālas vai sistēmiskas reakcijas;*
- *EKG reģistrēšana dzīvniekiem pie pilnas apziņas;*
- *novērošanas pētījumi, piemēram, tests brīvā dabā, labirinta testi vai trepju testi;*
- *eksperimenti pie vispārējas anestēzijas bez atveseļošanās;*

Mērena — 2. smaguma pakāpe

Iejaukšanās un manipulācijas ar dzīvniekiem eksperimentālos nolūkos, kuru rezultātā dzīvnieki jūt īslaicīgu mērenu stresu vai mēreni ilgu līdz ilgu nelielu stresu, sāpes, ciešanas vai ievainojumu, vai būtisku kaitējumu vispārējam stāvoklim.

Piemēri:

- ķirurģija ar anestēziju vai attiecīgiem pretsāpju līdzekļiem;
- ierīču, piemēram, katetru, telemetrisku raidītāju, minisūkņu implantācija pie vispārējas anestēzijas;
- pētījumi ar fizioloģiski nepiemērotu barību ar klīniskām pazīmēm vai simptomiem;
- neārstēta cukura diabēta simptomi;
- bieža atkārtota asins paraugu ņemšana vai vielu ievadīšana;
- trauksmes izraisīšana dzīvnieku modeļos;
- akūta toksicitātes pārbaudes, akūtas panesamības pētījumi; devas diapazona noteikšanas pētījumi, hroniskas toksicitātes/kancerogenitātes testi bez letāliem iznākumiem;
- lēkmju modeļi, piemēram, epilepsijas pētījumi;
- dzīvnieku modeļi vēža pētījumiem bez letāla iznākuma, piemēram, ksenograftu pētījumi;

Smaga — 3. smaguma pakāpe

Iejaukšanās un manipulācijas ar dzīvniekiem eksperimentālos nolūkos, kuru rezultātā dzīvnieki jūt smagu līdz ļoti smagu stresu vai ir pakļauti mēreni ilgām vai ilgām mērenam stresam, smagām sāpēm, ilgstošām ciešanām vai būtiskam un ilgstošam kaitējumam vispārējam stāvoklim.

Piemēri:

- baktēriju vai vīrusu infekcijas ar letālu iznākumu;
- hroniska reimatoīdā artrīta modeļi;
- ģenētiski modificēti dzīvnieki ar letāliem fenotīpiem (piemēram, onkogēniem) bez savlaicīgas eksperimenta izbeigšanas;

- orgānu (piemēram, nieru, aizkuņģa dziedzerā) transplantācija;

- smagu neiroloģisku saslimšanu, piemēram, Parkinsona slimības hroniski modeļi;

PASKAIDROJUMS

Jaunās direktīvas darbības joma

Tā kā pašreizējā direktīva (86/609/EEK) dažādās dalībvalstīs ir tikusi interpretēta atšķirīgi, priekšlikuma galvenais mērķis ir atjaunot vienādus darbības noteikumus visai ES rūpniecības un pētniecības nozarei, „tajā pašā laikā stiprinot to dzīvnieku aizsardzību, kurus vēl arvien izmanto zinātnes procedūrās”.

Tāpat kā pašreizējā direktīva, arī priekšlikums attiecas uz to dzīvnieku aizsardzību, kurus izmanto zinātniskiem mērķiem saistībā ar cilvēku vai dzīvnieku veselību vai dzīvnieku labturību. Galvenās atšķirības starp priekšlikumu un pašreizējo direktīvu ir šādas:

- jaunajā direktīvā noteikts, ka obligāti jāveic ētiskas izvērtēšanas un jāsaņem atļauja eksperimentiem, kuros tiek izmantoti dzīvnieki, kā arī tiek prasīts iespējams retrospektīvs novērtējums; ir izveidota pastāvīgā ētiskās pārraudzības struktūra, un katrai dalībvalstij jāizveido savas valsts dzīvnieku labturības un ētikas komiteja;

- tagad tajā ir iekļautas noteiktas bezmugurkaulnieku sugas un augļi pēdējā attīstības trimestrī, kā arī kāpuri un citi dzīvnieki, kas tiek izmantoti fundamentālajos pētījumos, izglītībā un apmācībā;

- dzīvniekus var izmantot procedūrās tikai tad, ja tie ir audzēti izmantošanai procedūrās, direktīvā arī pieprasīts, ka var izmantot tikai otrās vai vecākas paaudzes dzīvniekus, tiem piemērojot pārejas periodus, lai izvairītos no dzīvnieku sagūstīšanas savvaļā un savvaļas populāciju iznīcināšanas;

- iespēju robežās jāizmanto alternatīvas izmēģinājumiem ar dzīvniekiem un līdz minimumam jāsamazina projektos izmantojamo dzīvnieku skaits; dalībvalstīm tiks pieprasīts uzlabot audzēšanas, izmitināšanas un kopšanas pasākumus un procedūrās izmantotās metodes, lai līdz minimumam samazinātu vai likvidētu iespējamās sāpes, ciešanas, stresu vai paliekošu kaitējumu, kas tiek nodarīts dzīvniekiem; šo pasākumu pamatā ir trīs „R” principi — aizstāšana (*replacing*), samazināšana (*reduction*) un pilnveide (*refining*) attiecībā uz dzīvnieku izmantošanu eksperimentos;

- visas procedūras tiek veiktas ar vispārēju vai vietēju anestēziju un visas procedūras ir klasificētas atkarībā no iespējamo sāpju, ciešanu, stresa u.c. pakāpes.

Referenta nostāja

Komisijas ziņojuma projekts pilnībā atbalsta dzīvnieku labturībai draudzīgākas pieejas veidošanu jautājumā par dzīvnieku izmantošanu zinātniskos eksperimentos. Tas uzskatāmi parāda Komisijas apņēmību attiecībā uz mērķi pārtraukt eksperimentus ar dzīvniekiem.

Eiropas Savienībai ir jāstrādā, lai sasniegtu šo mērķi, un Eiropas Parlaments ir skaidri pateicis, ka vairāk jādara, lai sasniegtu galamērķi — pilnībā izbeigt dzīvnieku izmantošanu

zinātniskos eksperimentos.

Tomēr, lai gan galamērķis ir šāds, mēs vēl nevaram pilnībā izbeigt eksperimentus ar dzīvniekiem. Joprojām pastāv milzīga plaša alternatīvu metožu izstrādē, kurās netiktu veikti izmēģinājumi ar dzīvniekiem, un, kamēr tas tā ir, būtu nesaprātīgi un potenciāli kaitīgi cilvēku veselībai noteikt datumu, pēc kura vairs nevar izmantot dzīvniekus vai noteiktu dzīvnieku kategorijas, piemēram, cilvēku ģintij nepiederošos primātus. Sabiedriskās domas aptauju rezultāti tiecas atbalstīt šo pieeju.

Tāpēc Komisijas ziņojuma mērķis ir uzlabot dzīvnieku labturības apstākļus, turpinot atļaut eksperimentus ar dzīvniekiem. Tomēr daudzos piemēros formulējumi ir neskaidri un var izraisīt Komisijas centieniem pretēju rezultātu.

Komisijas priekšlikums arī nav skaidrs attiecībā uz to, kad var izmantot dzīvniekus, vai attiecībā uz prasībām par izmēģinājumu iekārtām. Priekšlikuma projekts bez grozīšanas ir tik nenoteikts, ka Eiropas Savienībā faktiski ir neiespējami veikt izmēģinājumus. Eiropas pētniecība jau ir ļoti konkurētspējīga, un, nodrošinot jau tā augstos dzīvnieku labturības standartu uzturēšanu un uzlabošanu, mums ir arī jānodrošina, ka mūsu pētniecības nozare var palikt konkurētspējīga globālā mērogā. Pretējā gadījumā mēs riskējam ar nozares eksportu ārpus ES uz rajoniem, kuros nav izvirzītas tikpat augstas prasības attiecībā uz dzīvnieku labturību.

Tādēļ šā ziņojuma mērķis ir noskaidrot, kad izmēģinājumi ar dzīvniekiem ir pieņemami no morālā un zinātniskā viedokļa un kādos apstākļos un saskaņā ar kādiem noteikumiem tos var veikt. Lai arī galamērķis joprojām ir pilnīgi izbeigt cilvēku ģintij nepiederošo primātu izmantošanu izmēģinājumos, to nevar īstenot, kamēr mēs nevaram nodrošināt, ka pētījumus par dzīvībai bīstamām un novārdzinošām slimībām var turpināt ar alternatīvām izmēģinājumu metodēm.

Turklāt, lai samazinātu skaitu ES veiktajiem izmēģinājumiem ar dzīvniekiem, jārisina jautājums par informācijas par izmēģinājumiem ar dzīvniekiem apmaiņu un pavairošanu. Šī ir strīdīga joma, tomēr nozare nedrīkst maskēties ar intelektuālo īpašumu, kamēr notiek nevajadzīgi eksperimenti ar dzīvniekiem. Tāpēc jānotiek apmaiņai ar informāciju, lai iespēju robežās samazinātu izmēģinājumus ar dzīvniekiem.

Šī direktīva ir vienādi jāpiemēro visā ES.

Referenta nostāja — konkrēti punkti

Augļu formu iekļaušana šīs direktīvas 2. pantā ir pārāk tāls solis un palielina birokrātiju bez ievērojama uzlabojuma dzīvnieku labturībā. Dažas zivju un abinieku sugas producē milzīgu skaitu kāpuru vai embriju formu (vairāk par 10 000 uz vienu sieviešu kārtas īpatni). Šāda daudzuma reģistrēšanai būtu jāiegulda milzīgs darbs un līdz ar to statistikai par izmantoto šo sugu dzīvnieku skaitu nebūtu jēgas.

Pašreizējais 6. panta formulējums nosaka, ka saudzīgi nogalināšanas paņēmieni ir tikai tie, kas ir iekļauti V pielikumā, bet tas nav zinātniski pierādīts. Tiešām, dažiem no pašreizējiem V pielikuma priekšlikumiem ir nelabvēlīga ietekme uz labturību, īpaši tāpēc, ka šo pielikumu

nevar pietiekoši ātri atjaunināt, lai tas būtu atbilstošs zinātnes attīstībai šajā jomā.

Ar direktīvas 8. pantu tiek aizliegta cilvēku ģintij nepiederošo primātu izmantošana, izņemot īpašus gadījumus. To nepieciešams precizēt, jo pašreizējais formulējums, šķiet, aizliedz visus fundamentālos pētījumus ar cilvēku ģintij nepiederošajiem primātiem.

Direktīvas 10. panta ieteikums izmantot tikai cilvēku ģintij nepiederošos primātus no pašuzturošām F2 primātu kolonijām (otrā paaudze, kas audzēta nebrīvā) ir cēls mērķis, kas ilgtermiņā nodrošinās mazāku dzīvnieku gūstīšanu savvaļā. Tomēr priekšlikums nav praktiski īstenojams Komisijas iecerētajā grafikā. Nekur pasaulē nav veiksmīgi izveidotu pašuzturošu F2 koloniju, un pastāv iespējas, ka daudziem F1 kategorijas primātu tēviņiem būs nepieciešams veikt eitanāziju, lai ļautu attīstīties ilgspējīgām F2 kolonijām.

Tāpēc pirms jebkādas obligātas norādes uz politiku, lai ņemtu dzīvniekus tikai no F2 pašuzturošām kolonijām, ir jāveic priekšizpēte.

Smaguma klasifikāciju definīcijas trūkums Komisijas ziņojumā ir acīmredzama nolaidība. Komisija nosaka vairākas smaguma klauzulas — „viegla”, „mērena” un „smaga”, ar kurām regulē eksperimentu norisi, tomēr tā neprecizē, kas ir šīs klasifikācijas. Šis jautājums ir jāprecizē. Šveices klasifikācijas sistēma, šķiet, ir visprecīzākā no pastāvošajām klasifikācijām, un tāpēc tiek piedāvāta šī sistēma.

Ilgstošu, smagu procedūru aizliegums 15. pantā varētu nozīmēt, ka varētu tikt apturēti projekti attiecībā uz reimatoīdo artrītu vai hroniskām sāpēm, kas saistītas ar vēzi vai citām neiroloģiskām slimībām.

Lai arī princips ierobežot atkārtotu dzīvnieku izmantošanu eksperimentos ir vērtējams pozitīvi, Komisijas priekšlikuma 16. pants varētu novest pie daudz lielāka dzīvnieku skaita izmantošanas eksperimentos. Īpaši tas varētu izpausties gadījumā, ja nav iespējams atkārtoti izmantot dzīvnieku, kas ir pārcietis procedūru, kura tika klasificēta kā „līdz vieglai”. Dažas procedūras ir saistītas ar dzīvnieka apmācību vai sagatavošanu, kam seko pats eksperiments. Piemēram, primātu var apmācīt izmantot skārienekrānu, lai tas varētu izvēlēties atsevišķus attēlus, un tādējādi pētīt smadzeņu procesus. Šāda apmācība var ilgt līdz pat gadam pirms eksperimenta. Citos gadījumos sagatavošana var būt saistīta ar anestēziju, ķirurģisku operāciju un atvaseļošanu (piemēram, lai implantētu asinsspiediena radiomonitoru). Daudzas no šīm sagatavošanas procedūrām ir klasificētas kā „mērenas”. Šāda sagatavota dzīvnieka atkārtota izmantošana turpmākās procedūrās ļauj pētījumus veikt ātrāk, efektīvāk un bieži dod labāku informāciju.

Tomēr dzīvnieku, kas pārcietis „smagu” procedūru, nevajadzētu izmantot atkārtoti. Savukārt dzīvniekus, kas pārcietuši „mērenu” procedūru, vajadzētu atļaut izmantot turpmākās „mērenās” procedūrās. Saskaņā ar pašreizējo formulējumu farmakokinētikas pētījumos, kuros jāpārbauda jauna savienojuma iedarbība, suņu skaits palielinātos 20 reizes.

Direktīvas 20. pantā minētā savstarpēja profesionālās kvalifikācijas atzīšana ir ļoti svarīga, lai atbalstītu kvalificētu laboratoriju zinātnieku brīvu apriti. Tas veicinās arī sadarbības projektus starp dalībvalstīm.

Kā teikts 26. pantā, visus projektus, kas novērtēti kā „smagi”, vajadzētu pārskatīt reizi gadā, bet citiem projektiem pietiktu ar pārskatīšanu reizi trīs gados. Turklāt lēmumu par visu pārējo procedūru retrospektīvām pārskatīšanu attiecībā uz cilvēku ģintij nepiederošo primātu procedūrām, kas nav smagas, vajadzētu atstāt ētiskās izvērtēšanas ziņā.

Ņemot vērā cilvēku ģintij nepiederošo primātu izsīkumu pasaules piedāvājumā, ES nav ekonomiskas nozīmes atbalstīt 27. panta priekšlikumu, lai nodrošinātu, ka cilvēku ģintij nepiederošo primātu piegādātājiem, kuri nenāk no ES, tiek ieviesta stratēģija, lai palielinātu dzīvnieku proporciju, kas ir to cilvēku ģintij nepiederošo primātu pēcnācēji, kuri audzēti nebrīvē.

Direktīvas 35. pants, ar kuru pieprasa iepriekšēju atļauju visiem projektiem, tostarp saudzīgai nogalināšanai un bezmugurkaulnieku izmantošanai, nopietni kavēs izpēti un nostādīs ES nopietnā konkurētspējai nelabvēlīgā pozīcijā.

Direktīvas 32. pantā minētajiem kopšanas un izmitināšanas standartiem vajadzētu būt tikai kā pamatnostādņēm, kā tas ir Eiropas Padomes Eiropas Konvencijas (*ETS 123*) A pielikumā. Tomēr pastāv bažas, ka Komisijas ierosinātais pielikums ir tikai Eiropas Konvencijas saīsinātā versija.

Lai veicinātu alternatīvu izmēģinājuma metožu izstrādi, ir nepieciešams paplašināt Eiropas Alternatīvo metožu validēšanas centra (*ECVAM*) darbības jomu, iekļaujot arī saskaņošanu un veicināšanu dzīvnieku procedūru alternatīvām. Lielāka uzmanība ir jāvelta gan alternatīvu metožu izstrādei, gan veicināšanai. Risinājums, lai samazinātu un pēc iespējas likvidētu eksperimentus ar dzīvniekiem, ir alternatīvu metožu veicināšanas un atbalsta nodrošināšana ES līmenī. Katrai dalībvalstij ir jānozīmē valsts references laboratorijas, lai nodrošinātu, ka izpēte šajā jomā tiek koordinēta, atbalstīta un veicināta ES līmenī, lai sekmētu labāku alternatīvo metožu kopīgu lietošanu un saskaņošanu.

19.2.2009

VIDES, SABIEDRĪBAS VESELĪBAS UN PĀRTIKAS NEKAITĪGUMA KOMITEJAS ATZINUMS

Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejai

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par zinātnes vajadzībām
izmantojamo dzīvnieku aizsardzību
(COM(2008)0543 – C6-0391/2008 – 2008/0211(COD))

Atzinumu sagatavoja: *Marios Matsakis*

ĪSS PAMATOJUMS

Direktīvas 86/609/EEK pārskatīšanas neatliekamību noteica ne tikai jauna informācija par laboratorijas dzīvnieku dzīves apstākļu etoloģiskajiem aspektiem, bet arī jauni dzīvnieku izmantošanas veidi, jo īpaši gēnu inženierijas jomā, lai gan direktīvas pieņemšana bija vēsturisks sasniegums un kopš tās pieņemšanas ir sasniegts ievērojams progress, jo īpaši saistībā ar 3R principa ieviešanu (*Replacement, Reduction and Refinement* — izmēģinājumu ar dzīvniekiem aizstāšana, ierobežošana un pilnveidošana).

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas vārdā es ļoti atzinīgi vērtēju Komisijas priekšlikumu direktīvas pārskatīšanai. Priekšlikums ietver vērtīgus pasākumus, ar kuru palīdzību tiks uzlabota dzīvnieku labturība, vienlaikus ieviešot stingrākus noteikumus saskaņā ar vispārpieņemtajiem principiem par saudzīgām izmēģinājumu metodēm un labu zinātnes praksi. Tas aptver daudzus jautājumus saistībā ar izmēģinājumos un zinātnes vajadzībām izmantojamo dzīvnieku aizsardzību. Tomēr atsevišķās jomās Komisijas priekšlikumu vajag pilnveidot.

Raugoties no dzīvnieku labturības viedokļa, es atzinīgi vērtēju direktīvas darbības jomas attiecināšanu arī uz jutīgiem dzīvnieku augļiem un bezmugurkaulnieku sugām, kā arī fundamentālajiem bioloģijas pētījumiem. Es arī atzinīgi vērtēju saudzīgu nogalināšanas paņēmienu iekļaušanu direktīvas kontekstā.

Pakāpeniski jāpārtrauc cilvēku ģintij nepiederošo primātu izmantošana un jāievieš tūlītējs cilvēkpērtiķu un savvaļā sagūstīto primātu izmantošanas aizliegums. „F1” paaudzes primātu izmantošanas pārtraukšana, kas nozīmē savvaļā sagūstīto primātu pēcnācēju izmantošanas izbeigšanu, ir ļoti svarīga gan no ētiska un dzīvnieku labturības, gan no dabas aizsardzības

viēdokļa. Šis solis mazinātu spiedienu uz savvaļas populācijām un novērstu ar savvaļas primātu tirdzniecību saistīto nevēlību.

Pretēji Komisijas priekšlikumā paustajam mēs uzskatām, ka izņēmumi noteikumos atstās iespēju šo īpaši apdraudēto sugu izmantošanai laboratoriskajos izmēģinājumos. Tāpēc būtu jāsvīturo tā dēvētā drošības klauzula attiecībā uz cilvēkpērtiķiem (50. pants). Šāda rīcība ir saskaņā ar Direktīvā 86/609/EEK sākotnēji, pirms vairāk nekā divdesmit gadiem, pausto apņemšanos. Aizliegums vai daļējs aizliegums izmantot eksperimentos cilvēkpērtiķus un savvaļā sagūstītus primātus jau ir spēkā vairākās dalībvalstīs, un cilvēkpērtiķus ES teritorijā vairs neizmanto. Tāpēc ir iespējama ātra saskaņošana visā Eiropā.

Direktīvas 13. pantā minēto reāli un praktiski pieejamo 3R paņēmieni obligāta izmantošana ir būtisks solis uz priekšu, ja salīdzinām ar mazāk stingrajiem noteikumiem Direktīvā 86/609/EEK. Ir būtiski ES mērogā noteikt pieļaujamo sāpju un ciešanu sliekšni (15. pants). Procedūras, kuras dzīvniekiem rada smagas ciešanas, ir jāaizliedz.

Tomēr aktuāls ir eksperimentālo procedūru klasifikācijas kritēriju trūkums, jo daudzi priekšlikumā ietvertie pasākumi ir atkarīgi no smaguma klasifikācijas. Mēs šim jautājumam piedāvājam iespējamu risinājumu, pievienojot papildu pielikumu, lai nodrošinātu smaguma līmeņu pagaidu definīcijas.

Attiecībā uz procedūrās izmantotajām metodēm būtu jāuzlabo toksikoloģijas pētījumi, kuru rezultātā iestājas dzīvnieka nāve (šajā jomā ir panākts zināms progress), lai novērstu dzīvnieku ciešanas laikā, kad nāves iestāšanās ir nenovēršama. Eksperimentu rezultātā radušos ciešanu līmeņu fiksēšanai, analīzei un ziņošanai par tiem jābūt obligātai, lai sniegtu ētiskās pārraudzības un apstiprināšanas procesam nepieciešamo informāciju.

Ētiskās pārraudzības un apstiprināšanas principi (IV nodaļa) ir būtiskāko elementu vidū. Ētikas pārskatiem, kas jau tiek izmantoti 21 dalībvalstī, jābūt apstiprināšanas procesa neatņemamai sastāvdaļai, lai salīdzinātu dzīvnieku izmantošanu zinātniskajos pētījumos ar ētiskajiem apsvērumiem. To būtiska daļa ir kaitējuma/ieguvumu novērtējums, kurā veikts dzīvnieku izmantošanas salīdzinājums ar sagaidāmajiem ieguvumiem cilvēku veselībai, medicīnas pētījumiem vai reglamentējošām prasībām. Turklāt retrospektīvs novērtējums veicinās labu zinātnes praksi, kā arī dzīvnieku labturību un R3 principa ievērošanu.

Es atzinīgi vērtēju dalībvalstu pārbaudes (33. pants), kas paredz vismaz vienu iepriekš neizziņotu pārbaudi gadā. Tāpat es uzskatu, ka ir jāizveido ES inspekcija iepriekš neizziņotu pārbažu veikšanai iestādēs, lai dalībvalstīs nodrošinātu vienotu un pareizu smaguma klasifikācijas piemērošanu. Dalībvalstīs veikto pārbažu ziņojumi un rezultāti (īpaši saistībā ar šīs direktīvas pārkaupumiem) ir jāpublicē.

Tāpat atzinīgi tiek vērtēta 40. pantā ierosinātā lielākā pārredzamība, ņemot vērā nepieciešamību aizsargāt konfidenciālu informāciju, kā arī Komisijas un dalībvalstu pienākumu veicināt alternatīvu procedūru izstrādi metodēm, kas ietver dzīvnieku izmantošanu (45. pants). Tas attiecas arī uz dalībvalstu laboratoriju izveidi palīdzības sniegšanai alternatīvo metožu apstiprināšanā.

GROZĪJUMI

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteju ziņojumā iekļaut šādus grozījumus:

Grozījums Nr. 1

Direktīvas priekšlikums

7. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(7) Šai direktīvai ir jāaptver arī mugurkaulnieku embriji un augļi, jo ir zinātniskas liecības par to, ka šīm formām to attīstības pēdējā trešdaļā ir paaugstināts risks izjust sāpes, ciešanas un *diskomfortu*, kas var arī negatīvi ietekmēt to turpmāko attīstību. Zinātnes pierādījumi arī liecina, ka procedūras ar dzīvnieku embrijiem un augļiem agrīnā attīstības stadijā var izraisīt sāpes, ciešanas, *diskomfortu* un ilgstošu kaitējumu, ja šīm attīstības formām ļauj nodzīvot ilgāk par to attīstības divām trešdaļām.

Grozījums

(7) Šai direktīvai ir jāaptver arī mugurkaulnieku embriji un augļi ***tikai tad, ja zinātniski ir pierādīts, ka to nervu sistēma spēj uztvert sāpes***, jo ir zinātniskas liecības par to, ka šīm formām to attīstības pēdējā trešdaļā, ***pirms paredzamas piedzimšanas***, ir paaugstināts risks izjust sāpes, ciešanas un *stresu*, kas var arī negatīvi ietekmēt to turpmāko attīstību. Zinātnes pierādījumi arī liecina, ka procedūras ar dzīvnieku embrijiem un augļiem agrīnā attīstības stadijā var izraisīt sāpes, ciešanas, *stresu* un ilgstošu kaitējumu, ja šīm attīstības formām ļauj nodzīvot ilgāk par to attīstības divām trešdaļām.

Grozījums Nr. 2

Direktīvas priekšlikums

11.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(11a) Saskaņā ar mērķiem, kas noteikti Kopienas rīcības plānā dzīvnieku aizsardzībai un labturībai (2006.–2010. gads), Komisijai ir jācenšas starpvalstu līmenī uzlabot zinātnes vajadzībām izmantojamo dzīvnieku labturību un jo īpaši veicināt dzīvnieku eksperimentu aizstāšanu, ierobežošanu un pilnveidošanu, izmantojot Pasaules Dzīvnieku veselības organizāciju (OIE),

un jācenšas papildināt kritērijus, kurus vērtē, lai noteiktu atbilstību labai laboratorijas praksei (LLP), ar dzīvnieku labturības normām.

Pamatojums

Komisijas paziņojumā par Kopienas rīcības plānu dzīvnieku aizsardzībai un labturībai 2006.–2010. gadā ir minēts, ka viens no galvenajiem mērķiem ir ieviest augstus dzīvnieku labturības standartus Eiropas Savienībā un starptautiskā mērogā. Dzīvnieku eksperimentu aizstāšana, ierobežošana un pilnveidošana, izmantojot Pasaules Dzīvnieku veselības organizāciju, ne tikai palīdzēs tuvoties šim mērķim, bet arī aizsargās ES ražotājus, uzlabojot dzīvnieku labturības normas trešās valstīs.

Grozījums Nr. 3

Direktīvas priekšlikums 23. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(23) Procedūrās izmantojamo dzīvnieku skaitu varētu samazināt, procedūras ar dzīvnieku veicot vairākas reizes, ja vien tas netraucē zinātniskā mērķa *sasniegšanai* vai nepasliktina dzīvnieku labturību. Tomēr par dzīvnieku atkārtotu izmantošanu ir jālemj, ņemot vērā jebkādu nevēlamu ietekmi uz to labturību un ņemot vērā katra dzīvnieka mūžā pieredzēto. Šīs varbūtējās pretrunas dēļ par dzīvnieku atkārtotu izmantošanu jālemj katrā gadījumā atsevišķi un tā jāveic tikai tad, ja sāpes, *diskomforts* un ciešanas **tiem ievērojami mazinātas**.

Grozījums

(23) Procedūrās izmantojamo dzīvnieku skaitu varētu samazināt, procedūras ar dzīvnieku veicot vairākas reizes, ja vien tas netraucē zinātniskā mērķa *sasniegšanu* vai nepasliktina dzīvnieku labturību. Tomēr par dzīvnieku atkārtotu izmantošanu ir jālemj, ņemot vērā jebkādu nevēlamu ietekmi uz to labturību un ņemot vērā katra dzīvnieka mūžā pieredzēto. Šīs varbūtējās pretrunas dēļ par dzīvnieku atkārtotu izmantošanu jālemj katrā gadījumā atsevišķi un tā jāveic tikai tad, ja **kopējās sāpes, stress** un ciešanas **ir attaisnojamas no ētikas viedokļa**.

Pamatojums

Dzīvnieku atkārtota izmantošana eksperimentos un tās pamatotība ir cieši saistīta ar procedūras smagumu un iedarbības seku ilgumu. Te vajadzīgs ekspertu slēdziens, ko vislabāk var nodrošināt, izsverot ētikas aspektus.

Grozījums Nr. 4

Direktīvas priekšlikums

2. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Šī direktīva attiecas uz šādiem dzīvniekiem: **svītrots**

(a) dzīvi mugurkaulnieki, kas nav cilvēki, ieskaitot kāpuru formas, kas barojas patstāvīgi, un embrija vai augļa formas to normālas attīstības pēdējā trešdaļā;

(b) I pielikumā uzskaitītajām sugām piederīgi dzīvi bezmugurkaulnieki, ieskaitot kāpuru formas, kas barojas patstāvīgi.

Pamatojums

Direktīvā ir jāietver arī dzīvnieku kāpuri, kas barojas patstāvīgi, embriji vai dzīvnieku augļi, kuri atrodas savas normālās attīstības pēdējā trešdaļā, bet tikai tad, ja tam ir zinātnisks pamatojums.

Grozījums Nr. 5

Direktīvas priekšlikums

2. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3. Šī direktīva attiecas uz tādu dzīvnieku izmantošanu procedūrās, kuri nav sasnieguši 2. punkta a) apakšpunktā minēto attīstības stadiju, ja dzīvniekam ļauj nodzīvot ilgāk par šo attīstības stadiju un tas var izjust sāpes, ciešanas, diskomfortu vai ilgstošu kaitējumu, kad sasniedzis norādīto attīstības stadiju. **svītrots**

Pamatojums

Tas var ievērojami ietekmēt ģenētiski modificētu transgēno dzīvnieku iespējamo iegūšanu, neietekmējot dzīvnieku labturību.

Grozījums Nr. 6

Direktīvas priekšlikums

3. pants – 6.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(6a) „konfidenciāla informācija” ir informācija, kuras neatļauta publiskošana var radīt kaitējumu tās īpašnieka vai trešās personas likumīgajām komerciālajām vai pētniecības interesēm.

Pamatojums

Vajadzīga jauna „konfidenciālas informācijas” definīcija, jo šis jēdziens ir vairākkārt sastopams šajā priekšlikumā.

Grozījums Nr. 7

Direktīvas priekšlikums

7. pants – 1. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ba) procedūrā izmantotie dzīvnieki noteikti nepieder pie apdraudētiem dzīvniekiem un ir īpaši audzēti šim mērķim.

Pamatojums

Fundamentālo pētījumu pārtraukšana rada risku, ka vairs nebūs iespējams gūt vērtīgu informāciju, kurai ir nozīme izzūdošo sugu saglabāšanā. Tāpēc šis pants ir pretrunā mērķim, kas noteikts Vašingtonas starptautiskajā konvencijā par bioloģisko daudzveidību. Tikai paredzot izņēmumus fundamentālo pētījumu nozarei, var pienācīgi izpētīt īpašas pielāgošanās spējas, kas parasti piemīt tikai retām, bieži vien apdraudētām sugām, kurām ir īpašas pielāgošanās spējas.

Grozījums Nr. 8

Direktīvas priekšlikums

8. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(a) procedūrai ir viens no 5. panta

(a) procedūrai ir viens no 5. panta

1. punktā, 2. punkta a) apakšpunktā un 3. punktā minētajiem mērķiem **un to veic dzīvību apdraudošu vai novājinošu cilvēka saslimšanu novēršanai, profilaksei, diagnosticēšanai vai ārstēšanai vai 5. panta 5. punktā minētā mērķa sasniegšanai;**

1. punktā, 2. punkta a) apakšpunktā, 3. punktā un 5. punktā minētajiem mērķiem;

Pamatojums

Ja vienīgā primātu izmantošanas iespēja būtu saistīta tikai ar šajā direktīvas priekšlikumā minētajām slimībām, tas nozīmētu atteikties no daudziem pētījumiem un ierobežot Eiropas Savienības kompetenci šajā jomā. Tātad turpmāk Eiropā būtu aizliegti fundamentālie pētījumi vai, piemēram, iekaisuma slimību pētījumi.

Grozījums Nr. 9

Direktīvas priekšlikums

8. pants – 1. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) ir zinātnisks pamatojums tam, ka procedūras mērķi nav iespējams sasniegt, izmantojot citas sugas, nevis primātus (*izņemot cilvēku ģints primātus*).

Grozījums

(b) ir zinātnisks **un ētiska rakstura** pamatojums tam, ka procedūras mērķi nav iespējams sasniegt, izmantojot citas sugas, nevis **cilvēku ģintij nepiederošos** primātus.

Pamatojums

Īpaši jāuzsver tādu eksperimentu ētiskais aspekts, kuros izmanto cilvēku ģintij nepiederošos primātus.

Grozījums Nr. 10

Direktīvas priekšlikums

9. pants – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Savvaļā sagūstīti dzīvnieki

Grozījums

Dzīvnieki, kas nav īpaši audzēti šim mērķim

Pamatojums

Šis formulējums ir labāk piemērots.

Grozījums Nr. 11

Direktīvas priekšlikums 9. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. **Savvaļā sagūstītus** dzīvniekus procedūrās neizmanto.

Grozījums

1. Dzīvniekus, **kas nav īpaši audzēti šim mērķim**, procedūrās neizmanto.

Pamatojums

Šis formulējums ir labāk piemērots.

Grozījums Nr. 12

Direktīvas priekšlikums 10. pants

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina, ka II pielikumā uzskaitīto sugu *īpatņus* var izmantot procedūrās tikai tad, ja tie ir audzēti izmantošanai procedūrās.

Tomēr, sākot ar dienu, kas noteikta III pielikumā, dalībvalstis nodrošina, ka minētajā pielikumā *minētos* primātus (*izņemot cilvēku ģintis primātus*) var izmantot procedūrās tikai tad, ja tie ir pēcteči nebrīvē audzētiem primātiem.

2. Kompetentās iestādes var *piešķirt* izņēmumus no 1. punkta, ja tam ir zinātnisks pamatojums.

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka II pielikumā uzskaitīto sugu *dzīvniekus* var izmantot procedūrās tikai tad, ja tie ir audzēti izmantošanai procedūrās.

Komisija 18 mēnešu laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā publiskos III pielikumā minēto datumu iespējamības novērtējumu.

Saskaņā ar šā novērtējuma rezultātiem dalībvalstis nodrošina, ka minētajā pielikumā *norādītos cilvēku ģintij nepiederošos* primātus var izmantot procedūrās tikai tad, ja tie ir pēcteči nebrīvē audzētiem primātiem.

2. Kompetentās iestādes var *noteikt* izņēmumus no 1. punkta, ja tam ir zinātnisks pamatojums **vai saistībā ar dzīvnieku labturību.**

Pamatojums

Eiropas Komisijas piedāvātais plāns ir grūti īstenojams, un tajā neņem vērā visus ētiskos, tehniskos, ekonomiskos un dzīvnieku veselības aspektus, kas saistīti ar III pielikumu. Tāpat būtu lietderīgi atlikt piedāvātos termiņus un veikt īslaicīgu pētījumu pēc šīs direktīvas publicēšanas, lai ietvertu visus vajadzīgos datus saistībā ar III pielikuma piemērošanu.

Grozījums Nr. 13

Direktīvas priekšlikums 10. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Komisija piecu gadu laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā veic dzīvnieku labturības novērtēšanu un nosaka 1. punktā noteikto prasību īstenošanas iespējamību.

Grozījums Nr. 14

Direktīvas priekšlikums 13. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka procedūru neveic, ja Kopiesas tiesību aktos ir atzīts cits zinātniski *pietiekami pamatots* paņēmieni vai testēšanas stratēģija vajadzīgo rezultātu iegūšanai, kas nav saistīta ar dzīvnieku izmantošanu. Ja nav šāda paņēmiena, procedūru nedrīkst veikt, ja normālos apstākļos ir praktiski pieejams cits zinātniski *pietiekami pamatots* paņēmieni vai testēšanas stratēģija vajadzīgo rezultātu iegūšanai, ieskaitot datorizētu, *in vitro* un citādu metodiku, kas nav saistīta ar dzīvnieku izmantošanu.

1. Dalībvalstis nodrošina, ka procedūru neveic, ja Kopiesas tiesību aktos ***un starptautiski*** ir atzīts cits zinātniski *pieņemams* paņēmieni vai testēšanas stratēģija vajadzīgo rezultātu iegūšanai, kas nav saistīta ar dzīvnieku izmantošanu. Ja nav šāda paņēmiena, procedūru nedrīkst veikt, ja normālos apstākļos ir praktiski pieejams cits zinātniski *pieņemams* paņēmieni vai testēšanas stratēģija vajadzīgo rezultātu iegūšanai, ieskaitot datorizētu, *in vitro* un citādu metodiku, kas nav saistīta ar dzīvnieku izmantošanu.

Pamatojums

Metodēm, ar kurām var aizstāt izmēģinājumus ar dzīvniekiem, ir jābūt starptautiski atzītām, citādi var gadīties, ka tiks veikti gan izmēģinājumi ar dzīvniekiem, gan alternatīvi izmēģinājumi, ja eksperimentu ar dzīvniekiem veiks ārpus ES.

Pētījumu veikšana gan ar dzīvniekiem, gan neizmantojot tos, ir pretrunā dzīvnieku labturībai, jo īpaši tad, ja alternatīvais modelis paredz dzīvnieku audu testēšanu ex vivo.

Grozījums Nr. 15

Direktīvas priekšlikums
14. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Ja procedūru veic bez anestēzijas, ir jāizmanto pretsāpju līdzekļi vai citi piemēroti paņēmieni, nodrošinot, ka nenovēršamās sāpes, ciešanas un *diskomforts* tiek samazināti līdz minimumam.

Grozījums

3. Ja procedūru veic bez anestēzijas, ir jāizmanto pretsāpju līdzekļi vai citi piemēroti paņēmieni, nodrošinot, ka nenovēršamās sāpes, ciešanas un *stress* tiek samazināti līdz minimumam, ***vienlaikus samērojot šo mērķi ar procedūras prasībām.***

Pamatojums

Pretsāpju līdzekļu izmantošana nedrīkst ietekmēt eksperimenta iznākumu.

Grozījums Nr. 16

Direktīvas priekšlikums
15. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Komisija ... * nāk klajā ar priekšlikumu procedūru smaguma definīcijām, kuras vismaz ietver definīcijas „līdz vieglai”, „mērena” un „smaga”. Līdz minētajam datumam dalībvalstīs kā vadlīnija ir izmantojamas pagaidu skaidrojošas definīcijas.

****18 mēnešu laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā.***

Pamatojums

Procedūru smaguma definīcijas ir jāsaskaņo visā Eiropas Savienībā, un pagaidu definīcijas ir vajadzīgas, kamēr Komisija nav apstiprinājusi galīgās definīcijas.

Grozījums Nr. 17

Direktīvas priekšlikums
15. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Dalībvalstis nodrošina, ka procedūras, kas klasificētas kā „smagas”, netiek veiktas, ja paredzamas ilgstošas sāpes, ciešanas vai diskomforts. **svītrots**

Pamatojums

„Ilgstošas ciešanas” ir pārāk neskaidrs apzīmējums. Ciešanas raksturo to intensitāte un ilgums, un tas ir jāatzīst.

Grozījums Nr. 18

Direktīvas priekšlikums
15. pants – 4. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4. Komisija nosaka procedūru klasifikācijas kritērijus.

4. Komisija nosaka procedūru klasifikācijas kritērijus, **ņemot vērā Eiropā uzkrāto labo praksi.**

Pamatojums

The review of the Directive cannot be completed and finalised before severity classification is defined and exemplified by relevant guidance. This is because severity classification is used as a basis of other provision in this directive with possible consequences on ability to conduct research in the EU. The lack of definition of severity bands within the current draft makes it impossible to assess the full impact of the Directive. The current text could result in the ban of severity class 3 in general. That would mean that substances for certain diseases cannot be tested and developed anymore. Example: Rheumatoid Arthritis, transplantation.

Grozījums Nr. 19

Direktīvas priekšlikums
15. pants – 4. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Minētos pasākumus, kas paredzēti šīs direktīvas nebūtisko elementu grozīšanai, papildinot to, līdz [18 mēnešu laikā kopš

Minētos pasākumus, kas paredzēti šīs direktīvas nebūtisko elementu grozīšanai, papildinot to, pieņem ... * saskaņā ar

šīs direktīvas stāšanās spēkā/ pieņem saskaņā ar 51. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

51. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru *pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām. Kamēr nav izstrādāta šī klasifikācija, izmanto pagaidu klasifikāciju.*

**18 mēnešu laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā*

Pamatojums

Procedūru smaguma definīcijas ir jāaskaņo visā Eiropas Savienībā, un pagaidu definīcijas ir vajadzīgas, kamēr Eiropas Komisija nav apstiprinājusi galīgās definīcijas.

Grozījums Nr. 20

Direktīvas priekšlikums

16. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(a) iepriekšējā procedūra bijusi klasificēta kā „*līdz vieglai*”;

Grozījums

(a) iepriekšējā procedūra bijusi klasificēta kā „*mērena*” vai *vieglāka*;

Pamatojums

Pašreizējie ierobežojumi atkārtoti izmantot procedūras ar apzīmējumu „līdz vieglai” ievērojami palielinās eksperimentos izmantoto dzīvnieku skaitu. Ja saglabā pašreizējo formulējumu, farmakokinētikas pētījumos, kuros pārbauda jaunu savienojumu iedarbību, suņu skaits var palielināties divdesmitkārt, jo procedūrām ar nezināmu savienojumu piešķir apzīmējumu „mērena” pat tad, ja tā iedarbība ir „līdz vieglai”.

Šādu dzīvnieku skaita palielinājumu var apšaubīt no ētikas viedokļa, un tas kaitē dzīvnieku labturībai.

Grozījums Nr. 21

Direktīvas priekšlikums

16. pants – 1. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) ir pierādīts, ka dzīvnieka vispārējais veselības un labsajūtas stāvoklis ir *pilnībā* atjaunojies;

Grozījums

(b) ir pierādīts, ka dzīvnieka vispārējais veselības un labsajūtas stāvoklis ir atjaunojies;

Pamatojums

Pašreizējie ierobežojumi atkārtoti izmantot procedūras ar apzīmējumu „līdz vieglai” ievērojami palielinās eksperimentos izmantoto dzīvnieku skaitu. Ja saglabā pašreizējo formulējumu, farmakokinētikas pētījumos, kuros pārbauda jaunu savienojumu iedarbību, suņu skaits var palielināties divdesmitkārt, jo procedūrām ar nezināmu savienojumu piešķir apzīmējumu „mērena” pat tad, ja tā iedarbība ir „līdz vieglai”.

Šādu dzīvnieku skaita palielinājumu var apšaubīt no ētikas viedokļa, un tas kaitē dzīvnieku labturībai.

Grozījums Nr. 22

Direktīvas priekšlikums

16. pants – 1. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(c) *nākamā procedūra ir klasificēta kā „līdz vieglai” vai „neatgriezeniska”.*

Grozījums

(c) *nākamās procedūras ir klasificētas kā „mērenas” un vieglākas vai „neatgriezeniskas”.*

Pamatojums

Pašreizējie ierobežojumi atkārtoti izmantot procedūras ar apzīmējumu „līdz vieglai” ievērojami palielinās eksperimentos izmantoto dzīvnieku skaitu. Ja saglabā pašreizējo formulējumu, farmakokinētikas pētījumos, kuros pārbauda jaunu savienojumu iedarbību, suņu skaits var palielināties divdesmitkārt, jo procedūrām ar nezināmu savienojumu piešķir apzīmējumu „mērena” pat tad, ja tā iedarbība ir „līdz vieglai”.

Šādu dzīvnieku skaita palielinājumu var apšaubīt no ētikas viedokļa, un tas kaitē dzīvnieku labturībai.

Grozījums Nr. 23

Direktīvas priekšlikums

16. pants – 1. punkts – ca apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

(ca) *dzīvnieku atkārtota izmantošana balstās uz veterināro izmeklēšanu.*

Grozījums

Pamatojums

Pašreizējie ierobežojumi atkārtoti izmantot procedūras ar apzīmējumu „līdz vieglai” ievērojami palielinās eksperimentos izmantoto dzīvnieku skaitu. Ja saglabā pašreizējo

formulējumu, farmakokinētikas pētījumos, kuros pārbauda jaunu savienojumu iedarbību, suņu skaits var palielināties divdesmitkārt, jo procedūrām ar nezināmu savienojumu piešķir apzīmējumu „mērena” pat tad, ja tā iedarbība ir „līdz vieglai”.

Šādu dzīvnieku skaita palielinājumu var apšaubīt no ētikas viedokļa, un tas kaitē dzīvnieku labturībai.

Grozījums Nr. 24

Direktīvas priekšlikums

16. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Atkāpjoties no 1. panta, ja tam ir zinātnisks pamatojums, kompetentā iestāde var atļaut atkārtoti izmantot dzīvnieku, ar nosacījumu, ka dzīvnieku pēc tam, kad tam ir veikta procedūra, kas rada ievērojamas sāpes, stresu vai līdzīgas ciešanas, neizmanto vairāk kā vienu *reizi nākamā* procedūra ir klasificēta kā „līdz vieglai” vai „neatgriezeniska”.

Grozījums

2. Atkāpjoties no 1. panta, ja tam ir zinātnisks pamatojums ***vai dzīvnieku labturības apsvērumu dēļ***, kompetentā iestāde var atļaut atkārtoti izmantot dzīvnieku, ar nosacījumu, ka dzīvnieku pēc tam, kad tam ir veikta procedūra, kas rada ievērojamas sāpes, stresu vai līdzīgas ciešanas, neizmanto vairāk kā vienu *reizi un nākamā vai atkārtotā* procedūra ir klasificēta kā „līdz vieglai” vai „neatgriezeniska”.

Pamatojums

Dzīvniekus, kas jau vienreiz ir izmantoti eksperimentā, drīkst izmantot citā eksperimentā tikai tad, ja šī ir pēdējā manipulācija vai tā ir klasificējama nākotnē kā „līdz vieglai”. Tas var savukārt ievērojami palielināt eksperimentos izmantojamo dzīvnieku skaitu, kas būtu neloģiski, ņemot vērā centienus samazināt izmēģinājuma dzīvnieku skaitu.

Grozījums Nr. 25

Direktīvas priekšlikums

16. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Uz tādu dzīvnieku atkārtotu izmantošanu, kam implantēta telemetriskā ierīce reģistrējamo datu pārraidei vai citas ierīces atkārtotai paraugu ņemšanai un dzīvībai svarīgu funkciju analīzei, neattiecas šajā pantā izklāstītie

nosacījumi.

Pamatojums

No Komisijas priekšlikuma izriet, ka dzīvniekus, kas jau vienreiz ir izmantoti eksperimentā, drīkst izmantot citā eksperimentā tikai tad, ja šī ir pēdējā manipulācija vai tā ir klasificējama nākotnē kā „līdz vieglai”. Tas var savukārt ievērojami palielināt eksperimentos izmantojamo dzīvnieku skaitu, kas būtu neloģiski, ņemot vērā centienus samazināt izmēģinājuma dzīvnieku skaitu. Grozījumā paredzētā atkārtotā izmantošana labvēlīgi ietekmēs dzīvnieku labturību.

Grozījums Nr. 26

Direktīvas priekšlikums

18. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

18. pants

svītrots

Orgānu un audu apmaiņa

***Dalībvalstis izveido ar humāniem
paņēmienu nogalinātu dzīvnieku
orgānu un audu apmaiņas programmas.***

Pamatojums

Šādu prasību ir ļoti grūti izpildīt dalībvalstu un ES līmenī. Īpaši jāievēro un jākontrolē kvalitāte, paraugu pastāvīga standartizācija un uzglabāšana, proti, uzglabāšanas un pārvadāšanas apstākļi.

Grozījums Nr. 27

Direktīvas priekšlikums

19. pants – ca punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

***(ca) un attiecīgie dzīvnieki nav ģenētiski
modificēti izmēģinājuma dzīvnieki vai
cilvēku ģintij nepiederoši primāti.***

Pamatojums

Izmēģinājuma dzīvnieku laišana brīvā dabā vai mājdzīvnieku populācijā ir nepieņemama kā vispārēja prasība. Turklāt šāda pieeja neliecina par atbildības izjūtu attiecībā pret izmēģinājuma dzīvniekiem. Vēl jo vairāk šī prasība neatbilst pamatnostādņem, kas ietvertas Vācijas likumā par dzīvniekiem un dabas saglabāšanu.

Grozījums Nr. 28

Direktīvas priekšlikums 20. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3. Visas atļaujas personām piešķiramas uz ierobežotu laiku, nepārsniedzot piecus gadus. Dalībvalstis nodrošina, ka personām piešķirtās atļaujas pagarina tikai tad, ja personas pierāda vajadzīgo kompetenci.

Pamatojums

Sertifikācija darbam ar izmēģinājuma dzīvniekiem nepārsniedz piecus gadus, un to pagarina tikai pēc profesionālās kvalifikācijas kārtējās pārbaudes. Tas ir pretrunā vienlīdzīgas attieksmes pamatprincipam attiecībā uz dažādām profesiju kategorijām. Prasība pēc papildu apmācības, kas ietverta 20. panta 2. un 4. punktā, paredz kvalifikācijas apliecinājumu.

Grozījums Nr. 29

Direktīvas priekšlikums 24. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(2a) laboranti, kam ir vajadzīgā kvalifikācija darbam ar dzīvnieku sugām, uz kurām attiecas šī direktīva.

Pamatojums

Šajā uzskaitījumā nav iekļauts kvalificēts laborants, kam ir ļoti svarīga loma.

Grozījums Nr. 30

Direktīvas priekšlikums 26. pants – 1. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ba) izvērtē un apstiprina katru atsevišķu projektu, pamatojoties uz dzīvnieku

Grozījums Nr. 31

Direktīvas priekšlikums

27. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. *Dalībvalstis nodrošina, ka primātu (izņemot cilvēku ģints primātus) audzēšanas un piegādes iestādēs ir ieviesta stratēģija, lai palielinātu to dzīvnieku proporciju, kas ir nebrīvē audzētu primātu (izņemot cilvēku ģints primātus) pēcteči.*

Grozījums

1. *F1 kolonijas (nebrīvē audzētus dzīvniekus, kas nav sagūstīti savvaļā) atļauts izmantot, kamēr nav noteikta F2 koloniju (nebrīvē audzētu cilvēku ģintij nepiederošo primātu pēcteču) izmantošana izmēģinājumos saskaņā ar 10. panta 1. punkta trešo daļu.*

Pamatojums

Trešās pasaules valstis diezin vai spēs izstrādāt šādu stratēģiju, lai īsā laikā pārietu uz F2 dzīvnieku izmantošanu. Sekas būs neproduktīvas — liekos F1 dzīvniekus iemidzinās, izlaidīs brīvā dabā vai atstās nebrīvē.

Grozījums Nr. 32

Direktīvas priekšlikums

30. pants – 2. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

2. Katram primātam (*izņemot cilvēku ģints primātus*) izveido individuālu *biogrāfiskās uzskaites kartīti*, kuru *kārto* visu dzīvnieka mūžu.

Grozījums

2. Katram cilvēku ģintij nepiederošam primātam, **kaķim un sunim** izveido individuālu *lietu*, kuru *papildina* visu dzīvnieka mūžu. ***Dalībvalstīm ir jānodrošina atbilstība un piemērotība šai direktīvai.***

Pamatojums

While the European Commission seems to understand the importance of keeping information on non-human primates, cats and dogs (and therefore recognises the controversy on the use of those particular species), it is not clear why the obligation to keep individual history files only applies to non-human primates. This is surely essential for the purposes of the research, quite apart from welfare considerations. This should be at least extended to cats and dogs (assuming that such procedures are allowed to continue for the time being).

For the promotion of a standardised and adequate rule of files management, the Member States should be involved.

Grozījums Nr. 33

Direktīvas priekšlikums 37. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Ētisko izvērtēšanu veic pārredzami, **ņemot vērā neatkarīgu personu atzinumus.**

Grozījums

4. Ētisko izvērtēšanu veic pārredzami.

Pamatojums

Konfidenciāla informācija ir jāaizsargā. Tas ir pretrunā jebkādām tirgus funkcijām un var veicināt uzņēmumu pārvietošanu ārpus Eiropas.

Grozījums Nr. 34

Direktīvas priekšlikums 40. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Neskarot noteikumus par konfidenciālas informācijas aizsardzību, netehniskajā projekta kopsavilkumā sniedzamas šādas ziņas:

Grozījums

1. Neskarot noteikumus par konfidenciālas informācijas, **uzņēmuma un personāla datu** aizsardzību, netehniskajā projekta kopsavilkumā sniedzamas šādas ziņas:

Pamatojums

Ir jānodrošina pienācīga anonimitāte un informācijas apkopošana valsts līmenī, lai nepieļautu projektu saistīšanu ar konkrētiem uzņēmumiem reģionu līmenī.

Grozījums Nr. 35

Direktīvas priekšlikums 40. pants – 1. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) pierādījums par aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides **prasības**

Grozījums

(b) pierādījums par aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides **principa**

ievērošanu.

piemērošanu.

Pamatojums

Nevar pierādīt 3R principa ievērošanu projekta iesniegšanas brīdī — 3R princips ir jāietver izmēģinājumu plānā un jāpierāda šā principa piemērošana.

Grozījums Nr. 36

Direktīvas priekšlikums

41. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Projekta atļauju piešķir uz laiku, kas nepārsniedz **četrus** gadus.

Grozījums

3. Projekta atļauju piešķir uz laiku, kas nepārsniedz **piecus** gadus.

Pamatojums

Birokrātijas mazināšana.

Grozījums Nr. 37

Direktīvas priekšlikums

41. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Dalībvalstis var pieļaut vairākkārtēju projektu atļaušanu, ja šo projektu īstenošanu paredz tiesību akti.

Grozījums

4. Dalībvalstis var pieļaut vairākkārtēju projektu atļaušanu, ja šo **obligātas testēšanas** projektu īstenošanu paredz tiesību akti.

Pamatojums

Obligātai testēšanai izmanto vispārēju kārtību, ko parasti nosaka saskaņā ar SSK pamatnostādņēm. Tās kopā ar reģionālajām pamatnostādņēm nosaka vajadzīgos pētījumus, un iespējas tos mainīt ir ierobežotas. Tiem ir vajadzīga tikai viena apstiprināšana.

Grozījums Nr. 38

Direktīvas priekšlikums
42. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Projekta **atļaujas grozīšanai vai** atjaunošanai vajadzīgs jauns labvēlīgs ētiskais izvērtējums.

Grozījums

2. Projekta atļaujas atjaunošanai vajadzīgs jauns labvēlīgs ētiskais izvērtējums.

Pamatojums

Pastāv risks, ka apstiprinājums būs vajadzīgs galvenokārt nelielām izmaiņām, kuras neietekmē dzīvnieku labturību. Attiecībā uz izmaiņām, kas neietekmē procedūras smagumu, būtu jāparedz paziņošana, nevis apstiprināšana.

Grozījums Nr. 39

Direktīvas priekšlikums
45. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Komisija un dalībvalstis veicina tādu alternatīvu pieeju izstrādi un validāciju, **kuras varētu sniegt tādu pašu vai vēl plašāku** informāciju kā tā, kas iegūta procedūrās ar dzīvniekiem, bet kuras nav saistītas ar dzīvnieku izmantošanu vai kurās izmanto mazāk dzīvnieku, vai kuras saistītas ar mazāk sāpīgām procedūrām, un veic citus pasākumus, ko tās uzskata par vajadzīgiem pētniecības veicināšanai šajā jomā.

Grozījums

Komisija un dalībvalstis **finansiāli un citā veidā** veicina tādu alternatīvu pieeju izstrādi un **attiecīgā gadījumā zinātnisku** validāciju, kuras **paredzētas, lai sniegtu salīdzināma daudzuma** informāciju kā tā, kas iegūta procedūrās ar dzīvniekiem, bet kuras nav saistītas ar dzīvnieku izmantošanu vai kurās izmanto mazāk dzīvnieku, vai kuras saistītas ar mazāk sāpīgām procedūrām, un veic citus pasākumus, ko tās uzskata par vajadzīgiem pētniecības veicināšanai šajā jomā.

Grozījums Nr. 40

Direktīvas priekšlikums
45.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

45.a pants

Eiropas Alternatīvo metožu izcilības centrs

1. Komisija [gada laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] izveido Eiropas Alternatīvo metožu izcilības centru, lai sekmētu tādu alternatīvu metožu izstrādi un izmantošanu, kurās neizmanto dzīvniekus.

2. Eiropas Alternatīvo metožu izcilības centrs koordinē un sekmē tādu alternatīvu metožu izstrādi un izmantošanu, kurās neizmanto dzīvniekus, tostarp lietīškos un fundamentālos pētījumus biomedicīnā un veterinārijā, kā arī obligāto testēšanu, veicot šādas funkcijas:

(a) koordinē valsts references laboratoriju veiktos pētījumus, kuru mērķis ir veicināt tādu 46. pantā minēto alternatīvo metožu izstrādi, kas neparedz dzīvnieku izmantošanu;

(b) veic pētījumus, kas veicina tādu alternatīvu metožu izstrādi, kurās neizmanto dzīvniekus;

(c) uzdod veikt pētījumus jomās, kur iespējams gūt informāciju, kas veicinās dzīvnieku procedūru aizstāšanu, ierobežošanu un pilnveidošanu;

(d) apspriežoties ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, izstrādā un īsteno stratēģiju, kā aizstāt, ierobežot un pilnveidot dzīvnieku procedūras;

(e) sniedz informāciju par alternatīvām metodēm, kas neparedz dzīvnieku izmantošanu, regulāri ziņojot sabiedrībai, ieinteresētajām personām un dalībvalstu iestādēm;

(f) nodrošina datubāzes, kas veicina apmaiņu ar svarīgu informāciju, ieskaitot informāciju par pieejamām alternatīvām metodēm un pētnieku brīvprātīgi sniegto informāciju, kura citādi netiktu publicēta, bet ar kuru var novērst dzīvnieku pētījumu neveiksmīgu atkārtosanos.

3. Eiropas Alternatīvo metožu izcilības centrs, kāpinot pašreizējā Eiropas Alternatīvo metožu validēšanas centra

(ECVAM) veikspēju un kompetenci, cenšas panākt mērķi pavisam atteikties no izmēģinājumiem ar dzīvniekiem, veicot obligāto testēšanu, un pilda šādas funkcijas:

(a) koordinē valsts references laboratoriju veiktos pirmsvalidācijas un validācijas pētījumus saskaņā ar šīs direktīvas 46. pantu;

(b) vajadzības gadījumā veic pirmsvalidācijas un validācijas pētījumus;

(c) apspriežoties ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, izstrādā un īsteno stratēģiju, kā aizstāt, ierobežot un pilnveidot obligātos izmēģinājumus ar dzīvniekiem;

(d) veicina obligāti izmantojamo alternatīvo metožu, kas neparedz dzīvnieku izmantošanu, zinātnisku apstiprināšanu un tiesisku atzīšanu;

(e) informē attiecīgās regulatīvās iestādes par pirmsvalidācijas un validācijas pētījumu uzsākšanu un alternatīvo testu zinātnisku apstiprināšanu un tiesisku atzīšanu, kā arī dara šo informāciju pieejamu sabiedrībai un ieinteresētajām personām, izmantojot attiecīgās tīmekļa vietnes.

Pamatojums

Vairāki Kopienas tiesību akti paredz izmēģinājumus ar dzīvniekiem. Nodrošinot veiksmīgu un plašu 3R principa īstenošanu, ir jāizveido alternatīvo metožu validācijas centri gan ES, gan dalībvalstu līmenī, lai nodrošinātu koordinētu un stratēģiski mērķtiecīgu rīcību.

Grozījums Nr. 41

Direktīvas priekšlikums 48. pants – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Komisija var **II–VII pielikumu** pielāgot tehnikas un zinātnes attīstībai.

Grozījums

Komisija var **I–VII pielikumu** pielāgot tehnikas un zinātnes attīstībai.

Pamatojums

Bezmugurkaulnieku, tostarp kāpuru, kuri barojas pastāvīgi, saraksts arī attiecīgi jāpārskata saskaņā ar tehnikas un zinātnes attīstību.

Procedūru smaguma definīcijas ir jāsaskaņo visā Eiropas Savienībā, un pagaidu definīcijas ir vajadzīgas, kamēr Komisija nav apstiprinājusi galīgās definīcijas.

Grozījums Nr. 42

Direktīvas priekšlikums 52. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Līdz [**septiņu** gadu laikā pēc transponēšanas datuma] un pēc tam reizi **piecos** gados Komisija, balstoties uz informāciju, kas saņemta no dalībvalstīm atbilstīgi 49. panta 1. punktam, iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs direktīvas īstenošanu.

Grozījums

1. [**Triju** gadu laikā pēc transponēšanas datuma] un pēc tam reizi **trijos** gados Komisija, balstoties uz informāciju, kas saņemta no dalībvalstīm atbilstīgi 49. panta 1. punktam, iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs direktīvas īstenošanu.

Pamatojums

Biežāki ziņojumi Parlamentam un Padomei par paveikto ļaus labāk īstenot šo direktīvu dalībvalstīs.

Grozījums Nr. 43

Direktīvas priekšlikums 52. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Līdz [**septiņu gadu** laikā pēc transponēšanas datuma] un pēc tam **reizi trijos gados** Komisija, balstoties uz statistisko informāciju, kas saņemta no dalībvalstīm atbilstīgi 49. panta 2. punktam, iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei kopsavilkuma ziņojumu par minēto informāciju.

Grozījums

2. [**Viena gada** laikā pēc transponēšanas datuma] un pēc tam **katru gadu** Komisija, balstoties uz statistisko informāciju, kas saņemta no dalībvalstīm atbilstīgi 49. panta 2. punktam, iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei kopsavilkuma ziņojumu par minēto informāciju.

Pamatojums

Biežāki ziņojumi Parlamentam un Padomei par paveikto ļaus labāk īstenot šo direktīvu dalībvalstīs.

Grozījums Nr. 44

Direktīvas priekšlikums III pielikums – tabula

Komisijas ierosinātais teksts

Suga	Datums
Parastais kalitrikss (<i>Callithrix jacchus</i>)	[transponēšanas panta pirmā punkta otrajā daļā minētais piemērošanas datums]
Garastes makaks (<i>Macaca fascicularis</i>)	[7 gadus pēc direktīvas transponēšanas]
Rēzus pērtiķis (<i>Macaca mulatta</i>)	[7 gadus pēc direktīvas transponēšanas]
Citi primāti (<i>izņemot cilvēku ģints primātus</i>)	[10 gadus pēc direktīvas transponēšanas]

Grozījums

Suga	Datums
Parastais kalitrikss (<i>Callithrix jacchus</i>)	[transponēšanas panta pirmā punkta otrajā daļā minētais piemērošanas datums]
Garastes makaks (<i>Macaca fascicularis</i>)	[datuma noteikšana ir atkarīga no 10. pantā paredzētās priekšizpētes rezultātiem]
Rēzus pērtiķis (<i>Macaca mulatta</i>)	[datuma noteikšana ir atkarīga no 10. pantā paredzētās priekšizpētes rezultātiem]
Citi cilvēku ģintij nepiederošie primāti	[datuma noteikšana ir atkarīga no 10. pantā paredzētās priekšizpētes rezultātiem]

Pamatojums

Eiropas Komisijas piedāvātais plāns ir grūti īstenojams, un tajā neņem vērā visus ētiskos, tehniskos, ekonomiskos un dzīvnieku veselības aspektus, kas saistīti ar III pielikumu. Tāpat būtu lietderīgi atlikt piedāvātos termiņus un veikt īslaicīgu pētījumu pēc šīs direktīvas publicēšanas, lai ietvertu visus vajadzīgos datus saistībā ar III pielikuma piemērošanu.

Grozījums Nr. 45

Direktīvas priekšlikums
V pielikums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Pielikums svītrots

Pamatojums

Ja saglabās V pielikumu, tad nākotnē būs iespējams izmantot novecojušas metodes izmēģinājuma dzīvnieku nogalināšanai. Tas jāaizstāj ar pamatnostādņēm, kuras var viegli atjaunināt.

PROCEDŪRA

Virsraksts	Zinātnes vajadzībām izmantojamo dzīvnieku aizsardzība
Atsauces	COM(2008)0543 – C6-0391/2008 – 2008/0211(COD)
Komiteja, kas atbildīga par jautājumu	AGRI
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ENVI 4.12.2008
Atzinumu sagatavoja Iecelšanas datums	Mojca Drčar Murko 21.1.2009
Izskatīšana komitejā	9.2.2009
Pieņemšanas datums	17.2.2009
Galīgais balsojums	+: 23 –: 18 0: 0
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Adamos Adamou, Johannes Blokland, John Bowis, Hiltrud Breyer, Martin Callanan, Avril Doyle, Mojca Drčar Murko, Edite Estrela, Jill Evans, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jens Holm, Caroline Jackson, Christa Kläß, Urszula Krupa, Peter Liese, Jules Maaten, Linda McAvan, Riitta Myller, Péter Olajos, Miroslav Ouzký, Vittorio Prodi, Guido Sacconi, Daciana Octavia Sârbu, Amalia Sartori, Carl Schlyter, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Kathy Sinnott, Thomas Ulmer, Anja Weisgerber, Anders Wijkman
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Karsten Friedrich Hoppenstedt, Johannes Lebech, Caroline Lucas
Aizstājēji (178. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Albert Deß, Fiona Hall, Elisabeth Jeggle, Juan Andrés Naranjo Escobar

11.3.2009

RŪPNIECĪBAS, PĒTNIECĪBAS UN ENERĢĒTIKAS KOMITEJAS ATZINUMS

Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejai

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par zinātnes vajadzībām izmantojamo dzīvnieku aizsardzību
(COM(2008)0543 – C6-0391/2008 – 2008/0211(COD))

Atzinumu sagatavoja: *Esko Seppänen*

ĪSS PAMATOJUMS

Komisijas priekšlikuma mērķis ir izstrādāt jaunu direktīvu, pārskatot Direktīvu 86/609/EEK. Jaunais direktīvas projekts ir liels solis uz priekšu 3R principu (*replacement, reduction and refinement* — aizstāšana, samazināšana un pilnveide eksperimentos izmantotiem dzīvniekiem) īstenošanā, kā arī lai atvieglotu ciešanas dzīvniekiem, kuri tiek izmantoti eksperimentos. Kādudien zinātniekiem izdosies izstrādāt alternatīvas metodes eksperimentiem ar dzīvniekiem, bet šis brīdis vēl nav pienācis.

Izmēģinājumi ar dzīvniekiem un īpaši cilvēku ģintij nepiederošu primātu izmantošana pētījumos ir delikāta un pretrunīga tēma, jo iedzīvotāji arvien vairāk uzzina par dzīvnieku labturību. Daudzas NVO, kas aktīvi darbojas dzīvnieku tiesību jomā, izmanto pret izmēģinājumiem ar dzīvniekiem labus argumentus — tas ir cietsirdīgi, tā ir neapmierinoša zinātniskā prakse, nav iespējams paredzēt šādas prakses ietekmi uz cilvēkiem, izmaksas apsteidz ieguvumus, visbeidzot dzīvniekiem taču ir tiesības netikt izmantotiem eksperimentos.

Pārdomājot šos uzskatus, Eiropas Parlaments 2007. gada marta rakstiskā deklarācijā mudināja pārskatīt Direktīvu 809/609/EK „kā iespēju, lai: a) kā steidzamu prioritāti noteiktu, ka jāizbeidz pērtiķu un savvaļā sagūstīto mērķaķu izmantošana zinātniskos eksperimentos un b) noteiktu grafiku, kādā visu primātu izmantošana eksperimentos jāaizstāj ar alternatīvām metodēm”. Atzinuma sagatavotājs ir arī parakstījis šo deklarāciju.

Direktīvas projektā ir iekļauts aizliegums izmantot eksperimentos lielos pērtiķus. Tas nerada problēmas, jo Eiropas Savienībā eksperimenti ar šimpanzēm pēdējoreiz ir notikuši 1999. gadā.

Problēma tomēr ir tāda, ka ir nepieciešams izmantot mazākus cilvēku ģintij nepiederošus

primātus, jo anatomiski, psiholoģiski un arī pēc imūnsistēmām tie vairāk nekā jebkura cita suga līdzinās cilvēkiem (kaut arī nav identiski) un tie ir uzņēmīgi pret slimībām, kuru var nebūt citu sugu pārstāvju vidū. Tāpēc dažās cilvēku labklājībai nozīmīgās pētījumu jomās no pērtiķu izmantošanas nav iespējams izvairīties.

Fundamentālos un lietišķos pētījumos izmēģinājumus ar dzīvniekiem izdara, lai, piemēram, atrastu zāles un atvieglotu slimību norisi, ja cilvēku piemeklējušas šādas slimības — *AIDS*, 2. tipa diabēts, tuberkuloze, malārija, insults, vēzis, hepatīts, *SARS*, neurodeģeneratīvās slimības (parkinsonisms, Alcheimera slimība), multiplā skleroze, poliomielīts, Denges hemorāģiskais drudzis, kā arī pētīt auglību un ārstējot narkomāniju.

Cilvēku ģintij nepiederošu primātu izmantošanas aizlieguma rezultātā šajās jomās būtiski samazinātos Eiropā uzsākto biomedicīnisko pētījumu skaits, kas nelabvēlīgi atsauktos uz cilvēku, kā arī dzīvnieku veselību un labturību.

Tuvākajā nākotnē nav iespējams noteikt grafiku cilvēku ģintij nepiederošu primātu aizstāšanai ar alternatīvām metodēm. Pēdējā zinātniskā informācija par alternatīvām lasāma Veselības un vides apdraudējuma zinātniskā komitejas (*SCHER*) ziņojumā „*The need for non-human primates in biomedical research, production and testing of products and devices*”. *SCHER* sniedz Komisijai zinātniskas konsultācijas. Šādam viedoklim lielā mērā piekrīt arī akadēmiskās aprindas. Tādējādi nevar uzskatīt, ka ir korekti iepriekš minētajā Parlamenta deklarācijā teikt, ka „attīstīta tehnika un metodes pašlaik kalpo kā alternatīvas metodes, kuras izrādās aizvien efektīvākas un uzticamākas nekā eksperimenti ar primātiem”.

Ja nav iespējams izvairīties no eksperimentiem ar dzīvniekiem, svarīgi garantēt dzīvniekiem, ko joprojām izmanto pētījumos, augstu aizsardzības līmeni un labturību, kā arī eksperimentu stingru reglamentēšanu. Atzinuma sagatavotājs pilnībā atbalsta direktīvas mērķus un darbības jomu.

GROZĪJUMI

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteju ziņojumā iekļaut šādus grozījumus:

Grozījums Nr. 1

Direktīvas priekšlikums

6. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(6) Šīs direktīvas darbības jomā ir jāiekļauj konkrētas bezmugurkaulnieku sugas, **jo ir zinātnes liecības** par šādu sugu dzīvnieku **varbūtēju** spēju piedzīvot sāpes, ciešanas,

Grozījums

(6) Šīs direktīvas darbības jomā ir jāiekļauj konkrētas bezmugurkaulnieku sugas, **ja ir saņemti ekspertu atzīti zinātniski pierādījumi** par šādu sugu dzīvnieku spēju piedzīvot sāpes, ciešanas, *stresu* un ilgstošu

diskomfortu un ilgstošu kaitējumu.

kaitējumu.

Pamatojums

For some vertebrate species protection of developmental forms is appropriate. This makes the incorrect assumption that gestation or incubation progresses at the same rate in all species. The scientifically robust approach would relate the controls to the development of the neuronal pathways associated with pain. The regulation should be based on evidence of the development of sentience and not on an arbitrary time that may vary greatly between species. Including all embryonic and foetal forms as from last third of their development is arbitrary since sentience has not been established for all of them.

Grozījums Nr. 2

Direktīvas priekšlikums

7. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(7) Šai direktīvai ir jāaptver arī mugurkaulnieku embriji un augļi, **jo** ir zinātniskas liecības par to, ka šīm formām to attīstības pēdējā trešdaļā ir paaugstināts risks izjust sāpes, ciešanas un *diskomfortu*, kas var arī negatīvi ietekmēt to turpmāko attīstību. Zinātnes pierādījumi arī liecina, ka procedūras ar **dzīvnieku** embrijiem un augļiem agrīnā attīstības stadijā var izraisīt sāpes, ciešanas, *diskomfortu* un ilgstošu kaitējumu, ja šīm attīstības formām ļauj nodzīvot ilgāk par to attīstības divām trešdaļām.

Pamatojums

Var strīdēties par visu embriju un augļu formu no to attīstības pēdējās trešdaļas iekļaušanu, jo visām šīm formām nav noteikta jušanas spēja. Turklāt direktīva šādā gadījumā attiecas arī uz embrionētām vistu olām, ko izmanto vakcīnu ražošanai.

Grozījums

(7) Šai direktīvai ir jāaptver arī mugurkaulnieku embriji un augļi, **kam paredzēta piedzimšana, ja ir zinātniski pierādīts, ka to nervu sistēma spēj uztvert sāpju signālus, un ja ir** zinātniskas liecības par to, ka šīm formām to attīstības pēdējā trešdaļā ir paaugstināts risks izjust sāpes, ciešanas un *stresu*, kas var arī negatīvi ietekmēt to turpmāko attīstību. Zinātnes pierādījumi arī liecina, ka procedūras ar **zīdītāju** embrijiem un augļiem agrīnā attīstības stadijā var izraisīt sāpes, ciešanas, *stresu* un ilgstošu kaitējumu, ja šīm attīstības formām ļauj nodzīvot ilgāk par to attīstības divām trešdaļām.

Grozījums Nr. 3

Direktīvas priekšlikums 8.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(8a) Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembrī pieņemtajā Eiropas Kopienas Septītajā pamatprogrammā pētniecības, tehnoloģiju attīstības un demonstrējumu pasākumiem (no 2007. līdz 2013. gadam) starp prioritātēm ir iekļauti biomedicīniskie pētījumi, pētījumi par smadzenēm un ar tām saistītajām slimībām un slimībām, kas saistītas ar vecumu, pētījumi par infekciju slimībām, HIV un AIDS, malāriju un tuberkulozi, kā arī praktiskā izpēte attiecībā uz smagākajām slimībām, piemēram, vēzi, sirds-asinsvadu slimībām, diabētu un aptaukošanos un citām hroniskām slimībām, kuru izpētei nepieciešami eksperimenti ar cilvēku ģintij nepiederošiem primātiem.

Pamatojums

No Septītās pamatprogrammas tiek finansēti biomedicīniskie pētījumi, kuros var būt nepieciešams izmantot cilvēku ģintij nepiederošus primātus.

Grozījums Nr. 4

Direktīvas priekšlikums 8.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(8b) Attiecībā uz zinātnes attīstību eksperimenti ar dzīvniekiem joprojām ir svarīgs veids, kā nodrošināt ļoti augstu kvalitātes līmeni pētījumiem sabiedrības veselības jomā.

Pamatojums

Daudzos gadījumos dzīvniekus izmanto zinātnes vajadzībām, lai izpildītu ES kvalitātes, efektivitātes un drošuma kritērijus, papildus izmēģinājumiem, kuros netiek izmantoti

dzīvnieki.

Grozījums Nr. 5

Direktīvas priekšlikums 10. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(10) Dzīvniekiem piemīt vērtība, kas ir jārespektē. Ir arī ētiski sabiedrības apsvērumi attiecībā uz dzīvnieku izmantošanu procedūrās. Tādēļ dzīvnieki vienmēr ir uzlūkojami par jūtīgām būtnēm un to izmantošanai zinātniskās procedūrās jāaprobežojas ar jomām, kuras virza zinātņi un galu galā dod labumu cilvēku vai dzīvnieku veselībai vai videi. Dzīvnieku izmantošana zinātniskās procedūrās citās Kopienas kompetencē esošās jomās ir aizliegama.

Grozījums

(10) Dzīvniekiem piemīt vērtība, kas ir jārespektē. Ir arī ētiski sabiedrības apsvērumi attiecībā uz dzīvnieku izmantošanu procedūrās. Tādēļ dzīvnieki vienmēr ir uzlūkojami par jūtīgām būtnēm un to izmantošanai zinātniskās procedūrās jāaprobežojas ar jomām, kuras virza zinātņi un galu galā dod labumu cilvēku vai dzīvnieku veselībai vai videi. ***Tāpēc iespēja izmantot dzīvniekus zinātniskās procedūrās būtu jāizskata tikai gadījumos, kad izmēģinājumi bez dzīvnieku izmantošanas nav iespējami.*** Dzīvnieku izmantošana zinātniskās procedūrās citās Kopienas kompetencē esošās jomās ir aizliegama.

Grozījums Nr. 6

Direktīvas priekšlikums 13. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(13) Izraudzītajiem paņēmieniem jābūt tādiem, lai pēc iespējas izvairītos no nāves *kā mērķa parametra*, jo nāves tuvums rada nopietnas ciešanas. Ja iespējams, *tā jāaizstāj ar humānāku mērķa parametru*, pēc klīniskām pazīmēm nosakot *nenovēršamu nāvi*, kas dod iespēju dzīvnieku nogalināt ar ***humānu paņēmienu*** bez tālākām ciešanām.

Grozījums

(13) Izraudzītajiem paņēmieniem jābūt tādiem, lai *izmēģinājumos* pēc iespējas izvairītos no *dzīvnieku* nāves, jo nāves tuvums rada nopietnas ciešanas. Ja iespējams, *jāizvēlas saudzīgāka iedarbība*, pēc klīniskām pazīmēm nosakot *nāves tuvošanos*, kas dod iespēju dzīvnieku nogalināt ar ***pienācīgu metodi*** bez tālākām ciešanām.

Direktīvas pieņemšanas gadījumā

- ***nogalināts ar humānu metodi,***
- ***nogalināts, izmantojot humānu metodi,***
- ***humāna nogalināšanas metode***

aizstāj ar

- *nogalināts ar pienācīgu metodi,*
- *nogalināts, izmantojot pienācīgu metodi,*
- *pienācīga nogalināšanas metode*

visā tekstā.

Pamatojums

Nav saudzīgu dzīvnieku nogalināšanas paņēmienu, ir tikai pienācīgas metodes.

Grozījums Nr. 7

Direktīvas priekšlikums

16. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(16) Pašreizējā zinātnes attīstības līmenī biomedicīnas pētījumos joprojām ir nepieciešams izmantot cilvēku ģintij **nepiederošus** primātus. Tā kā *primātiem (izņemot cilvēku ģinti primātus) ir liela ģenētiskā līdzība* cilvēkiem un augsti attīstītas sociālās prasmes, to izmantošana zinātniskās procedūrās rada specifiskas ētiskas un praktiskas problēmas, kā apmierināt to uzvedības, vides un sociālās vajadzības laboratorijas vidē. **Turklāt šādu primātu izmantošana ļoti uztrauc sabiedrību.** Tādēļ šādu primātu izmantošana ir pieļaujama **tikai** tādās būtiskās biomedicīnas jomās cilvēku labā, kur pagaidām nav pieejamas alternatīvas metodes, **un tikai tādās gadījumos, kad procedūras veic saistībā ar tādām dzīvību apdraudošām vai novājinošām cilvēka saslimšanām, kas būtiski ietekmē pacienta funkcionēšanu ikdienā, , vai lai saglabāto attiecīgo primātu sugu.** Fundamentālie pētījumi **dažās** biomedicīnas zinātņu jomās var sniegt būtisku jaunu informāciju par **dzīvību apdraudošām vai novājinošām** cilvēka saslimšanām. **Atsauce uz dzīvību apdraudošām vai novājinošām**

Grozījums

(16) Pašreizējā zinātnes attīstības līmenī biomedicīnas pētījumos joprojām ir nepieciešams izmantot cilvēku ģintij **nepiederošos** primātus. Tā kā cilvēku ģintij **nepiederošie primāti ģenētiski ir ļoti līdzīgi** cilvēkiem un **tiem ir** augsti attīstītas sociālās prasmes, to izmantošana zinātniskās procedūrās rada specifiskas ētiskas un **pamatotas** praktiskas problēmas, kā apmierināt to uzvedības, vides un sociālās vajadzības laboratorijas vidē. Tādēļ šādu primātu izmantošana ir pieļaujama tādās būtiskās **pētniecības un** biomedicīnas jomās cilvēku labā, kur pagaidām nav pieejamas alternatīvas metodes, vai lai **saglabātu attiecīgo cilvēku ģintij nepiederošo primātu sugu.** Fundamentālie pētījumi **visās** biomedicīnas zinātņu jomās var sniegt būtisku jaunu informāciju par **daudzām** cilvēka saslimšanām. **Fundamentālo pētījumu projektiem ar cilvēku ģintij nepiederošiem primātiem jāveic salīdzinošs zinātnisks izvērtējums, kā arī stingrs ētisks izvērtējums, ņemot vērā šo sugu specifiskās īpašības.**

saslimšanām ir jau nostabilizējusies terminoloģija EK tiesību aktos, piemēram, Regulā (EK) Nr. 141/2000, Direktīvā 2001/20/EK, Regulā (EK) Nr. 726/2004 un Komisijas Regulā (EK) Nr. 507/2006.

Grozījums Nr. 8

Direktīvas priekšlikums 18. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(18) Primātu (*izņemot cilvēku ģints primātus*) gūstīšana *savvaļā* dzīvniekiem rada lielu stresu un palielina savainojuma un ciešanu risku sagūstīšanas un transportēšanas laikā. Lai pakāpeniski izbeigtu dzīvnieku gūstīšanu *savvaļā* audzēšanas vajadzībām, *pēc* iespējas *drīzāk izmantošanai zinātniskās procedūrās jāatvēr tikai dzīvnieki, kas ir nebrīvē audzētu dzīvnieku pēcteči. Tādēļ iestādēm, kuras audzē un piegādā cilvēku ģintij nepiederošus primātus, ir vajadzīga stratēģija, lai sekmētu un veicinātu pakāpenisku virzību uz šo mērķi.*

Pamatojums

Il existe de graves préoccupations quant à l'impact à la fois sur le bien-être et sur la mise en œuvre de cette disposition. En effet, la faisabilité de la création de colonies F2 n'est pas démontrée à long terme. Le calendrier proposé par la Commission ne se réfère qu'à la reproduction, sans prendre en compte ni la santé des animaux, ni l'impact scientifique et/ou économique engendré par cette proposition, ni l'indispensable approvisionnement pour l'Union européenne, sachant qu'aujourd'hui il n'y a quasi pas d'élevage en Europe. Enfin le transport de primates peut poser des difficultés qu'il convient d'anticiper et de régler.

Grozījums Nr. 9

Grozījums

(18) *Cilvēku ģintij nepiederošo savvaļas primātu gūstīšana dzīvniekiem rada lielu stresu un palielina savainojuma un ciešanu risku sagūstīšanas un transportēšanas laikā. Lai pakāpeniski izbeigtu savvaļas dzīvnieku gūstīšanu audzēšanas vajadzībām, jāņem vērā šā procesa tehniskās un zinātniskās īstenošanas iespējas, jāveic pētījumi par procesa ekonomisko dzīvotspēju un tā pozitīvo un negatīvo ietekmi uz dzīvnieku labturību, kā arī jāapsver iespējas risināt Eiropas Savienības ilgtermiņa apgādes problēmu. Turklāt Komisijai un dalībvalstīm jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu cilvēku ģintij nepiederošajiem primātiem pienācīgus pārvadāšanas apstākļus Eiropas Savienības teritorijā.*

Direktīvas priekšlikums 22. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(22) No ētikas viedokļa ir jābūt sāpju, ciešanu un *diskomforta* augstākajai robežai, ko zinātniskās procedūrās ar dzīvniekiem nekad nedrīkst pārsniegt. Tādēļ ir **jāaizliedz** tādu procedūru izpilde, kas izraisa stipras sāpes, ciešanas vai *diskomfortu un kas var ieilgt*. Izstrādājot vienotu *formu* ziņošanas *vajadzībām*, ir jāņem vērā nevis ētiskās novērtēšanas laikā prognozētais, bet gan faktiskais procedūru smagums, ko izjūt dzīvnieks.

Pamatojums

Nav pieļaujama svarīgu pētījumu aizliegšana, piemēram, onkoloģijā, bet jābūt pārliecinošam pamatojumam par šādu pētījumu veikšanas zinātnisko nepieciešamību.

Grozījums Nr. 10

Direktīvas priekšlikums 23. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(23) Procedūrās izmantojamo dzīvnieku skaitu varētu samazināt, procedūras ar dzīvnieku veicot vairākas reizes, ja vien tas netraucē zinātniskā mērķa sasniegšanu vai nepasliktina dzīvnieku labturību. Tomēr par dzīvnieku atkārtotu izmantošanu ir jālemj, ņemot vērā jebkādu nevēlamu ietekmi uz to labturību un ņemot vērā katra dzīvnieka mūžā pieredzēto. Šīs varbūtējās pretrunas dēļ par dzīvnieku atkārtotu izmantošanu jālemj katrā gadījumā atsevišķi un *tā jāveic* tikai tad, ja sāpes, **diskomforts** un ciešanas **tiel ievērojami mazinātas**.

Grozījums

(22) No ētikas viedokļa ir jābūt sāpju, ciešanu un *stresa* augstākajai robežai, ko zinātniskās procedūrās ar dzīvniekiem nekad nedrīkst pārsniegt. Tādēļ, **ņemot vērā zinātnes un sabiedrības veselības aizsardzības intereses**, ir **maksimāli jāierobežo** tādu procedūru izpilde, kas izraisa *ilgstošas* stipras sāpes, ciešanas vai *stresu*. Izstrādājot vienotu ziņošanas *kārtību*, ir jāņem vērā nevis ētiskās novērtēšanas laikā prognozētais, bet gan faktiskais procedūru smagums, ko izjūt dzīvnieks.

Grozījums

(23) Procedūrās izmantojamo dzīvnieku skaitu varētu samazināt, procedūras ar dzīvnieku veicot vairākas reizes, ja vien tas netraucē zinātniskā mērķa sasniegšanu vai nepasliktina dzīvnieku labturību. Tomēr par dzīvnieku atkārtotu izmantošanu ir jālemj, ņemot vērā jebkādu nevēlamu ietekmi uz to labturību un ņemot vērā katra dzīvnieka mūžā pieredzēto. Šīs varbūtējās pretrunas dēļ par dzīvnieku atkārtotu izmantošanu jālemj katrā gadījumā atsevišķi un *to drīkst darīt* tikai tad, ja sāpes, *stress* un ciešanas **ir attaisnojamas no ētikas viedokļa**.

Pamatojums

Sākotnējā Komisijas priekšlikuma rezultātā palielinātos eksperimentāliem nolūkiem izmantoto dzīvnieku skaits, atsevišķos gadījumos suņu skaits varētu palielināties divdesmit reizi. Turklāt nevajadzētu palielināt dzīvnieku skaitu tikai tāpēc, lai nodrošinātu zinātnisko procedūru nepārtrauktību un nepasliktinātu turpmāko eksperimentu kvalitāti.

Grozījums Nr. 11

Direktīvas priekšlikums 26. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(26) Procedūrās izmantojamo dzīvnieku labturība lielā mērā ir atkarīga no tā, cik kvalificēti un lietpratīgi ir darbinieki, kas uzrauga procedūru īstenošanu, izpilda procedūras vai pārtrauga dzīvnieku kopējus. Lai nodrošinātu to personu pietiekamu kompetenci, kas strādā ar dzīvniekiem un veic procedūras, kurās iesaistīti dzīvnieki, šīs darbības ir jāveic tikai personām ar kompetento iestāžu izsniegtu atļauju. Galvenā uzmanība jāveltī tam, lai tiktu sasniegts un saglabāts adekvāts kompetences līmenis, kas jāpierāda, pirms šīm personām izsniedz vai pagarina atļaujas.

Pamatojums

Iestādēm, saprotot ar tām konkrētas iekārtas un cilvēku grupas, kā arī atsevišķas personas, jāsaņem atļaujas.

Grozījums Nr. 12

Direktīvas priekšlikums 27. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(27) Iestādēs ir jābūt adekvātām iekārtām un aprīkojumam, lai varētu izpildīt attiecīgās dzīvnieku sugas izmitināšanas prasības un lai procedūras varētu veikt efektīvi, sagādājot pēc iespējas mazāk

Grozījums

(26) Procedūrās izmantojamo dzīvnieku labturība lielā mērā ir atkarīga no tā, cik kvalificēti un lietpratīgi ir darbinieki, kas uzrauga procedūru īstenošanu, izpilda procedūras vai pārtrauga dzīvnieku kopējus. Lai nodrošinātu to personu pietiekamu kompetenci, kas strādā ar dzīvniekiem un veic procedūras, kurās iesaistīti dzīvnieki, šīs darbības ir jāveic tikai **iestādēm** un personām ar kompetento iestāžu izsniegtu atļauju. Galvenā uzmanība jāveltī tam, lai tiktu sasniegts un saglabāts adekvāts kompetences līmenis, kas jāpierāda, pirms šīm personām izsniedz vai pagarina atļaujas.

Grozījums

(27) Iestādēs ir jābūt adekvātām iekārtām un aprīkojumam, lai varētu izpildīt attiecīgās dzīvnieku sugas izmitināšanas prasības un lai procedūras varētu veikt efektīvi, sagādājot pēc iespējas mazāk

diskomforta dzīvniekiem. Iestādes drīkst darboties tikai tad, ja tās saņēmušas kompetento iestāžu atļauju.

stresa gan procedūrās tieši iesaistītajiem, gan līdzās esošiem dzīvniekiem. Iestādes drīkst darboties tikai tad, ja tās saņēmušas kompetento iestāžu atļauju.

Pamatojums

Jāizvairās no stresa un trauksmes, ko dzīvniekiem rada vērošana, kā citus dzīvniekus izmanto eksperimentiem.

Grozījums Nr. 13

Direktīvas priekšlikums

40. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(40) Lai nodrošinātu sabiedrības informētību, ir svarīgi **nodot atklātībai** objektīvu informāciju par projektiem, kuros izmanto dzīvus dzīvniekus. Informācija sniedzama tā, lai nepārkāptu īpašuma tiesības un neizpaustu konfidencialas ziņas. Tādēļ izmantošanas iestādēm ir **jāsniedz** anonīmi netehniski kopsavilkumi par minētajiem projektiem, ieskaitot retrospektīvo novērtējumu rezultātus, un kopsavilkumi jānodod **atklātībai**.

Pamatojums

Kompetentajām iestādēm jāsaņem šāda informācija, lai vajadzības gadījumā to klasificētu.

Grozījums Nr. 14

Direktīvas priekšlikums

45. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(45) Komisijas Kopīgajā pētniecības centrā ir izveidots Eiropas Alternatīvo metožu validēšanas centrs, kas koordinē alternatīvu pieeju validāciju Kopienā. Taču arvien

Grozījums

(40) Lai nodrošinātu sabiedrības informētību, ir svarīgi **savākt un apkopot** objektīvu informāciju par projektiem, kuros izmanto dzīvus dzīvniekus. Informācija sniedzama tā, lai nepārkāptu īpašuma tiesības un neizpaustu konfidencialas ziņas **vai informāciju attiecībā uz personu un iekārtu drošību**. Tādēļ izmantošanas iestādēm ir **jāsagatavo** anonīmi netehniski kopsavilkumi par minētajiem projektiem, ieskaitot retrospektīvo novērtējumu rezultātus, un kopsavilkumi jānodod **kompetentajām iestādēm**.

Grozījums

(45) Komisijas Kopīgajā pētniecības centrā ir izveidots Eiropas Alternatīvo metožu validēšanas centrs, kas koordinē alternatīvu pieeju validāciju Kopienā. Taču arvien

vairāk pieaug vajadzība izstrādāt un nodot validācijai jaunas metodes. Nepieciešamo mehānismu nodrošināšanai dalībvalstu līmenī katrai dalībvalstij ir jānorīko references laboratorija alternatīvo metožu validācijai. Lai nodrošinātu saskaņīgu un salīdzināmu rezultātu kvalitāti, dalībvalstīm ir jānorīko references laboratorijas, kas ir akreditētas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 11. februāra Direktīvu Nr. 2004/10/EK par normatīvo un administratīvo aktu saskaņošanu attiecībā uz labas laboratoriju prakses principu piemērošanu un šo principu piemērošanas pārbaudi attiecībā uz ķīmisku vielu testēšanu.

vairāk pieaug vajadzība izstrādāt un nodot validācijai jaunas metodes. Nepieciešamo mehānismu nodrošināšanai dalībvalstu līmenī katrai dalībvalstij ir jānorīko references laboratorija alternatīvo metožu validācijai. Lai nodrošinātu saskaņīgu un salīdzināmu rezultātu kvalitāti, dalībvalstīm ir jānorīko references laboratorijas, kas ir akreditētas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 11. februāra Direktīvu Nr. 2004/10/EK par normatīvo un administratīvo aktu saskaņošanu attiecībā uz labas laboratoriju prakses principu piemērošanu un šo principu piemērošanas pārbaudi attiecībā uz ķīmisku vielu testēšanu. ***Turklāt Eiropas Alternatīvo metožu validēšanas centra uzdevumu loku vajadzētu paplašināt, iekļaujot tajā dzīvnieku izmēģinājumiem alternatīvu metožu izstrādi un izmantošanu.***

Grozījums Nr. 15

Direktīvas priekšlikums 47. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(47) Strauja var būt gan tehnikas un zinātnes attīstība biomedicīniskajos pētījumos, gan zināšanu paplašināšanās jautājumos par faktoriem, kas ietekmē dzīvnieku labturību. Tādēļ ir jāparedz šīs direktīvas pārskatīšana. ***Tādā pārskatīšanā kā prioritāte ir jāizskata iespējama dzīvnieku izmantošanas aizstāšana, jo īpaši attiecībā uz primātiem (izņemot cilvēku ģints primātus), ja tas ir iespējams, ņemot vērā zinātnes attīstību.***

Pamatojums

Šādas pārskatīšanas pamatā var būt tikai zinātniski pierādījumi.

Grozījums

(47) Strauja var būt gan tehnikas un zinātnes attīstība biomedicīniskajos pētījumos, gan zināšanu paplašināšanās jautājumos par faktoriem, kas ietekmē dzīvnieku labturību. Tādēļ ir jāparedz šīs direktīvas pārskatīšana. ***Veicot tādu pārskatīšanu, kas pamatojas uz ekspertu novērtētiem zinātnisko pētījumu rezultātiem, pirmām kārtām ir jāapsver iespēja atteikties no dzīvnieku, jo īpaši cilvēku ģintij nepiederošo primātu, izmantošanas, ja vien tas ir iespējams, ņemot vērā zinātnes attīstību.***

Grozījums Nr. 16

Direktīvas priekšlikums

2. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Šī direktīva attiecas uz **šādiem dzīvniekiem:**

(a) dzīvi mugurkaulnieki, kas nav cilvēki, ieskaitot kāpuru formas, kas barojas patstāvīgi, un embrija vai augļa formas to normālas attīstības pēdējā trešdaļā;

(b) I pielikumā uzskaitītajām sugām piederīgi dzīvi bezmugurkaulnieki, ieskaitot kāpuru formas, kas barojas patstāvīgi.

Pamatojums

Nevar a priori iekļaut visas embrionālās formas, jo īpaši, ja izmēģinājuma norise neparedz jauna organisma piedzimšanu. Šā panta saglabāšana neizmainītā veidā nelabvēlīgi atsauktos uz cilvēkiem un dzīvniekiem paredzēto vakcīnas partiju novērtēšanu, kuras lielākoties iegūst no embrionētām vistu olām, bet tas jo īpaši kavētu jaunu interesantu metožu izstrādi toksikoloģijā un attīstības bioloģijā, kas pamatojas uz zivju ikru (kāpuru formu, kas barojas patstāvīgi) izmantošanu.

Grozījums Nr. 17

Direktīvas priekšlikums

2. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Šī direktīva attiecas uz tādu dzīvnieku izmantošanu procedūrās, kuri nav sasnieguši 2. punkta a) apakšpunktā minēto attīstības stadiju, **ja dzīvniekam ļauj nodzīvot ilgāk par šo attīstības stadiju un tas var izjust sāpes, ciešanas, diskomfortu vai ilgstošu kaitējumu, kad sasniedzis norādīto attīstības stadiju.**

Grozījums

2. Šī direktīva attiecas uz **dzīvnieku ģintij nepiederošiem mugurkaulniekiem, tostarp kāpuriem, kas barojas patstāvīgi, un zīdītāju embrijiem vai augļiem to normālas attīstības pēdējā trešdaļā.**

Grozījums

3. Šī direktīva attiecas uz tādu dzīvnieku izmantošanu procedūrās, kuri nav sasnieguši 2. punkta a) apakšpunktā minēto attīstības stadiju, **kuriem paredzēta piedzimšana un ir zinātniski pierādīts, ka to nervu sistēma spēj uztvert sāpju signālus.**

Pamatojums

Šī direktīva ir jāpiemēro tikai uz šajā punktā minētajiem dzīvniekiem, kas tiks piedzemdēti.

Grozījums Nr. 18

Direktīvas priekšlikums 3. pants – 6.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6.a „kompetentā iestāde” ir iestāde vai iestādes, ko katra dalībvalsts nozīmējusi uzraudzīt šīs direktīvas piemērošanu.

Pamatojums

Priekšlikumā nav šīs definīcijas.

Grozījums Nr. 19

Direktīvas priekšlikums 4. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Ja pastāv *izmēģinājuma paņēmiens*, kas nav saistīts ar dzīvnieku izmantošanu, un to var izmantot procedūras vietā, dalībvalstis nodrošina, ka tiek izmantots *alternatīvais paņēmiens*.

1. Ja pastāv *pārbaudes metode*, kas neparedz dzīvnieku izmantošanu, **sniedz *tikpat svarīgu informāciju*** un to var izmantot procedūras vietā, dalībvalstis nodrošina, ka tiek izmantota *alternatīvā metode*.

Pamatojums

Cenšoties panākt ražojumu drošumu un augstu sabiedrības veselības līmeni, alternatīvajai metodei ir jānodrošina atbilstība tādām pašām prasībām attiecībā uz zinātnisko datu nozīmību.

Grozījums Nr. 20

Direktīvas priekšlikums
4. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Dalībvalstis nodrošina finansējumu apmācībai, pētniecībai un attīstībai un aizvietošanas metožu ieviešanai.

Grozījums Nr. 21

Direktīvas priekšlikums
5. pants – 2. punkts – b.a apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ba) uzlabot lauksaimniecības vajadzībām turēto dzīvnieku audzēšanas un labturības apstākļus;

Pamatojums

Eksperimenti ar dzīvniekiem notiek arī lauksaimniecības vajadzībām (lai uzlabotu audzēšanas sistēmas, novērtētu un uzlabotu labturību audzēšanas laikā), apzinoties, ka šī direktīva neattiecas uz tiesību aktiem saistībā ar lauksaimniecības praksi, kā noteikts 2. panta 4. punktā. Svarīgi ņemt vērā pēdējos lauksaimniecības pētījumu mērķus, atbalstot Eiropas Savienības lauksaimniecības konkurētspēju.

Grozījums Nr. 22

Direktīvas priekšlikums
6. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Kompetentās iestādes var *piešķirt* izņēmumus no 1. punkta, ja ir zinātnisks pamatojums, ka procedūras mērķi nav iespējams sasniegt, izmantojot *humānu* nogalināšanas paņēmieni.

2. Kompetentās iestādes var *noteikt* izņēmumus no 1. punkta, ja ir zinātnisks pamatojums, ka procedūras mērķi nav iespējams sasniegt, izmantojot *saudzīgu* nogalināšanas paņēmieni, **vai ir izstrādāti citi paņēmieni, kas dzīvniekiem nodrošina labāku aizsardzību.**

Grozījums Nr. 23

Direktīvas priekšlikums
6.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6.a pants

Valstu pasākumi

Šī direktīva nedrīkst radīt šķēršļus, dalībvalstīm piemērojot vai pieņemot stingrākus valsts pasākumus ar mērķi uzlabot zinātniskiem mērķiem izmantojamo dzīvnieku labturību vai aizsardzību.

Grozījums Nr. 24

Direktīvas priekšlikums
8. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. *Primātus (izņemot cilvēku ģints primātus) neizmanto procedūrās, izņemot procedūras, kas atbilst šādiem nosacījumiem:*

1. *Cilvēku ģintij nepiederošus primātus neizmanto procedūrās, izņemot procedūras, kas atbilst šādiem nosacījumiem:*

(a) procedūrai ir viens no 5. panta 1. punktā, 2. punkta a) apakšpunktā un 3. punktā minētajiem mērķiem ***un to veic dzīvību apdraudošu vai novājinošu cilvēka saslimšanu novēršanai, profilaksei, diagnosticēšanai vai ārstēšanai vai 5. panta 5. punktā minētā mērķa sasniegšanai;***

(a) procedūrai ir viens no 5. panta 1. punktā, 2. punkta a) apakšpunktā, 3. punktā un 5. punktā minētajiem mērķiem;

(b) ir zinātnisks pamatojums tam, ka procedūras mērķi nav iespējams sasniegt, izmantojot citas sugas, nevis primātus (*izņemot cilvēku ģints primātus*).

(b) ir zinātnisks pamatojums no kompetentas valsts iestādes vai ētikas komitejas tam, ka procedūras mērķi nav iespējams sasniegt, izmantojot citas sugas, nevis *cilvēku ģintij nepiederošus primātus*.

Pamatojums

NHP use should not be restricted to research related to life threatening or debilitating diseases. This restriction will exclude much academic research, as well as basic research not yet linked to a specific disease. In some instances, for instance in the discovery of medicines for diseases such as HIV/AIDS, Alzheimer's disease, Parkinson's disease (which may or may be not be categorised as life threatening or severely debilitating), or for the safety and quality

testing of some vaccines, non human primates are currently the only animals that can provide certain critical information. The exceptions in (b) should be granted in the national institutional framework according to the subsidiarity principle.

Grozījums Nr. 25

Direktīvas priekšlikums

8. pants – 1. punkts – b.a apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ba) procedūra nepieciešama nozīmīgiem fundamentāliem pētījumiem, kuru pamatoību nosaka potenciāla iespēja uzlabot cilvēku veselību un dzīves kvalitāti;

Pamatojums

Nedrīkst izslēgt fundamentālos pētījumus, kas var sekmēt terapijas un procedūru izstrādi, no kurām iegūtu cilvēku veselība un labklājība. Tāpat no šīs jomas nevajadzētu izslēgt reprodūktīvo veselību un citus svarīgus ieguvumus veselībai, ko nevar klasificēt kā „dzīvību apdraudošas vai novārdzinošas slimības”.

Grozījums Nr. 26

Direktīvas priekšlikums

8. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Komisija izstrādā stratēģiju, lai izveidotu augsta līmeņa grupu, kas katru gadu pārskata cilvēku ģintij nepiederošo primātu izmantošanu procedūrās.

Grozījums Nr. 27

Direktīvas priekšlikums

9. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Kompetentās iestādes var *piešķirt* izņēmumus no 1. punkta, ja ir zinātnisks pamatojums tam, ka procedūras mērķi nav

2. Kompetentās iestādes var *noteikt* izņēmumus no 1. punkta, ja ir ***pārliecinošs*** zinātnisks un ***sociāls*** pamatojums tam, ka

iespējams sasniegt, izmantojot dzīvnieku, kas audzēts izmantošanai procedūrās.

procedūras mērķi nav iespējams sasniegt, izmantojot dzīvnieku, kas audzēts izmantošanai procedūrās.

Pamatojums

Savvaļā sagūstīti dzīvnieki izjūt vēl papildu ciešanas salīdzinājumā ar dzīvniekiem, kas audzēti izmantošanai procedūrās. Savvaļā sagūstītu dzīvnieku izmantošana jāparedz tikai īpašos gadījumos.

Grozījums Nr. 28

Direktīvas priekšlikums

10. pants

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina, ka II pielikumā uzskaitīto sugu dzīvniekus var izmantot procedūrās tikai tad, ja tie ir audzēti izmantošanai procedūrās.

Tomēr, sākot ar dienu, kas noteikta III pielikumā, dalībvalstis nodrošina, ka minētajā pielikumā minētos primātus (izņemot cilvēku ģints primātus) var izmantot procedūrās tikai tad, ja tie ir pēcteči nebrīvē audzētiem primātiem.

2. Kompetentās iestādes var *piešķirt* izņēmumus no 1. punkta, ja tam ir zinātnisks pamatojums.

Pamatojums

Pastāv nopietnas bažas attiecībā uz šā noteikuma ietekmi uz dzīvnieku labturību, gan tā īstenošanu. Nav pierādījumu, ka ilgtermiņā būtu iespējams izveidot F2 kolonijas.

Komisijas piedāvātais grafiks attiecas tikai uz dzīvnieku pavairošanu, neņemot vērā dzīvnieku veselību vai šā priekšlikuma zinātnisko un/vai ekonomisko ietekmi, nedz arī Eiropas Savienības vitālās piegādes vajadzības, ņemot vērā, ka Eiropā šobrīd tādu audzētavu praktiski nav.

Grozījums

1. Komisija ne vēlāk kā [piecu gadu laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] iesniedz tehniskas īstenojamības pētījumu par 1.a punktā noteiktajām prasībām, norādot to ietekmi uz dzīvnieku labturību.

1.a Ņemot vērā 1. punktā minētā pētījuma rezultātus un ja tam ir pamatojums no zinātnes, ekonomiskās lietderības un ētikas viedokļa, sākot ar dienu, kas noteikta III pielikumā, dalībvalstis nodrošina, ka minētajā pielikumā minētos cilvēku ģintij nepiederošos primātus var izmantot procedūrās tikai tad, ja tie ir pēcteči nebrīvē audzētiem primātiem.

2. Kompetentās iestādes var *noteikt* izņēmumus no 1. punkta, ja tam ir zinātnisks pamatojums **vai saistība ar dzīvnieku labturību.**

Grozījums Nr. 29

Direktīvas priekšlikums 13. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina, ka procedūru neveic, ja Kopienas tiesību aktos ir atzīts cits zinātniski *pietiekami pamatots* paņēmieni vai testēšanas stratēģija vajadzīgo rezultātu iegūšanai, kas nav saistīta ar dzīvnieku izmantošanu. Ja nav šāda paņēmiena, procedūru nedrīkst veikt, ja normālos apstākļos ir praktiski pieejams cits zinātniski *pietiekami pamatots* paņēmieni vai testēšanas stratēģija vajadzīgo rezultātu iegūšanai, ieskaitot datorizētu, *in vitro* un citādu metodiku, kas nav saistīta ar dzīvnieku izmantošanu.

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka procedūru neveic, ja Kopienas tiesību aktos ***un starptautiski*** ir atzīts cits zinātniski *pieņemams* paņēmieni vai testēšanas stratēģija vajadzīgo rezultātu iegūšanai, kas nav saistīta ar dzīvnieku izmantošanu. Ja nav šāda paņēmiena, procedūru nedrīkst veikt, ja normālos apstākļos ir praktiski pieejams cits zinātniski *pieņemams* paņēmieni vai testēšanas stratēģija vajadzīgo rezultātu iegūšanai, ieskaitot datorizētu, *in vitro* un citādu metodiku, kas nav saistīta ar dzīvnieku izmantošanu.

Grozījums Nr. 30

Direktīvas priekšlikums 14. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina, ka visas procedūras tiek veiktas ar vispārējo vai vietējo anestēziju.

Grozījums

svītrots

Pamatojums

Daudzos pētījumos dzīvnieki ir jānovēro normālos apstākļos, nevis pie vietējas vai vispārējas anestēzijas (gremošanas, imūnsistēmas, stresa, dzīvnieku labturības pētījumi u. tml.).

Grozījums Nr. 31

Direktīvas priekšlikums 14. pants – 2. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

2. Atkāpjoties no 1. punkta, procedūras var veikt bez anestēzijas ar šādiem

Grozījums

2. Procedūras var veikt bez anestēzijas pie šādiem nosacījumiem:

nosacījumiem:

Pamatojums

Daudzos pētījumos dzīvnieki ir jānovēro normālos apstākļos, nevis pie vietējas vai vispārējas anestēzijas (gremošanas, imūnsistēmas, stresa, dzīvnieku labturības pētījumi u. tml.).

Grozījums Nr. 32

Direktīvas priekšlikums

15. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina visu procedūru klasificēšanu — „līdz vieglai”, „mērena”, „smaga” vai „neatgriezeniska” —, **balstoties uz sāpju, ciešanu, diskomforta un ilgstoša kaitējuma potenciālo ilgumu un intensitāti, manipulāciju biežumu, nespēju apmierināt etoloģiskās vajadzības un anestēzijas un/vai atsāpinātāju lietojumu.**

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina visu procedūru klasificēšanu **atbilstoši VIIa pielikumam** — „viegla”, „mērena” vai „smaga”.

Grozījums Nr. 33

Direktīvas priekšlikums

15. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Dalībvalstis nodrošina, ka *procedūras*, kas klasificētas kā „smagas”, **netiek veiktas**, ja paredzamas ilgstošas sāpes, ciešanas vai *diskomforts*.

Grozījums

2. Dalībvalstis nodrošina, ka *procedūrām*, kas klasificētas kā „smagas”, **veic padziļinātu novērtēšanu no zinātnes un ētikas viedokļa, piemērojot skaidri noteiktas robežvērtības**, ja paredzamas ilgstošas sāpes, ciešanas vai *stress*.

Pamatojums

Piedāvātais aizliegums apdraudētu pētījumus daudzās jomās (onkoloģija, infekciju slimības, hroniskas iekaisuma slimības). No otras puses, jābūt pārliecinošam zinātniskam pamatojumam un jāievieš robežvērtību sistēma.

Grozījums Nr. 34

Direktīvas priekšlikums 15. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Komisija nosaka procedūru klasifikācijas kritērijus.

Minētos pasākumus, kas paredzēti šīs direktīvas nebūtisko elementu grozīšanai, papildinot to, līdz [18 mēnešu laikā kopš šīs direktīvas stāšanās spēkā] pieņem saskaņā ar 51. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

Pamatojums

Ir nepieņemami, ka šāds būtisks procesuāls elements nav spēkā tajā pašā laikā, kad direktīva.

Grozījums Nr. 35

Direktīvas priekšlikums 16. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad procedūrā varētu izmantot citu dzīvnieku, kam iepriekš nav veiktas procedūras, procedūrā jau izmantotu dzīvnieku var atkārtoti izmantot jaunā procedūrā tikai tad, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:

(a) iepriekšējā procedūra bijusi klasificēta kā „***līdz vieglai***”;

(b) ir pierādīts, ka dzīvnieka vispārējais veselības un labsajūtas stāvoklis ir pilnībā atjaunojies;

(c) nākamā procedūra ir klasificēta kā „***līdz vieglai***” vai „neatgriezeniska”.

Grozījums

4. Komisija nosaka procedūru klasifikācijas kritērijus.

Komisijai jānosaka kritēriji procedūru klasifikācijai [triju mēnešu laikā pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas].

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad procedūrā varētu izmantot citu dzīvnieku, kam iepriekš nav veiktas procedūras, procedūrā jau izmantotu dzīvnieku var atkārtoti izmantot jaunā procedūrā tikai tad, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:

(a) iepriekšējā procedūra bijusi klasificēta kā „***mçrena***”;

(b) ir pierādīts, ka dzīvnieka vispārējais veselības un labsajūtas stāvoklis ir pilnībā atjaunojies;

(c) nākamā procedūra ir klasificēta kā „***mērena***” vai „neatgriezeniska”;

ca) pirms iespējamās atkārtotas izmantošanas tiek veikta iepriekšēja veterinārā pārbaude.

Grozījums Nr. 36

Direktīvas priekšlikums 19. pants – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Dalībvalstis var atļaut procedūrās izmantojamos vai izmantošanai paredzētos dzīvniekus **palaist brīvībā** vai atdot jaunā mājvietā, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

Grozījums

Dalībvalstis var atļaut procedūrās izmantojamos vai izmantošanai paredzētos dzīvniekus **turēt normālos audzēšanas apstākļos** vai atdot jaunā mājvietā, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

Pamatojums

Vārdkopa „normālie audzēšanas apstākļi” ir labāk pielāgota attiecīgo lauksaimniecības sugu uzvedībai un fizioloģiskajām īpašībām (mājdzīvnieku sugas, kas iegūtas, cilvēkam veicot noderīgu īpašību selekciju), bet te nevar būt runas par „laišanu brīvībā”.

Grozījums Nr. 37

Direktīvas priekšlikums 20. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentā iestāde piešķir atļauju personām pirms šādu funkciju veikšanas:

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentā **vai pilnvarotā** iestāde piešķir atļauju personām pirms šādu funkciju veikšanas:

Pamatojums

Kompetentajai iestādei ir jābūt tiesīgai deleģēt savas atļaujas piešķiršanas pilnvaras. Tas tā jau notiek vairākās dalībvalstīs. Direktīvā ir jāņem vērā dalībvalstu atļauju piešķiršanas sistēmas organizācija.

Grozījums Nr. 38

Direktīvas priekšlikums 20. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Visas atļaujas personām piešķiramas uz ierobežotu laiku, nepārsniedzot **piecus**

Grozījums

3. Visas atļaujas personām piešķiramas uz ierobežotu laiku, nepārsniedzot **septiņus**

gadus. Dalībvalstis nodrošina, ka personām piešķirtās atļaujas pagarina tikai tad, ja personas pierāda vajadzīgo kompetenci.

gadus. Dalībvalstis nodrošina, ka personām piešķirtās atļaujas pagarina tikai tad, ja personas pierāda vajadzīgo kompetenci.
Dalībvalstis garantē šādas kompetences un atļaujas savstarpēju atzīšanu.

Pamatojums

Grozījuma mērķis ir samazināt administratīvo slogu.

Grozījums Nr. 39

Direktīvas priekšlikums 22. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Ja iestāde vairs neatbilst šīs direktīvas prasībām, kompetentā iestāde aptur vai atceļ tai piešķirto atļauju.

Grozījums

1. Ja iestāde vairs neatbilst šīs direktīvas prasībām, kompetentā iestāde aptur vai atceļ tai piešķirto atļauju. ***Dalībvalstis izstrādā atbilstošu mehānismu pārsūdzībām pret atļauju apturēšanu vai atcelšanu.***

Pamatojums

Ir jāizstrādā mehānisms, kā lēmumus pārsūdzēt, lai process būtu godīgs un pamatots.

Grozījums Nr. 40

Direktīvas priekšlikums 23. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Šā panta 1. punktā minēto iekārtu un aprīkojuma konstrukcija, uzbūve un darbības metode nodrošina pēc iespējas efektīvāku procedūru veikšanu, ***lai konsekvētus rezultātus varētu iegūt*** ar minimālu dzīvnieku skaitu un minimālām sāpēm, ciešanām, *diskomfortu* vai ilgstošu kaitējumu.

Grozījums

2. Šā panta 1. punktā minēto iekārtu un aprīkojuma konstrukcija, uzbūve un darbības metode nodrošina pēc iespējas efektīvāku procedūru veikšanu ar minimālu dzīvnieku skaitu un minimālām sāpēm, ciešanām, *stresu* vai ilgstošu kaitējumu.

Pamatojums

Iestādes nevar nodrošināt rezultātu konsekvenču.

Grozījums Nr. 41

Direktīvas priekšlikums 25. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Pastāvīgajā ētiskās pārraudzības struktūrā ietilpst norīkotais veterinārārsts, persona (-as), kas iestādē atbild par dzīvnieku labturību un kopšanu, un — izmantošanas iestādē — zinātniskā personāla pārstāvis.

Grozījums

2. Pastāvīgajā ētiskās pārraudzības struktūrā ietilpst **vismaz** norīkotais veterinārārsts, persona (-as), kas iestādē atbild par dzīvnieku labturību un kopšanu, un — izmantošanas iestādē — zinātniskā personāla pārstāvis, **kā arī eksperts aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides principu piemērošanā.**

Grozījums Nr. 42

Direktīvas priekšlikums 26. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Pastāvīgā ētiskās pārraudzības struktūra pilda šādus uzdevumus:

Grozījums

1. Pastāvīgā ētiskās pārraudzības struktūra, **kas pārskata protokolus un procedūras,** pilda šādus uzdevumus:

Pamatojums

Pielāgošana tekstam un ētiskās pārraudzības struktūru pilnvarām.

Grozījums Nr. 43

Direktīvas priekšlikums 26. pants – 1. punkts – d apakšpunkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

(d) ik gadu pārskata visus projektus, kuru ilgums ir vairāk nekā 12 mēneši, jo īpaši pievēršoties šādiem jautājumiem:

Grozījums

(d) ik gadu pārskata visus projektus, **kuri klasificēti kā „smagi” vai kurus veic ar cilvēku ģintij nepiederošiem primātiem, un ik pa trim gadiem pārskata citus**

projektus, kuru ilgums ir vairāk nekā 12 mēneši, jo īpaši pievēršoties šādiem jautājumiem:

Pamatojums

Lielajās augstskolās parasti vienlaikus īsteno vairāk nekā 300 dažādu projektu. Ja ikviens no tiem būtu jāpārskata reizi gadā, tad ētiskās pārraudzības struktūrai ar to vien būtu jānodarbojas un tās locekļiem nebūtu laika pamatdarba veikšanai, savukārt no tā ciestu gan dzīvnieku labturība, gan zinātne kopumā. Tāpēc piemēroti būtu ik gadu pārskatīt tikai „smagos” projektus, bet attiecībā uz pārējiem pārskatīšanu veikt reizi trijos gados.

Grozījums Nr. 44

Direktīvas priekšlikums

26. pants – 2. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Pieraksti pēc pieprasījuma **iesniedzami** kompetentajai iestādei.

Grozījums

Pieraksti pēc pieprasījuma **jādara pieejami** kompetentajai iestādei. ***Dalībvalstis īpašu uzmanību pievērš to pierakstu apkopošanai, apstrādei un publicēšanai, kuri attiecas uz projektiem, kas klasificēti kā „smagi” vai kurus veic ar cilvēku ģintij nepiederošiem primātiem, lai tādējādi apkopotu dzīvnieku labturības uzlabošanai un arī „3R” mērķu sasniegšanai noderīgu informāciju.***

Grozījums Nr. 45

Direktīvas priekšlikums

27. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina, ka primātu (*izņemot cilvēku ģints primātus*) audzēšanas un piegādes iestādēs ir ieviesta stratēģija, lai palielinātu to dzīvnieku proporciju, kas ir nebrīvē audzētu primātu (*izņemot cilvēku ģints primātus*) pēcteči.

Grozījums

1. ***Neierobežojot aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides principu,*** dalībvalstis nodrošina, ka *cilvēku ģintij nepiederošo* primātu audzēšanas ***iestādēs Kopienā*** un piegādes iestādēs ir ieviesta stratēģija, lai palielinātu to dzīvnieku proporciju, kas ir nebrīvē audzētu *cilvēku ģintij nepiederošo* primātu pēcteči. ***Komisija un dalībvalstis veic vajadzīgos***

pasākumus, lai nodrošinātu pienācīgus pārvadāšanas apstākļus, un izstrādā kopīgu stratēģiju, lai nodrošinātu cilvēku ģintij nepiederošo primātu nepieciešamo klātbūtni Kopienas teritorijā.

Grozījums Nr. 46

Direktīvas priekšlikums

29. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(a) audzēto, iegūto, piegādāto, brīvībā palaisto vai jaunā mājvietā izmitināto dzīvnieku skaits un sugas;

Pamatojums

Būtu vienkārši neiespējami iekļaut visus izaudzētos un vēl audzējamus attiecīgo kārtu bezmugurkaulniekus.

Grozījums

(a) audzēto, iegūto, piegādāto, brīvībā palaisto vai jaunā mājvietā izmitināto **mugurkaulnieku** dzīvnieku skaits un sugas;

Grozījums Nr. 47

Direktīvas priekšlikums

32. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Attiecībā uz dzīvnieku kopšanu un izmitināšanu dalībvalstis nodrošina, ka

(a) visiem dzīvniekiem ir nodrošināts mitekļis, vide, **vismaz zināma** kustības brīvība, barība, ūdens un kopšana, kas ir piemērota to veselībai un labsajūtai;

(b) dzīvnieka fizioloģisko un etoloģisko vajadzību apmierināšanas ierobežojumi ir samazināti līdz minimumam;

(c) dzīvnieku audzēšanas, turēšanas vai izmantošanas vides apstākļus pārbauda katru dienu;

(d) dzīvnieku labsajūtu un veselības

Grozījums

1. Attiecībā uz dzīvnieku kopšanu un izmitināšanu dalībvalstis nodrošina, ka

(a) visiem dzīvniekiem ir nodrošināts mitekļis, vide, kustības brīvība, barība, ūdens un kopšana, kas ir piemērota to veselībai un labsajūtai **un kas tiem ļauj apmierināt etoloģiskās un fizioloģiskās vajadzības**;

(b) dzīvnieka fizioloģisko un etoloģisko vajadzību apmierināšanas ierobežojumi ir samazināti līdz minimumam;

(c) dzīvnieku audzēšanas, turēšanas vai izmantošanas vides apstākļus pārbauda katru dienu;

(d) dzīvnieku labsajūtu un veselības

stāvokli novēro kompetenta persona, lai novērstu sāpes vai ciešanas, *diskomfortu* vai ilgstošu kaitējumu, no kā var izvairīties;

(e) tiek veikti pasākumi, kas *nodrošina konstatēto trūkumu vai ciešanu iespējami drīzu novēršanu*.

Pamatojums

Jaunos standartus vajadzētu ieviest iespējami drīz. Jau 1998. gada tika atzīts, ka nepieciešama spēkā esošo standartu pārskatīšana, taču Eiropas Padomes darba grupai bija vajadzīgi astoņi gadi, lai izstrādātu jaunus standartus un saskaņotu tos ar visām ieinteresētās personām, tostarp rūpniecības pārstāvjiem, audzētājiem, zinātniekiem un reglamentējošām iestādēm. Tagad pagājuši vēl divi gadi. Turpmāka kavēšanās būtu pilnīgi nepiedodama. Ierosinātais pārejas periods attiecībā uz izmitināšanas standartu pieņemšanu nozīmētu, ka dažus dzīvniekus turpinātu turēt apstākļos, kādi jau ilgstoši neatbilst standartu prasībām.

Grozījums Nr. 48

Direktīvas priekšlikums 32. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Šā panta 1. punkta a) un b) apakšpunkta izpildei dalībvalstis piemēro kopšanas un izmitināšanas **standartus**, kas **izklāstīti** IV pielikumā, sākot ar minētajā pielikumā noteikto dienu.

Pamatojums

Šīs pamatnostādnes (Eiropas Padomes STE123 konvencijas A pielikums) ir atzītas zinātnieku aprindās, un tās tiek plaši izmantotas. Tām tomēr nevajadzētu kļūt par standartiem. Faktiski ir svarīgi kopšanas un izmitināšanas apstākļus pielāgot zinātniskajam mērķim, šādi izvairoties no minēto noteikumu pārāk stingras piemērošanas.

Grozījums Nr. 49

Direktīvas priekšlikums 32. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Dalībvalstis var pieļaut izņēmumus no

stāvokli **vismaz reizi dienā** novēro kompetenta persona, lai novērstu sāpes vai ciešanas, *stresu* vai ilgstošu kaitējumu, no kā var izvairīties;

(e) tiek veikti pasākumi, lai *iespējami drīz konstatētu un novērstu aprīkojuma trūkumus, kas rada ciešanas*.

Grozījums

Jaunos standartus vajadzētu ieviest iespējami drīz. Jau 1998. gada tika atzīts, ka nepieciešama spēkā esošo standartu pārskatīšana, taču Eiropas Padomes darba grupai bija vajadzīgi astoņi gadi, lai izstrādātu jaunus standartus un saskaņotu tos ar visām ieinteresētās personām, tostarp rūpniecības pārstāvjiem, audzētājiem, zinātniekiem un reglamentējošām iestādēm. Tagad pagājuši vēl divi gadi. Turpmāka kavēšanās būtu pilnīgi nepiedodama. Ierosinātais pārejas periods attiecībā uz izmitināšanas standartu pieņemšanu nozīmētu, ka dažus dzīvniekus turpinātu turēt apstākļos, kādi jau ilgstoši neatbilst standartu prasībām.

Grozījums

Direktīvas priekšlikums 32. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Šā panta 1. punkta a) un b) apakšpunkta izpildei dalībvalstis piemēro kopšanas un izmitināšanas **pamatnostādnes**, kas **izklāstītas** IV pielikumā, sākot ar minētajā pielikumā noteikto dienu.

Pamatojums

Šīs pamatnostādnes (Eiropas Padomes STE123 konvencijas A pielikums) ir atzītas zinātnieku aprindās, un tās tiek plaši izmantotas. Tām tomēr nevajadzētu kļūt par standartiem. Faktiski ir svarīgi kopšanas un izmitināšanas apstākļus pielāgot zinātniskajam mērķim, šādi izvairoties no minēto noteikumu pārāk stingras piemērošanas.

Grozījums

Direktīvas priekšlikums 32. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Dalībvalstis var pieļaut izņēmumus no

2. punkta dzīvnieku labturības iemeslu dēļ.

2. punkta **zinātniski pamatotu iemeslu, veterināru** vai dzīvnieku labturības iemeslu dēļ.

Pamatojums

Izņēmumi no 2. punkta ir jāizvērtē, ņemot vērā dzīvnieku labturību, kā arī zinātnes un/vai veterinārijas prasības.

Grozījums Nr. 50

Direktīvas priekšlikums

33. pants – 3. punkts – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka šīs pārbaudes neapdraud zinātnisko projektu kvalitāti un dzīvnieku labturību, kā arī netiek veiktas apstākļos, kuri neatbilst citiem spēkā esošajiem tiesību aktiem.

Grozījums Nr. 51

Direktīvas priekšlikums

34. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Komisija var veikt valsts inspekciju infrastruktūras un darbības kontroli dalībvalstīs.

1. Komisija var veikt valsts inspekciju infrastruktūras un darbības kontroli dalībvalstīs, ***lai nodrošinātu, ka visā ES teritorijā pareizi un vienoti piemēro smaguma pakāpju klasifikāciju.***

Pamatojums

Pārskatītajā direktīvā jāiekļauj pārredzamības un pārskatatbildības principi.

Grozījums Nr. 52

Direktīvas priekšlikums
35. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina, ka projekti netiek realizēti bez kompetentās iestādes iepriekšējas atļaujas.

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka projekti netiek realizēti bez kompetentās iestādes iepriekšējas atļaujas ***vai pēc pilnvaru deleģēšanas — bez atļaujas, ko izsniegusi ētiskās pārraudzības struktūra, kas pārskata protokolus un procedūras.***

Pamatojums

Pārskatīt procedūras un izmēģinājumu norisi ir pastāvīgo ētiskās pārraudzības struktūru pienākums. Ja būtu tikai viena centralizēta kompetentā iestāde, kas tālād atrastos tālu no pētniecības iestādēm, tas tikai ievērojami kavētu pētījumus. Dalībvalstīm attiecīgajā teritorijā ir jāizveido struktūra, kas spēj pildīt šo funkciju.

Grozījums Nr. 53

Direktīvas priekšlikums
35. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Atļaujas piešķiršanai vajadzīgs ***labvēlīgs*** kompetentās iestādes ētiskais izvērtējums.

Grozījums

2. Atļaujas piešķiršanai vajadzīgs kompetentās iestādes ***vai — pēc pilnvaru deleģēšanas — izmēģinājumu norises un procedūru pastāvīgās ētiskās pārraudzības struktūras labvēlīgs*** ētiskais izvērtējums.

Pamatojums

Pārskatīšanu nodrošina pastāvīgās ētiskās pārraudzības struktūras.

Grozījums Nr. 54

Direktīvas priekšlikums
35. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Likumā paredzētiem projektiem oficiāla atļauja nav vajadzīga, bet attiecībā uz šādiem projektiem jāsaņem

labvēlīgs novērtējums no ētikas viedokļa.

Pamatojums

Likumā paredzētiem projektiem atļauju piešķir automātiski. Tomēr ir jāveic šo projektu novērtējums no ētikas viedokļa. Šeit runa ir par vienlīdzības principa ievērošanu un nodrošinājumu tam, ka pienācīgi tiek ņemta vērā dzīvnieku labturība.

Grozījums Nr. 55

Direktīvas priekšlikums

36. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. **Izmantošanas iestāde** iesniedz projekta atļaujas pieteikumu, kurā ir:

Grozījums

1. **Iestādes vai paredzētā projekta zinātniskais vadītājs vai atbildīgā persona** iesniedz projekta atļaujas pieteikumu, kurā ir:

Pamatojums

To svarīgi ņemt vērā, jo vairākām laboratorijām var būt kopēja eksperimentālā iestāde, kā tas bieži vien ir akadēmisko pētījumu jomā.

Grozījums Nr. 56

Direktīvas priekšlikums

36. pants – 1. punkts – c.a apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ca) zinātnisks pamatojums, ka pētījums ir obligāti nepieciešams un ētiski attaisnojams un ka iecerētais mērķis nav sasniedzams, izmantojot citas metodes vai procedūras.

Pamatojums

Šī informācija ir svarīga, lai novērtētu pieteikumu.

Grozījums Nr. 57

Direktīvas priekšlikums

37. pants – 2. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(d) projekta kaitējuma un ieguvumu analīze, lai novērtētu, vai kaitējumu dzīvniekiem ciešanu, sāpju un *diskomforta* ziņā un attiecīgā gadījumā kaitējumu videi **atsver** paredzamais devums zinātnei, kas galu galā dotu labumu cilvēkiem, dzīvniekiem vai videi;

Grozījums

(d) projekta kaitējuma un ieguvumu analīze, lai novērtētu, vai kaitējumu dzīvniekiem ciešanu, sāpju un *stresa* ziņā un attiecīgā gadījumā kaitējumu videi **no ētikas viedokļa attaisno** paredzamais devums zinātnei, kas galu galā dotu labumu cilvēkiem, dzīvniekiem vai videi;

Pamatojums

Kaitējuma un ieguvumu analīzi nav iespējams veikt, pamatojoties uz objektīviem, zinātniski atzītiem kritērijiem. Šāda prasība ir pretrunā ar zinātnes būtību. To, kādas atziņas tiks gūtas zinātniska eksperimenta gaitā, nav iespējams prognozēt iepriekš, un vēsture liecina, ka bieži vien konkrētu rezultātu lietderība cilvēkiem, dzīvniekiem vai videi nozīmīgu specifisku procedūru izstrādē tiek konstatēta tikai pēc vairākiem gadiem. Tādēļ ētiskajā izvērtējumā ir jāpārbauda, vai projekts ir ētiski attaisnojams. Tas atbilst Vācijā izmantotajai procedūrai, kura jau apliecinājusi savu lietderību.

Grozījums Nr. 58

Direktīvas priekšlikums

37. pants – 3. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

3. **Kompetentajā iestādē**, kas veic ētisko izvērtēšanu, **jāapsver speciālistu izmantošana** konkrēti šādās jomās:

Grozījums

3. **Kompetentā iestāde**, kas veic ētisko izvērtēšanu, **pamatojas uz attiecīgu pieredzi** konkrēti šādās jomās:

Pamatojums

Veicot ētisko izvērtēšanu, vajadzētu pamatoties uz neatkarīgu pieredzi. Komisijas priekšlikumā nav ņemts vērā tas, ka šāda pieredze var būt pieejama arī pašā Ētikas komitejā un ka ir jāgarantē attiecīgās informācijas konfidencialitāte.

Grozījums Nr. 59

Direktīvas priekšlikums
37. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Ķtisko izvĕrtĕĶānu veic pārrēdzami, ņēmot vĕrā *neatkarīgu* personu *atzinumu*.

Grozījums

4. Ētisko izvĕrtĕĶānu veic pārrēdzami, ņēmot vĕrā *neatkarīga eksperta viedokli, tomĕr saglabājot intelektuālo īpašumu un konfidenciālu informāciju, kā arī produktu un personu drošību*.

Grozījums Nr. 60

Direktīvas priekšlikums
38. pants – 2. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) kāds kaitējums ir nodarīts dzīvniekiem, ieskaitot izmantoto dzīvnieku skaitu un sugas un *procedūru smagumu*;

Grozījums

(b) kāds kaitējums ir nodarīts dzīvniekiem, ieskaitot izmantoto dzīvnieku skaitu un sugas, *kā arī dzīvniekiem procedūru laikā nodarītā kaitējuma veidu, apmĕru un ilgumu*;

Grozījums Nr. 61

Direktīvas priekšlikums
40. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Neskarot noteikumus par konfidenciālas informācijas aizsardzību, netehniskajā projekta kopsavilkumā sniedzamas šādas ziņas:

(a) informācija par projekta mĕrĶiem, tostarp par to sasniegšanas iespĕjamību, varbūtĕjo kaitĕjumu un ziņas par izmantojamo dzīvnieku skaitu un veidu;

(b) pierādījums *par* aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides prasības *ievĕrošanu*.

Grozījums

1. Neskarot noteikumus par konfidenciālas informācijas aizsardzību, *citā starpā attiecībā uz uzņĕmumu un tā personālu*, netehniskajā projekta kopsavilkumā sniedzamas šādas ziņas:

(a) informācija par projekta mĕrĶiem, tostarp par to sasniegšanas iespĕjamību, varbūtĕjo kaitĕjumu un ziņas par izmantojamo dzīvnieku skaitu un veidu;

(b) pierādījums, *ka ir ievĕrotas* aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides prasības.

Grozījums Nr. 62

Direktīvas priekšlikums 40. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. **Dalībvalstis publisko atļauto** projektu netehniskos kopsavilkumus un to atjauninājumus.

Grozījums

4. **Atļauto** projektu netehniskos kopsavilkumus un to atjauninājumus **pēc pieprasījuma nosūta kompetentajām iestādēm, kuras nodrošina to publiskošanu.**

Pamatojums

Skaidri nosakot, ka sabiedrībai ir iespēja piekļūt šai informācijai, šādi var novērst administratīvos šķēršļus to saņemšanai.

Grozījums Nr. 63

Direktīvas priekšlikums 41. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Projekta atļauju piešķir uz laiku, kas nepārsniedz **četrus** gadus.

Grozījums

3. Projekta atļauju piešķir uz laiku, kas nepārsniedz **piecus** gadus.

Pamatojums

Mērķis ir izvairīties no pārmērīga administratīva sloga.

Grozījums Nr. 64

Direktīvas priekšlikums 41. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Dalībvalstis var pieļaut vairākkārtēju projektu atļaušanu, ja šo projektu īstenošanu paredz tiesību akti.

Grozījums

4. Dalībvalstis **ar vienu kopīgu grupas atļauju** var pieļaut vairākkārtēju projektu atļaušanu, ja šo projektu īstenošanu paredz tiesību akti.

Pamatojums

Precīzāks formulējums.

Grozījums Nr. 65

Direktīvas priekšlikums 42. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Kompetentā iestāde var grozīt vai atjaunot projekta atļauju pēc izmantošanas iestādes lūguma.

Grozījums

1. Kompetentā iestāde var grozīt vai atjaunot projekta atļauju pēc izmantošanas iestādes **vai projekta zinātniskā vadītāja** lūguma.

Pamatojums

Svarīgi ņemt vērā, ka vairākām laboratorijām var būt kopēja eksperimentālā iestāde, kā tas bieži vien ir akadēmisko pētījumu jomā.

Grozījums Nr. 66

Direktīvas priekšlikums 42. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Projekta atļaujas **grozīšanai vai** atjaunošanai vajadzīgs jauns labvēlīgs ētiskais izvērtējums.

Grozījums

2. Projekta atļaujas atjaunošanai vajadzīgs jauns labvēlīgs ētiskais izvērtējums **un kompetentās iestādes atļauja, ja projektā paredzēts veikt smagas procedūras, tajā izmanto cilvēku ģintij nepiederošus primātus vai arī paredzēts vidējā apmērā vai vairāk palielināt dzīvniekiem nodarīto kaitējumu.**

Pamatojums

Tas būtu ļoti liels apgrūtinājums, jo tas attiecas arī uz mazākiem grozījumiem atļaujās, kuri neietekmē vai minimāli ietekmē dzīvnieku labturību.

Grozījums Nr. 67

Direktīvas priekšlikums
42. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Kompetentā iestāde var atsaukt projekta atļauju, ja projekta realizācija neatbilst projekta atļaujai.

Grozījums

3. Kompetentā iestāde var atsaukt projekta atļauju, ja projekta realizācija neatbilst projekta atļaujai **un var pasliktināt dzīvnieku labturību.**

Grozījums Nr. 68

Direktīvas priekšlikums
43. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Neatkarīgi no 1. punkta ārkārtas apstākļos un tad, ja projekts oriģināls, daudzdisciplinārs un novatorisks, lēmumu par atļaujas piešķiršanu pieņem un par to paziņo izmantošanas iestādei 60 dienu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas.

Grozījums

svītrots

Pamatojums

Visiem pieteikumiem par eksperimentu veikšanu ar dzīvniekiem ir piemērojams konkrēts maksimālais termiņš. Tāpat arī gadījumos, kad minētais termiņš nav ievērots, visiem pieteikumiem piemērojams „netiešās atļaujas” princips. Pretējā gadījumā netiktu nodrošināta šīs kārtības pārredzamība un likumība.

Sarežģīta eksperimenta pieteikuma gadījumā 30 dienas un pat 60 dienas nav pietiekami ilgs laiks, lai iestādes un struktūrvienības varētu to attiecīgi novērtēt. Vācijā par optimālu ir atzīts 90 dienu termiņš, ko šajā valstī jau ilgus gadus piemēro visiem pieteikumiem.

Grozījums Nr. 69

Direktīvas priekšlikums
45. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Komisija un dalībvalstis veicina tādu alternatīvu pieeju izstrādi un validāciju, kuras **varētu sniegt** tādu pašu vai vēl plašāku informāciju kā tā, kas iegūta

Grozījums

Komisija un dalībvalstis **finansiāli un citos piemērotos veidos** veicina tādu alternatīvu pieeju izstrādi un, **attiecīgos gadījumos, zinātnisku validāciju, kuras paredzētas, lai**

procedūrās ar dzīvniekiem, bet kuras nav saistītas ar dzīvnieku izmantošanu vai kurās izmanto mazāk dzīvnieku, vai kuras saistītas ar mazāk sāpīgām procedūrām, un veic citus pasākumus, ko tās uzskata par vajadzīgiem pētniecības veicināšanai šajā jomā.

Pamatojums

Aizvadītajos gados ar specializētu pētniecību, paraugprakses apmaiņu un starptautiskiem standartiem atbilstošu validācijas pētījumiem ir panākts ievērojams progress attiecībā uz to procedūru aizstāšanu, samazināšanu un pilnveidi, kurās izmanto dzīvniekus. Centieni šajā jomā vēl vairāk jāpalielina, lai veicinātu dzīvnieku labturību un samazinātu to ciešanas.

Grozījums Nr. 70

Direktīvas priekšlikums 45.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

***sniegtu** tādu pašu vai vēl plašāku informāciju kā tā, kas iegūta procedūrās ar dzīvniekiem, bet kuras nav saistītas ar dzīvnieku izmantošanu vai kurās izmanto mazāk dzīvnieku, vai kuras saistītas ar mazāk sāpīgām procedūrām, un veic citus pasākumus, ko tās uzskata par vajadzīgiem pētniecības veicināšanai šajā jomā.*

Grozījums

45.a pants

Komisija [gada laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] nostiprina Eiropas Alternatīvo metožu validēšanas centra lomu un izveido jaunas struktūras, lai sekmētu tādu metožu attīstību un izmantošanu, kas ir alternatīvas dzīvnieku izmantošanai procedūrās, tostarp attiecībā uz dzīvnieku izmantošanu fundamentāliem un lietišķiem pētījumiem biomedicīnas un veterinārijas jomā.

Eiropas Alternatīvo metožu validēšanas centrs sadarbojas ar 46. pantā minētajām valstu references laboratorijām, lai:

a) izstrādātu stratēģijas, kā veicināt aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides mērķus attiecībā uz dzīvnieku izmantošanu fundamentāliem un lietišķiem pētījumiem biomedicīnas un veterinārijas jomā un obligātajā testēšanā;

b) veiktu un uzdotu veikt pētījumus, lai

*izstrādātu jaunus paņēmienus
aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides
jomā;*

*c) sniegtu padomus, vadlīnijas un
informāciju par „3R” mērķu (aizstāšana,
samazināšana un pilnveide) īstenošanu
kompetentajām iestādēm, zinātniekiem,
sabiedrībai un ieinteresētajām personām;*

*d) koordinētu pirmsvalidācijas un
validācijas pētījumus, lai sekmētu
aizstāšanu, samazināšanu un pilnveidi
attiecībā uz dzīvnieku izmantošanu
obligātajā testēšanā;*

*e) veicinātu zinātniskā apstiprinājuma un
regulējošo iestāžu atļauju saņemšanu
attiecībā uz tām metodēm, kuras izmanto
kā alternatīvu izmēģinājumiem ar
dzīvniekiem tiesību aktos noteiktajām
vajadzībām.*

Pamatojums

Aizvadītajos gados ar specializētu pētniecību, paraugprakses apmaiņu un starptautiskiem standartiem atbilstošiem validācijas pētījumiem ir panākts ievērojams progress attiecībā uz to procedūru aizstāšanu, samazināšanu un pilnveidi, kurās izmanto dzīvniekus. Centieni šajā jomā vēl vairāk jāpalielina, lai veicinātu dzīvnieku labturību un samazinātu to ciešanas.

Lai īstenotu 45. pantā noteiktos mērķus, koordinētu pieeju pētniecībai un izstrādātu alternatīvas jomās, kur tiek izmantoti dzīvnieki, kā arī veiktu validēšanas pētījumus, paplašinot ECVAM nozīmi un esošās infrastruktūras resursus, vajadzīga visaptverošāka un saskaņotāka pieeja.

Grozījums Nr. 71

Direktīvas priekšlikums

46. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Katra dalībvalsts līdz [viena gada laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] **norīko valsts** references **laboratoriju** tādu alternatīvu metožu validācijai, ar kurām aizstāj, samazina un pilnveido dzīvnieku izmantošanu.

Grozījums

1. Katra dalībvalsts līdz [viena gada laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] **nodrošina piekļuvi vienam vai vairākiem akreditētiem Eiropas** references **centriem** tādu alternatīvu metožu validācijai, ar kurām aizstāj, samazina un pilnveido

dzīvnieku izmantošanu.

Pamatojums

Katrai dalībvalstij veidot savu references laboratoriju nav nedz rentabli, nedz arī tas ir iespējams, ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt kvalificētu personālu. Pietiekami, ja tiek nodrošināta pieeja ES mēroga centriem. Ar to varētu veicināt arī paraugprakses apmaiņu.

Grozījums Nr. 72

Direktīvas priekšlikums

46. pants – 4. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(d) sniedz zinātnisku un tehnisku palīdzību attiecīgajām **dalībvalstu** iestādēm alternatīvu metožu pieņemšanā un īstenošanā;

Grozījums

(d) sniedz zinātnisku un tehnisku palīdzību attiecīgajām iestādēm **dalībvalstīs un starp dalībvalstīm** alternatīvu metožu pieņemšanā un īstenošanā;

Pamatojums

Labākajai praksei jābūt par starptautisku īpašumu.

Grozījums Nr. 73

Direktīvas priekšlikums

49. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Dalībvalstis apkopo **un** katru gadu **publisko** statistisko informāciju par dzīvnieku izmantošanu procedūrās, ieskaitot informāciju par procedūru faktisko smagumu un procedūrās izmantoto primātu (*izņemot cilvēku ģints primātus*) izcelsmi un sugām.

Dalībvalstis minēto statistisko informāciju iesniedz Komisijai **līdz** [**trīs** gadu laikā pēc transponēšanas datuma] un pēc tam **katru gadu**.

Grozījums

2. Dalībvalstis katru gadu apkopo statistisko informāciju par dzīvnieku izmantošanu procedūrās, ieskaitot informāciju par procedūru faktisko smagumu un procedūrās izmantoto *cilvēku ģintij nepiederošo* primātu izcelsmi un sugām.

Dalībvalstis minēto statistisko informāciju **publisko un** iesniedz Komisijai [**triju** gadu laikā pēc transponēšanas datuma] un pēc tam **ne retāk kā ik pēc diviem gadiem**.

Grozījums Nr. 74

Direktīvas priekšlikums
53. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Komisija pārskata šo direktīvu līdz [10 gadu laikā pēc stāšanās spēkā], ņemot vērā, kā pilnveidojušās alternatīvās metodes, kas nav saistītas ar dzīvnieku, īpaši primātu (*izņemot cilvēku ģints primātus*), izmantošanu, un attiecīgos gadījumos ierosina grozījumus.

Pamatojums

Ja direktīvu pārskatīs tikai desmit gadus pēc tam, kad tā stājusies spēkā, nebūs iespējams nodrošināt atbilstību tehnoloģiskajam un zinātnes progresam.

Grozījums

53. Komisija pārskata šo direktīvu līdz [*piecu gadu* laikā pēc stāšanās spēkā], ņemot vērā, kā pilnveidojušās alternatīvās metodes, kas nav saistītas ar dzīvnieku, īpaši *cilvēku ģintij nepiederošu* primātu izmantošanu, un attiecīgos gadījumos ierosina grozījumus.

Grozījums Nr. 75

Direktīvas priekšlikums
I pielikums

Komisijas ierosinātais teksts

Apaļmutnieki

Galvkāji

Desmitkājvēži

Pamatojums

Bezmugurkaulnieku jutīgums, izņemot galvkājus, nav zinātniski pierādīts.

Grozījums

Galvkāji

Grozījums Nr. 76

Direktīvas priekšlikums
II pielikums – 8. apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

8. Trusis (Oryctolagus cuniculus)

Pamatojums

Attiecībā uz trušiem ir svarīgi turpināt eksperimentus truškopības vajadzībām

Grozījums

svītrots

(lauksaimniecības dzīvnieku ģenētiska uzlabošana, gaļas kvalitāte, dzīvnieku labturība saimniecībās u. c.). Turklāt būtu diskriminējoši pieprasīt, ka vienas sugas dzīvnieki ir jāaudzē nošķirti atkarībā no tā, vai tie ir domāti pētniecības vai lauksaimniecības vajadzībām.

Grozījums Nr. 77

Direktīvas priekšlikums II pielikums – 11.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

11.a Zebras zivs (Danio danio)

Pamatojums

Zebras zivs (Danio danio) ir laboratorijās izmantojama suga, kurai ir ļoti daudz ģenētisku paveidu, kas šobrīd ievērojami atšķiras no sākotnējās savvaļas sugas; eksperimentos ir izmantojamas tikai audzētavās izaudzētas zivis (galvenokārt sanitārās drošības apsvērumu dēļ).

Grozījums Nr. 78

Direktīvas priekšlikums IV pielikums – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. TELPAS

1. TELPAS

Izmitināšanas apstākļus pielāgo zinātniskajam mērķim.

Grozījums Nr. 79

Direktīvas priekšlikums IV pielikums – 3. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3. APRŪPE

3. APRŪPE

Aprūpi pielāgo zinātniskajam mērķim.

Grozījums Nr. 80

Direktīvas priekšlikums
IV pielikums – 3. punkts – 3.5 punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(a) Visiem dzīvniekiem **allaž** ir pieejams nepiesārņots dzeramais ūdens.

Grozījums

(a) Visiem dzīvniekiem ir **pietiekamā daudzumā** pieejams nepiesārņots dzeramais ūdens.

Pamatojums

Daudzos ar uzvedības fizioloģiju saistītos eksperimentos šķidrums (ūdeni, sulas u. tml.) izmanto kā „apbalvojumu” eksperimentā izmantotajiem dzīvniekiem. Tas ir nepieciešams uzvedības regulēšanai. Tādēļ šādos eksperimentos nav pieļaujams, ka dzīvniekiem „allaž” ir pieejams šķidrums. Protams, tomēr ir jānodrošina pietiekams ūdens daudzums.

Grozījums Nr. 81

Direktīvas priekšlikums
VII.a pielikums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

VIIa PIELIKUMS

Vispārējās definīcijas attiecībā uz 15. panta 1. punktā minētajām smaguma pakāpēm

Kopumā:

ja nav zināms vai pierādīts pretējais, uzskata, ka procedūras, kas rada sāpes cilvēkam, rada sāpes arī dzīvniekiem.

Sāpju nav vai neliels stress/sāpes:

1. smaguma pakāpe

Iejaukšanās dzīvnieku organismā un manipulācijas ar dzīvniekiem eksperimentālos nolūkos, kuru rezultātā dzīvnieki nejūt sāpes vai jūt vieglas sāpes, ciešanas un traumas, neizjūt trauksmi vai izjūt tikai nelielu trauksmi un nav būtisku dzīvnieka vispārējā stāvokļa traucējumu.

Piemēri:

- pētījumi ar barības sastāva maiņu vai fizioloģiski nepiemērotu barību, kuru laikā neparādās klīniskas pazīmes vai

simptomi;

- asins paraugu noņemšana; zāļu injicēšana (zemādas, intramuskulāra, intraperitonāla, intravenoza);

- viena retrobulbāra asins parauga noņemšana vai vairāku retrobulbāru asins paraugu noņemšana intervālos, kas pārsniedz 14 dienas (atkārtotas punktūras), izmantojot īslaicīgu anestēziju;

- vēnas katetra ievadīšana zem ādas;

kodolmagnētiskās rezonanses mērījumi (kodolu spinu rezonanse), izmantojot vai neizmantojot nomierinošos līdzekļus;

- kontrastvielu ievadīšana eksperimentālās ehogrāfijas mērījumu veikšanai;

- tādu vielu pielietošana, kurām nav kaitīgu efektu (tiek izmantotas kā citu vielu nesēji);

- panesamības pētījumi, kuros rodas pārejošas, nelielas, vietējas vai sistēmiskas reakcijas un kuri to īstenošanas vai paraugu ņemšanas veida dēļ nerada dzīvniekiem lielu stresu;

- bronhoskopija, bronhoalveolārā lavāža vai plaušu funkciju izmeklējumi anestezētiem dzīvniekiem;

- modeļi, kas paredz elektrokardiogrammas ierakstu pie samanas esošiem suņiem;

- izmēģinājumi brīvā dabā, labirintā, uz kāpnēm;

- diennakts ritma modeļi.

Mērens stress — 2. smaguma pakāpe

Iejaukšanās dzīvnieku organismā un manipulācijas ar dzīvniekiem eksperimentālos nolūkos, kad dzīvnieki izjūt īslaicīgu mērenu stresu, vidēji ilgu vai ilgstošu nelielu stresu (sāpes, ciešanas vai traumas, ļoti lielu trauksmi vai būtiskus vispārējā stāvokļa traucējumus).

Piemēri:

- *modeļi, kas paredz telemetriskus sirdsdarbības mērījumus pie samanas esošiem dzīvniekam ar vēdera dobumā implantētiem katetriem/raidītājiem;*
- *anestezētu sieviešu kārtas dzīvnieku kastrācija vai ķirurģiska procedūra;*
- *pētījumi ar fizioloģiski nepiemērotu barību, kuru laikā parādās klīniskas pazīmes vai simptomi;*
- *ar gēnu tehnoloģiju modificētu embriju implantēšana pelei aizvietotājmātei;*
- *spontānais cukura diabēts;*
- *ģenētiski modificēti peļu celmi ar onkogēniem, ja eksperimentu priekšlaicīgi pārtrauc atbilstoši iepriekš noteiktiem kritērijiem (tas ir, ja pētījumu pārtrauc vēl pirms audzējs sasniedzis iepriekš noteiktu izmēru);*
- *aptaukojusies pele ar cukura diabētu;*
- *atkārtota asins paraugu ņemšana no žurkas astes vēnas piecu dienu laikā;*
- *atkārtota retrobulbāra asins paraugu ņemšana ar īslaicīgu narkozi (maksimāli trīs reizes 14 dienās, ar starplaikiem, bet pēdējā reizē — pirms dzīvnieka bojāejas);*

- *ķirurģiskas procedūras:*
 - *katetru implantēšana vēdera aortā vai žultsvadā;*
 - *minisūkņu intravenoza implantēšana;*
 - *akūta toksicitātes testi, akūtas panesamības pētījumi; devas noteikšanas pētījumi, hroniskas toksicitātes/kancerogenitātes testi; toksikokinētikas testi;*
 - *mazo lēkmju modelis (t. i., epilepsijas pētījumiem);*
 - *žurku cerebrospinālā šķidrums*

ņemšana ar kanili (mikrodialīze).

Smags stress: 3. smaguma pakāpe

Iejaukšanās dzīvnieku organismā un manipulācijas ar dzīvniekiem eksperimentālos nolūkos, kas dzīvniekiem rada smagu vai ļoti smagu stresu, vai arī vidēji ilgu vai ilgstošu vidēju stresu (stipras sāpes, ilgstošas ciešanas vai smagas traumas, ļoti lielu un pastāvīgu trauksmi vai būtiskus un paliekošus vispārējā stāvokļa traucējumus).

Piemēri:

- baktērijas — modeļi ar infekcijām, lai pārbaudītu jaunas antibiotikas;*
- transmisīvs reimatoīdais artrīts;*
- autoimūni inducēts artrīts;*
- ģenētiski modificētu peļu celmi ar onkogēniem, ja eksperimentu priekšlaicīgi nepārtrauc;*
- locītavu transplantācijas;*
- funkcionējoša iekšējā orgāna transplantācija (t. i., nieru, aizkuņģa dziedzera transplantācija);*
- modeļi, kuros izraisa sirds nepietiekamību ar klīniskām pazīmēm;*
- letālas infekcijas un neoplastiskas slimības bez priekšlaicīgas eitanāzijas;*
- inaktivēta gēna pele ar izteiktiem nepietiekamības simptomiem.*

PROCEDŪRA

Virsraksts	Zinātnes vajadzībām izmantojamo dzīvnieku aizsardzība
Atsauces	COM(2008)0543 – C6-0391/2008 – 2008/0211(COD)
Atbildīgā komiteja	AGRI
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ITRE 4.12.2008
Komiteju iesaistīšanas procedūra - datums, kad paziņoja plenārsēdē	19.2.2009
Atzinumu sagatavoja Iecelšanas datums	Esko Seppänen 2.12.2008
Izskatīšana komitejā	11.2.2009
Pieņemšanas datums	9.3.2009
Galīgais balsojums	+: 37 –: 2 0: 0
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jan Březina, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Den Dover, Lena Ek, Norbert Glante, Umberto Guidoni, Fiona Hall, David Hammerstein, Erna Hennicot-Schoepges, Mary Honeyball, Romana Jordan Cizelj, Anne Laperrouze, Pia Elda Locatelli, Eluned Morgan, Reino Paasilinna, Atanas Papanicolas, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Anni Podimata, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Paul Rübig, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Adina-Ioana Vălean, Dominique Vlasto
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Alexander Alvaro, Pilar Ayuso, Ivo Belet, Françoise Grossetête, Marie-Noëlle Lienemann, Erika Mann, Vittorio Prodi, Esko Seppänen, Vladimir Urutchev, Lambert van Nistelrooij
Aizstājēji (178. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Ulrike Rodust

PROCEDŪRA

Virsraksts	Zinātnes vajadzībām izmantojamo dzīvnieku aizsardzība			
Atsauces	COM(2008)0543 – C6-0391/2008 – 2008/0211(COD)			
Datums, kad to iesniedza EP	5.11.2008			
Atbildīgā komiteja Datums, kad paziņoja plenārsēdē	AGRI 4.12.2008			
Komiteja(-s), kurai(-ām) ir lūgts sniegt atzinumu Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ENVI 4.12.2008	ITRE 4.12.2008		
Komiteju iesaistīšanas procedūra Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ITRE 19.2.2009			
Referents(-e/-i/-es) Iecelšanas datums	Neil Parish 1.12.2008			
Izskatīšana komitejā	19.1.2009	16.2.2009	9.3.2009	31.3.2009
Pieņemšanas datums	31.3.2009			
Galīgais balsojums	+: -: 0:	18 7 0		
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Vincenzo Aita, Luis Manuel Capoulas Santos, Giovanna Corda, Albert Deß, Konstantinos Droutsas, Constantin Dumitriu, Michl Ebner, Lutz Goepel, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Lily Jacobs, Elisabeth Jeggle, Véronique Mathieu, Mairead McGuinness, Rosa Miguélez Ramos, James Nicholson, Neil Parish, Agnes Schierhuber, Willem Schuth, Czesław Adam Siekierski, Alyn Smith, Petya Stavreva, Jeffrey Titford, László Tőkés, Witold Tomczak, Donato Tommaso Veraldi, Janusz Wojciechowski, Andrzej Tomasz Zapalowski			
Aizstājēji (178. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Katerina Batzeli, Jorgo Chatzimarkakis, Béla Glattfelder, Roselyne Lefrançois, Catherine Neris, Markus Pieper			